

ཡུ་ལའི་སྐ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

༡༡། །ཆེད་སློབ་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་ལོ་བཞིའི་
ཙ་འཛིན་བསྐྱབ་གཞི་བཞུགས་སོ།།

SYLLABUS

Four-Year Bachelor of Arts (B.A. Honours)

Tibetan Language and Literature

The Dalai Lama Institute for Higher Education, Bangalore

Recognised by the University of Mysore

© Copyright 2014:

The Dalai Lama Institute for Higher Education (DLIHE), Bengaluru

Department of Tibetan Language & Literature

www.dalailamainstitute.edu.in

Approved by: Academic Council, University of Mysore

No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the copyright owner.

PREFACE

The sole purpose of establishing separate schools for Tibetans in India on request by His Holiness the Dalai Lama to the Indian government in 1960 was for provision of quality modern education to the Tibetan children and preservation of the Tibetan language and culture at the same time. This idea is commonly referred to as the twin-object of the Tibetan schools in exile and became the heart and soul of the Tibetan education policy. The overall level of success towards that object over the past years has remained remarkably high.

Tibetan Children's Village (TCV), that provides educational service to the majority of Tibetan refugee children in India, established the Dalai Lama Institute for Higher Education (DLIHE) in 2008 on an area of 45 acres of land in Bangalore with the heart purpose of preservation and teaching of Tibetan Language, culture, heritage and related subjects at the college level to interested students along with conventional fields of studies at undergraduate degree studies.

The Dalai Lama Institute for Higher Education is first of its kind in exile that has worked to develop a curriculum for four-year undergraduate degree in Tibetan and Chinese Language and Literature in consultation with many learned scholars of Buddhist philosophy and Tibetan linguists that benchmarked against similar programs of other institutions in exile. Members of a Board of Studies (BoS) constituted by the University of Mysore in collaboration with DLIHE, reviewed the curriculum and obtained approval of the Academic Council of University of Mysore on 25th July, 2013. The DLIHE also developed a unique Regulation, instructional scheme and examination and evaluation system for the Specialized Programme under the guidance of Professor P. Nagabhushan, the chief Nodal Officer of Credit Based Choice Based System (CBCBS) and appointed Chairman of the BoS by the University of Mysore.

The Curriculum is subject to review after every two years by the members of Board of Studies (BoS). The faculty members after two years experience of teaching the curriculum suggested changes to the BoS during its last meeting held on 15th to 16th November, 2015. After the approval by the Academic Council of the University of Mysore, the Tibetan and Chinese departments have incorporated the changes in this 2nd edition of Curriculum to be followed for the next two year.

By Dr. B. Tsering

PRINCIPAL

དཀར་ཆག

1. ལྷན་ཁྲིམས་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དགོས་དམིགས།	7
2. སྐད་ཡིག (Language)	11
3. སྐད་ཀྱི་དང་ཚུལ་རིག	39
4. རང་ཆོས་རིགས་ལམ།	61
5. Buddhist Philosophy	61
6. ལོ་རྒྱུས་རིག་པ། HISTORY	99
7. GENERAL ENGLISH	123
8. GENERAL CHINESE (A MINOR SUBJECT OF STUDY)	159
9. མང་གཞི་དང་བཅའ་ཁྲིམས། Democracy and Constitution	167
10. COMPUTER APPLICATION	173
11. ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད། Secular Ethics	179
12. ENVIRONMENTAL STUDIES	185
13. CBCS and CAGP Regulations for B.A. Honours– 2013	187
14. COURSE CODE AND Q.P. CODE	202

༡༡། །ཡུ་ལའི་སྒྲ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དགོས་དམིགས།

དགོས་པ།

- ༡ གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འབྲེལ་མ་ཐུད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་ཚན་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱ།
- ༢ ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་གཉིད་ཟབ་ལོང་སྤང་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བསྐྱུན་རྒྱ།
- ༣ སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱའི་འདུན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་ཆེ་མྱོལ་པོར་ཤེས་ཡོན་ལ་འབད་བཅོན་གྱིད་མཁན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བྱེད་པ།
- ༤ ཤེས་ཡོན་སྤངས་སློབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་སྤེར་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་གྱི་ནུས་པ་སྤེལ་བྱེད་པ།

དམིགས་ཡུལ།

- ༡ སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་གདམ་ག་དང་ལས་དོན་བྱ་སྤྱོད་ཐད་འགན་འཁུར་ཆ་ཚད་ཐུབ་པ།
- ༢ སློབ་མ་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྲད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ལ་དང་ལེན་དང་སློ་སྤང་ལྡན་པར་བྱེད་པ།
- ༣ སློབ་མ་ནམས་ཀྱིས་ངེ་བཅད་དང་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱི་སློ་ནས་ཤེས་ཡོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་སྤངས་ཐུབ་པ།
- ༤ སློབ་མ་རང་ངོས་ནས་ལས་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཅུམས་ཀྱང་ཉམས་སྦྱོང་གི་གཞི་བཞུགས་སྤེལ་བྱེད་པ།
- ༥ མཐོ་སློབ་ཀྱི་དགོ་སློབ་ནམས་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དང་གྲུས་བཅི་ཡོད་པའི་ཁོར་ཡུག་བསྐྱུན་རྒྱ།

རིན་ཐང་དང་གཅིག་མཐུན་ཆེན།

- ༡ མཐོ་སློབ་འདི་ཉིད་ལ་རང་བྱིས་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཅང་རྒྱ།
- ༢ གཞན་ལ་བཅི་བཀུར་དང་། གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་གྲུས་བཅི་གནང་དགོས་པ།
- ༣ མིའི་རིན་ཐང་ལ་ཆ་འཛོག་གིས་དམའ་འབེབས་བྱ་མི་རུང་།
- ༤ ཐུན་མོང་གི་སློ་སྤང་ལས་ཕན་ཚུན་འཕྲ་སློང་བྱ་མི་རུང་།
- ༥ ཤེས་ཡོན་ལ་འགན་འཁུར་དང་བསམ་གཞིགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བ།
- ༦ མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་སློའི་ལྷེ་མིག་ཡིན།

ཆེད་སྤྱོད་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་སྡེ་ཆོན་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས།

༩ བོད་ལ་ཆེས་སྤྱོད་མོ་ནས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་མཆོན་པའི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སོགས་མི་རིགས་ཟུང་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་མཆོན་པའི་བྱད་ཆོས་སྤྱོད་མང་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་ཆོས་སྤྱོད་མང་ཕུན་ཆོག་པའི་རིག་གཞུང་དེ་ཉིད་དར་སྤེལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ཡོད་དང་། རྒྱ་ནག་བལ་ཡུལ། འབྲུག་རྒྱ་གར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་འདྲེས་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ འི་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱོད་མང་གི་འོག་ནས་བོད་དང་བོད་ཀྱི་དོ་བོ་མཆོན་པའི་རིག་གཞུང་མཐའ་དག་ཙམ་བརྒྱུག་ཏུ་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་དཔྱད་གཅིག་ཏུ་འཕྲད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་མ་སྤྱོད་པའི་དཀའ་ཉེན་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་འོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་རང་དབང་གི་སྤྱད་དུ་ཡགོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དཔུས་བོད་མི་སྤྱོད་ཐུག་འགའ་ཤས་རྒྱ་གར་གཙོས་བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྤྱབས་བཅོལ་དུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད།

ལྷག་དོན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ང་ཆོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་སྤྱོད་གནས་གཞིས་ཆགས་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བརྟེན་གནས་གསར་འཛུགས་ཆོག་པའི་འགན་དབང་། བ་གཞོན་རྣམས་ལ་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་པའི་ཆད་ལྡན་སློབ་གྲྭ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སྤྱོད་པའི་མཐོ་སློབ་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་སྤྱོད་མང་པོ་གནང་བའི་རྒྱུ་ཉེན་འོག ཡགོང་ས་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱབས་དེའི་མི་ཐོག་རྒན་པ་དག་གིས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོལ་ཆེན་པོས་བོད་པའི་སློབ་ཐུག་མཐའ་དག་ལ་རང་རེའི་གནད་རབས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བྱུང་གི་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་ཅིག་ཡོང་བྱིང་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་བྱུང་འཛུགས་གནང་ཡོད།

འོན་ཀྱང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་ཐུག་རྣམས་རྒྱ་གར་མཐོ་སློབ་འབྲུག་ནང་རང་རང་གི་མདུན་ལ་མ་དང་འཆོས་པའི་སློབ་སྤྱོད་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གཞན་གྱི་མཐོ་སློབ་དག་ནས་ཐུ་མཐུད་སློབ་སྤྱོད་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མེད་ལྟར་མི་རིགས་ཟུང་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་ལུན་གནས་སྤུང་བར་འགོག་རྒྱུ་འཕྲད་བཞིན་པ་དངོས་འབྱེལ་ཡིན།

དོན་གྱི་གནད་འདི་ལ་གཞིགས་ནས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཨ་མ་རྗེ་བཙུན་བསྐྱེད་དང་བོད་བྱིས་མཐོན་གཙོ་རྣམ་པས་བོད་ཐུག་རྣམས་ལ་དེར་རབས་ཀྱི་ཆོས་མཐོན་ཤེས་ཡོན་དང་མཉམ་དུ་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་སྤེལ་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་སྡེ་ཆོན་།

གནད་ཐུབ་ན་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་གསར་པ་དག་དེས་པ་དོན་གྱི་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་བོད་རིགས་གཙང་མ་ཞིག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཐུབ་པའི་དམིགས་འདུན་བཟུང་སྟེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་ཉིད་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། དགོས་དམིགས་གཙོ་གནད་འགའ་ཤས་ནི།

- ༡ བོད་རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཚེས་རིག་རྒྱལ་རབས། བོད་བོན་རིག་པ་བཅས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ཏེ་དེར་རབས་རིག་གནས་ཀྱིས་རྩེ་བརྒྱུན་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་ཁ་སྤྲོད་འཛིན་པ།
- ༢ མཐོ་སློབ་འདི་ག་ནས་ཐོན་མཆོག་ཡང་བསྐྱར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་བྲག་པའི་ཐོག་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སློབ་གཉེར་བྱ་འདུན་ཡོད་པ་དག་ལ་གོ་སྐབས་བསྐྱུན་གྱ།
- ༣ མཐོ་སློབ་འདི་ག་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་མ་དག་ནི་རང་གི་རིག་གནས་ལ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད་དེ་དག་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་ལས་གནས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ཐུབ་པ།
- ༤ མོ་མོའི་མི་ཆེ་ལ་ཡང་རིག་གནས་ཀྱི་གདམ་ཀ་འདི་ལས་རྙེད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་ཚིད་ཡོད་པར་བྱེད་པ།
- ༥ སློབ་མའི་རང་ག་ཤེས་ཀྱང་བོད་རང་གི་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མི་ག་ཤེས་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གསོ་སྐྱོང་བྱ་གྱ།
- ༦ མི་རབས་གསར་པའི་དབྱུང་ཁག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་སྟོན་ལྟ་བུའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གནས་ཁོད་ནས་འཆར་ལོངས་འབྱུང་བའི་དམིགས་ལུལ་འཛིན་པ།
- ༧ བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་མཐོ་སློབ་ཁག་གས་མི་སྤེམས་མི་སྣ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་སློབ་སྦྱང་འདི་ག་ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་སྦྱོད་པའི་ལས་འགུལ་དུས་ངེས་མེད་དུ་ཆ་འཇུགས་བྱེད་པ།
- ༨ མཐོ་སློབ་ཀྱི་དགོ་ཀན་སོགས་ནས་ཆོག་སྤེམས་ཤེས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁོར་ལུག་དག་ཏུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུན་ཤེས་སམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་འགན་འཁུར་དམིགས་པའི་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པའི་ལས་གཞི་འདིར་བ།
- ༩ སློབ་མའི་རང་དབང་གི་བསམ་སློབ་སློབ་འཕར་འབྱེད་པ་དང་སྤྱི་ཆོག་སྤེམས་ཀྱི་འགན་འཁུར་འདུག་ཤེས་ངོས་ཟེན་འཕྲོ་བྱེད་དུས་དེབ་དང་ཆོག་སྤེམས་ཤེས་རིག་གནས་ཀྱི་ལས་འགུལ་རང་དབང་གིས་སྤེལ་བའི་མཐུན་ཆེན་བསྐྱུན་པ།
- ༡༠ དེར་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་སྤེམས་གང་སར་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཆད་ལྡན་ཡོད་གི་ཡོད་ཀྱང་། མའི་བཟང་སྦྱོད་ཉམས་ཉེས་ཀྱི་ཆེན་པས་སྤྱི་སྤེར་གཉེས་ལ་དཀའ་ངལ་སྣ་མང་ཞིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔག་སྟེ་མཐོ་སློབ་འདི་ག་ནས་ཤེས་ཡོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མའི་བཟང་སྦྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་ལ་སྤྲོགས་ཡོངས་ནས་འབད་བཅོན་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ལ་དམིཌ་བཀར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པའི་མཐུན་ཆེན་དུ་མཐོ་སློབ་འདིར་སྤེ་ཆོན་མ་ལག་ཆད་བ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་བྱས་ཡོད།

བསྐྱབ་གཞི་གཏན་འབེབས་ཞུས་རིམ།

སྤེ་སོར་གཏུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ངོས་འཛིན་ཐོབ་པའི་བོད་ཡིག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་དང་། རྒྱ་ཡིག་རབ་འབྱམས་གཉེས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་ཁག་ནི་ཆ་བའི་ཆ་ནས་གསར་བསྐྱེགས་ཞུ་དགོས་ངེས་ལ་སོང་། བོད་བྱི་ནང་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་བྱ་ཁག་གི་བསྐྱབ་གཞི་ཁག་ལ་རྒྱས་ལོན་ཞིབ་འཇུག་དང་། སྤེ་སོར་གཏུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་འདི་ག་མཐོ་

སློབ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བཅུགས་པའི་མཁས་པའི་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་མི་ཁག་གི་དགོངས་འཆར་ལམ་སྟོན་ལྟར་གཏན་
འབེབས་ཁུས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་འདི་ག་མཐོ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་ཆན་ཁག་གི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པར་གོ་བསྐྱར་སྐྱར་བཤད་རིམ་པར་ཁུས་ཏེ་ལོ་བཞིའི་
བསྐྱབ་གཞི་ཁག་དང་། བསྐྱབ་གཞི་དེ་དག་རྒྱགས་དུས་སོ་སོར་ཆ་བགོས་ཀྱི་དུས་སོགས་བསྐྱབ་གཞི་དང་སློབ་སྦྱངས་གཉིས་
ཐད་ནས་སྡེ་སོར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ངོས་འཛིན་ཡོད་པའི་མཁས་པའི་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་དག་མཆན་སོང་བའི་ཅ་འཛིན་
བསྐྱབ་གཞིར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། བསྐྱབ་གཞི་འདི་དག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་འཕྲི་སྟོན་ལེགས་བཅས་ལུ་
མཐུད་བྱ་དགོས་ལ་བརྟེན་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ གྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ལ་མཁས་པའི་ལྷན་ཆོགས་སྐབས་འགྲུར་བ་ཅུང་ཟད་བཏང་ཡོད་ཅིང་།
སྤར་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་དགོངས་འཆར་བཞིན་བསྐྱབ་གཞི་ལ་འཕྲི་སྟོན་རི་དགོས་ཀྱི་རགས་ཐེན་གཏན་འབེབས་
བྱུང་མཆའས་མེ་སོར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྦྱངས་འཛིན་ལོག་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ གྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥་དང་ ༡༦ གཉིས་ལ་
མཁས་པའི་ལྷན་ཆོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་བའི་བསྐྱབ་གཞི་དང་། ཡན་ལག་བསྐྱབ་གཞི་རི་དང་རྒྱ་ཡིག་བཅས་ཀྱི་བསྐྱབ་
གཞི་བསྐྱར་ཞིབ་ལེགས་པར་གནང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་བསྐྱབ་གཞི་མང་གཅི་དང་ཅ་ཁྲིམས། ཁོར་ཡུག་རིག་བ། སློག་
སྤང་རིག་བ། ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྟོན་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་ཁག་ཀྱང་ཐེངས་འདིར་ཟུར་སྤྲིག་སྤྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

མདོར་ན་ཆེད་སྦྱང་བོད་ཡིག་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་མ་ལག་ཡོངས་རྫོགས་ཆང་བའི་ཅ་འཛིན་བསྐྱབ་
གཞི་གཏན་འབེབས་ཁ་གསལ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་མཐུག་དུ་མི་སོར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ངོས་ནས་རྒྱགས་
དུས་སོ་སོའི་བརྒྱ་ཆའི་འགོ་ལུགས་དང་ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སྟོགས། སློབ་ཆན་རེར་དུས་རིན་མང་ཉུང་རི་ཡོད་བཅས་
འཁོད་པའི་ཅ་འཛིན་སྤྲིག་གཞི་ཁག་ཀྱང་ཡོད་ལགས་ན་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་དེ་ཐད་སྤྲུགས་ཞིབ་དོན་ན་གྱིས་
ལག་བསྐྱར་ཆད་ལྷན་དང་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གཉེར་བ་རྣམ་པར་གོ་བསྐྱར་ལམ་སྟོན་གནང་འོས་ཅིམ་དུ་མ་ཟད། མཁོན་ལྷན་
རྣམ་པས་ལམ་སྟོན་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པོར་གནང་བའི་རེ་འདུན་ཡང་ཁུ་རྒྱ་ཡིན།

མ་འོངས་པར་ཡང་གྱི་ནང་གི་མཐུན་ཆེན་འཛོམས་སྐབས་འདི་ག་མཐོ་སློབ་བརྒྱད་བོད་ཀྱི་སྤྱད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་
གཙུག་ལག་རབས་འབྱམས་དང་། འབྲུམ་རམས་སོགས་དེད་དུས་ཀྱི་འགོ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཆད་ལྷན་སློབ་སྦྱང་
དང་ལག་ཁྲིར་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཐོན་བཞིན་པར་བརྟེན། གལ་གནད་ཆེ་བའི་
ལས་དོན་དེའི་ཐོག་ལའང་ད་ལྟ་ནས་བསམ་གཞིགས་དང་འབད་བཅོན་ཞུ་སྤྲུས་བཅས། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
ཁང་གི་བོད་ཡིག་སྡེ་ཆན་ནས་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ ༦ ཚེ་ ༡༥ ལ།

སྐད་ཡིག (Language)

གང་ཞིག་ཉོག་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ནས་སྐད་ཀྱི་

ཡང་དག་ལྟ་བུའི་མིག་དང་སྒྲ་བའི་དག །

ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པའི་དཔལ་ཡོན་གཏེར་གྱི་སྒྲོ།

འབྲེད་པའི་ལྟ་མིག་བརྒྱ་སྒྲོད་རིག་པ་ཉིད།

ལོ་རིམ་དང་པོ། རྒྱུག་སྐད་དང་པོ།

First Year: Semester I

Course Description

The course will enable the students to use Tibetan Language to further develop their writing skills and learn to construct grammatically accurate sentences. The course will focus on developing vocabulary and grammar to enable students to appreciate both oral and written forms of Tibetan language.

Objectives

- Learn and use basic vocabulary both in oral and written forms
- Learn and understand word formation
- Identify and use homophones

Textbooks:

1. Sumtak Kyi Chendrel Losar Juggo (Grammar)
2. Dhakyik Palkar Chunbu (Vocabulary)
3. Dhakyik Ghapa Ngunjung Part 1 (Linguistics)

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་དང་པོ།

Tibetan Language for Pre-Intermediate Level-1

བོད་ཡིག་རབ་འབྱམས་ལོ་རིམ་དང་པོ་འ་སྐད་ཡིག་གི་བསྐྱབ་གཞི་ནི།   སུམ་རྟགས་མཆན་འགྲེལ་སློ་གསར་འཇུག་སློ།
དག་ཡིག་པད་དཀར་རྩུན་པོ། དག་ཡིག་གཅེས་བསྐྱུས་འཁྱུལ་སློང་ལེགས་བཤད་སྐྱེ་རངས་གསར་བ། བརྩམས་སྦྱང་
གཙུག་གཡུ་བཅས་ཡིན།

བསྐྱབ་གཞི་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། དག་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་མིང་གི་ཆོགས་དང་། སུམ་རྟ་པའི་བརྗོད་བྱ་
གཙོ་བོ་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ། རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ཡི་གེ་པོ་མོ་མ་ནིང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་
འཇུག་རྩུལ་བཅས་ཡིན་ནོ།

དེ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱས་པའི་དགོས་དོན་ནམ་གྲུབ་འབྲས་ནི།   བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་
མིང་གི་ཆོགས་དང་། བྱ་ཆོག་གི་ཆོགས། ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཆོགས་ཏེ་ཆོགས་གསུམ་དུ་མ་བསྐྱུས་པ་མེད་ལ། མིང་ལ་
མི་རྣོངས་པའི་ཕྱིར་དག་ཡིག་གི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱ་ཆོག་ལ་རྣོངས་པ་སེལ་ཕྱིར་རྟགས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ ཕྱད་དང་
རྣམ་དབྱེ་ལ་སློ་མིག་འབྱེད་ཕྱིར་སུམ་རྟ་པའི་རྣམ་གཞག་བཅས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་དང་གནང་སྤྱི་རེད། དེ་
གསུམ་ནི་ཆོས་སྲིད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གཅིག་ལས་གཅིག་གསུམ་འགྲུབ་ཆེ་བ་དང་། བན་རྩུན་གཅིག་པན་གཅིག་
ཐོགས་ཀྱི་རྩུལ་དུ་འགྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་སྟབས།   ལོ་རིམ་དང་པོར་དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་རྟེན་བརྟན་པོ་ཡོང་སྤྱོད་དེ་གསུམ་
ག་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་རྩུལ་དུ་སློབ་ཁིད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བྱེ་བྲག་རྟ་དག་ཡིག་སྦྱངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ནི། དག་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་མིང་གི་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
བརྟགས་མིང་དང་དངོས་མིང་། འདོད་རྒྱལ་དང་རྗེས་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། དེ་དག་
གི་དག་ཆ་རིམ་ཞིན་ཤེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྣོངས་པའི་སུན་པ་སེལ་གྲུབ་པ་མ་ཟད། དག་ཆ་ཡི་
གཤེས་མང་གཞི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡི་གའི་དག་ཆར་དབང་འབྱོར་གྲུབ།

ལྷག་པར་དེར་དུས་ཆེན་རིག་གི་འགྱུར་འགྲོས་ལས་དངོས་པོ་གསར་བ་རིམ་སྟེན་ཅིག་ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་ཐ་
སྟོན་གསར་བ་གདགས་སྤྱབ་པའི་དགེ་མཆན་ལྡན་ཡོད།

སུམ་རྟ་པ་ཤེས་ན་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཆོག་སློར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རྟགས་འཇུག་ལ་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱས་ན་
ཡི་གེ་འབྲི་སློབ་སྦྱོང་དང་ལྷག་པར་བྱ་ཆོག་གི་ཆོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་སྤྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་ལྡན་ནོ།

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ ཡི་གེ་འབེལ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས། རོག་མར་ཡི་གེ་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ། བར་དུ་གཏན་འབེབས་
རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ། མཐར་ཕན་འདོགས་རི་ལྟར་བྱང་ཚུལ་སོགས་དང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་
འབྲེལ་བཟོད་བྱ་རྒྱ།
- ༢༽ བད་སྤྱོད་སྐུམ་ཅུ་པའི་མཚན་དོན་དང་འགྱུར་བྱག་མཚད་བཟོད་དང་བཙམ་པར་དམ་བཅའ།
- ༣༽ སྤར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལས། སྤྱིར་དབྱངས་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་སྤོན་རྗེས་
མིང་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ།
- ༤༽ སྤྱིར་ཚུལ་ཚིག་སྤང་གི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལས། སྤར་བསྐྱུ། ལ་དོན།
- ༥༽ དག་ཡིག་པད་དཀར་རྒྱུ་ལོ།
- ༦༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ།

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡༽ སྤང་གཞན་དབང་ཅན་ལས། ཨི་ལྷན། རྒྱུ་སྤྱད། ལྷག་བཅས། འབྱེད་སྤྱད།
- ༢༽ དག་ཡིག་པད་དཀར་རྒྱུ་ལོ།
- ༣༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༽ སྤང་རང་དབང་ཅན་ལས། འབྱུང་ཁུངས། བོད་སྤྱ། བྱི་སྤྱ། དང་སྤྱ།
- ༢༽ དག་ཡིག་པད་དཀར་རྒྱུ་ལོ།
- ༣༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་ལྷ་པ་དང་རྒྱག་པ།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡༽ སྤང་རང་དབང་ཅན་ལས། དེ་སྤྱ། ཀང་སྤྱ། བདག་སྤྱ། དགག་སྤྱ།
- ༢༽ ཚོགས་བཅད་འགྲོལ་ཚུལ་ལ་འདོམས་པ།
- ༣༽ ཉན་པ་པོ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ནས་འདོམས་པ།

༤༽ བསྐྱབ་ཚུལ་གོ་རིམ་ལ་འདོམས་པ།

༥༽ དག་ཡིག་པད་དཀར་ཚུན་སོ།

༦༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་བདུན་པ།

ཁ་སྐོང་བསྐྱབ་གཞིའི་དཔེ་དེབ། Supplementary Books

- ༡ བར་གཞི་ཕྱན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བརྟུང་གཞུང་ལས་སྐུ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་གསར་ལེགས་བཤད་བཙུ་སྤངས་གསེར་གྱི་ཡང་ཁྱུ།
- ༢ མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་སྤྱན་པས་མཛད་པའི་སྐུ་རྟ་དགོངས་འགྲེལ་རིག་པའི་སྤྲང་བ།
- ༣ ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་ཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་གཟུར་གནས་དགྱེས་པའི་གཏམ།
- ༤ དུལ་ཅུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་སྐུ་ཅུ་པའི་སྤྲང་པོ་ལེགས་བཤད་ལྗོན་པའི་དབང་པོའི་རྩ་འགྲེལ།
- ༥ ཆ་སྐྱལ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྐུ་ཅུ་པའི་སྤྲང་པོ་ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་གི་སྒོ་བ་དེབ།

རྩར་ལྟའི་དབྱང་གཞིའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་དཔེར་བརྟེན་ཡིད་འཕྲོག་མེ་ཉླ་གསར་པའི་མཁྱི་ཀ
- ༢ ཆེ་ཉན་ཞབས་བྱང་གིས་མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་རིག་པའི་མེ་འོང་།
- ༣ རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་སྤྲང་འགྲེལ་དོན་གསལ་མེ་འོང་།
- ༤ གསེར་ཉླ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་མཆན་འགྲེལ་ངོ་མཆར་འཁྲལ་གྱི་ལྗེ་མིག
- ༥ དུལ་ཅུ་རྣམ་རྟ་བྱས་མཛད་པའི་དགག་ལན་ཆངས་པའི་ཐིག་གི་སྐུན་ཟ།
- ༦ བ་ག་སངས་རྒྱལ་བསྟན་དར་གྱིས་བཅམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྟུང་ནག་ཤིག
- ༧ བག་སྒྲེ་མིང་ཆུང་གིས་བཅམས་པའི་བརྟུང་དལ་གསལ་སྤྲེགས་བྲ།
- ༨ རྗེ་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕྱན་ཚོགས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་རྟགས་དཀར་འགྲེལ་དོན་གསལ་མེ་འོང་།
- ༩ དཔྱ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བརྟུང་སྒོ་གསལ་འཇུག་འགས།

ལོ་རིམ་དང་པོ། རྒྱལ་ས་དུས་གཉིས་པ།

First Year: Semester II

Course Description

The course will enable the students to use Tibetan Language to further develop their writing skills and learn to construct grammatically accurate sentences. The course will focus on developing vocabulary and verb tenses to enable students to appreciate both oral and written forms of Tibetan language.

Objectives

- Learn and use basic vocabulary both in oral and written forms
- Learn and understand word formation
- Learn and use basic verb tenses

Textbooks:

1. SumtakKyichendrel Losar Juggo (Grammar)
2. DhakykChidueTrulbungLekshayKyarengSarpa (Vocabulary)
3. DhakyikGhapaNgunjung Part 1 (Linguistics)

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་དང་པོ།

Tibetan Language for Pre-Intermediate Level-2

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ ཉན་པ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ལས། ཡི་གེ་སྒྲིབ་ཉན་པ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཉན་པ་ཀྱི་དབྱེ་བ།
- ༢༽ རྒྱུ་འཇུག་ཉན་པ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཉན་པ་འདི་ལྟར་དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོང་།
- ༣༽ བྱེ་བ་བཞི་ལས་གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ།
- ༤༽ དག་ཡིག་གཅེས་བསྐྱུས་འབྲུལ་སྟོང་ལེགས་བཤད་སྐྱེ་རེངས་གསར་བ།

- ༤༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མངོན་ལྷུང་གི་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེ་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་
- ༥༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་བརྒྱུད་པ་དང་དགྲ་བ།

ཚན་བ་གཉིས་བ། Unit 2

- ༡༽ བྱེད་པ་གསུམ་པ་རི་ལྟར་འབྲུག་བ།
- ༢༽ བྱེད་པ་བཞི་ཅི་བྱིར་འབྲུག་པ་ལས། སྟོན་འབྲུག་པ་ཡིག་གི་འབྲུག་ཚུལ།
- ༣༽ དག་ཡིག་གཅེས་བསྐྱུས་འཁྲུལ་སྟོང་ལེགས་བཤད་སྐྱེ་རེངས་གསར་བ།
- ༤༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མངོན་ལྷུང་གི་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེ་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་
- ༥༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་བརྒྱུད་པ་དང་བརྒྱ་གཅིག་

ཚན་བ་གསུམ་བ། Unit 3

- ༡༽ མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ།
- ༢༽ མོ་འ་ཡིག་གི་འབྲུག་ཚུལ།
- ༣༽ འིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་གི་འབྲུག་ཚུལ།
- ༤༽ དག་ཡིག་གཅེས་བསྐྱུས་འཁྲུལ་སྟོང་ལེགས་བཤད་སྐྱེ་རེངས་གསར་བ།
- ༥༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མངོན་ལྷུང་གི་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེ་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་
- ༦༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་བརྒྱུད་གཉིས་དང་བརྒྱ་གསུམ།

ཚན་བ་བཞི་བ། Unit 4

- ༡༽ རེས་འབྲུག་ཏྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།
- ༢༽ རི་ལྟར་འབྲུག་ཚུལ་ལས། སྐྱེ་ཡི་འབྲུག་ཚུལ། དོན་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ།
- ༣༽ དགོས་པ་ཅི་བྱིར་འབྲུག་བ།
- ༤༽ མཐུག་བསྐྱེ།
- ༥༽ དག་ཡིག་གཅེས་བསྐྱུས་འཁྲུལ་སྟོང་ལེགས་བཤད་སྐྱེ་རེངས་གསར་བ།
- ༦༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མངོན་ལྷུང་གི་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེ་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་
- ༧༽ གཙུག་གཡུ། ལེའུ་བརྒྱུད་བཞི་དང་བཅུ་གྲུ།

ཁ་སྐོང་བསྐྱབ་གཞིའི་དཔེ་དེབ། Supplementary Books

- ༡ ་ བར་གཞི་སྤྱན་ཆོགས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བདེ་སློང་གཞུང་ལས་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་གསར་ལེགས་བཤད་བཙུངས་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུག།
 ༢ ་ མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་སྤྱིན་པས་མཛད་པའི་སུམ་ཉུ་དགོངས་འགྲེལ་རིག་པའི་སྒྲུང་བ།
 ༣ ་ ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི་སུམ་ཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་གཞུང་གནས་དགྲེས་པའི་གཏམ།
 ༤ ་ དུལ་ཅུ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་སུམ་ཅུ་པའི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་བཤད་ལྗོན་པའི་དབང་པོའི་རྩ་འགྲེལ།
 ༥ ་ ཆ་སྤྱལ་དག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་སུམ་ཅུ་པའི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་གི་སློབ་དེབ།

ཟུར་ལྟའི་དབྱུང་གཞིའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- १ ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་དཔེར་བརྗོད་ཡིད་འཕྲོག་མེ་རྟོག་གསལ་
 པའི་མཁྲིམ་ཀ
 २ ཆེ་ཏན་ཞབས་བྱུང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་རིག་པའི་མེ་ལོང་།
 ३ རྩོམ་གྱི་ལྷན་པོས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་སྟོང་འགྲེལ་དོན་གསལ་མེ་ལོང་།
 ༤ གསེར་རྟོག་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་མཆན་འགྲེལ་ངོ་མཆར་འབྲུལ་གྱི་སྟེ་
 མིག
 ༥ དཔུལ་ཚུ་རྟམ་རྟུངས་མཛད་པའི་དགག་ལན་ཆངས་པའི་ཐིག་གི་སྤྱན་ཟླ།
 ༦ ཅན་གསལས་རྒྱས་བསྟན་དར་གྱིས་བརྩམས་པའི་ལོད་ཀྱི་བརྩ་སྟོན་ནག་ཤིང་།
 ༧ བག་སྟེ་མིང་ཚུང་གིས་བརྩམས་པའི་བརྩ་སྟོན་ངལ་གསོའི་སྟེགས་བྲ།
 ༨ རྩོམ་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་དཀར་འགྲེལ་དོན་གསལ་མེ་ལོང་།
 ༩ དཔུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་བརྩ་སྟོན་སྒོ་གསལ་འབྲུལ་ངོགས།

དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །

དེ་ནི་དེ་བས་སྙག་པར་འགྱུར། །

ཨ་རིམ་གཉིས་པ། རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་སྒྲུབ་པ།

Second Year: Semester III

Course Description

The course will enable the students to use Tibetan Language to further develop their writing skills and learn to construct advanced grammatically accurate sentences. The course will focus on critical analysis of Tibetan grammar and its usage written by different Grammarians. Students will be able to identify and understand complex word formation processes.

Objectives

- Learn and understand word formation processes
- Learn to critically analyze Tibetan grammar and its usage written by different Grammarians
  - Learn reading and pronunciation

Textbooks:

1. Situ Drelchen Part 1 (Grammar)
2. Yikge Lokthab Chipa Dhelak Jungpa Part 1 (Reading and Pronunciation)
3. Yikshey Khabai Khagyen Part 1 (Linguistics)
4. Dhakyik Ghapa Ngunjung Part 4 (Linguistics)

ཐོད་ཡིག་རབ་འབྱམས་ཨ་རིམ་གཉིས་པའི་སྐད་ཡིག་གི་བསྐྱབ་གཞི་ནི། བད་སྟོད་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་སི་ཏུ་འགྲེལ་
ཆེན་མཁས་པའི་མགྲུལ་རྒྱ་སྤྱོད་ཐེང་མཛེས། ཡི་གེའི་བཤད་བཤམས་པའི་ཁ་རྒྱ། ཡི་གེ་བསྐྱབ་ཐབས་བྱིས་པ་བདེ་
ལྷག་ཏུ་འཇུག་པ། དག་ཡིག་གཞུག་པ་མཛོན་སྤྱད་གི་སྡེ་ཆེན་བཞི་པ་སྟེ་ཡི་གེའི་དག་ཆ་གཏོན་པའི་མན་ངག།

བསྐྱབ་གཞི་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། སི་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་སུམ་ཅུ་པའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་སྤང་དང་ནམ་དུ་སྐྱོར་དགག་
བཞག་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་ཞིག་ཡིན། དག་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་མིང་གི་ཆོག་ཏེ་མིང་རྒྱུ་
བཏགས་ཡོད་ཀྱི་རིགས་དང་། བྱ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཆོག་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བྱས་པའི་དགོས་དོན་ནམ་གྲུབ་འབྲས་ནི། ཇི་ཅམ་སྤང་དང་ནམ་དུ་བྱེད་སྟོར་བ་ཕུན་
སུམ་ཆོག་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བརྗོད་བཤམས་ལྷན་པ་ཞིག་གྲུབ་ཐུག། དཔེར་ན། ཇི་ཅམ་སྐྱན་རྩ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱན་སྟོར་ལེགས་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱན་ཡང་པན་ལུས་ལྷན་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་མཐེལ་བྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་ཐབས་སུ་གཞན་གྱིས་ནོར་བ་དགག་པ་དང་། རང་གི་

ལུགས་ཁ་གསལ་བཞག་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བཅད་པ་ལ་ལན་གྱིས་ཚད་པ་སྤོང་བ་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་གཏན་འབེབས་
མཛད་ན། གཞུང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུར་མན་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆེདོ།

དེ་ལྟར་མཛད་དང་རྣམ་དབྱེའི་འགྲོ་སྐྱེད་ལ་འགྲོ་ལུགས་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་ན། རང་གི་ཚུལ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
བཅམས་ཐེན་པའི་སྤྱིའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། མདོར་ན་འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་ལ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་སྟབས་སོགས་ཀྱི་མན་ཐོགས་ཡོད།

མོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་བར་མའི་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ།

Tibetan Language For Intermediate Level 1

ཆན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ སི་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས། འགྲེལ་ཆེན་བཅམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སི་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲད་ཆོས་ཁག་འགྲེལ་བཞུགས་བྱ་རྒྱ།
- ༢༽ མཚན་དོན། འགྱུར་བྲག་སུམ་ཅུ་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ། སུམ་ཅུ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་
ཚུལ། འགྱུར་བྲག་དེ་འགྱུར་བྲག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མེན་སོགས་ལ་སྦྱང་བཤད་བྱ་རྒྱ།
- ༣༽ བད་སྟོད་སུམ་ཅུ་པའི་མཚན་བཞུགས་དང་བཅམ་པར་དམ་བཅའ་ལས། སྤྱིར་མཚན་གསུམ་ལ་མཚན་བཞུགས་བྱེད་
དགོས་དོན། བྱེད་བྲག་ཏུ་འཇམ་དབྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་དོན། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཞི་བ་བྱེད་དགོས་དོན།
ཐེན་གཞོ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སྤྱི་དང་བྱེད་བྲག་ལ་མཚན་བཞུགས་བྱེད་དགོས་དོན། མཚན་བཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ལ་
དོན་གྱི་ཐད་དེ་དག་རྣམ་དབྱེད་གཉིས་བཞི་སོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ལ་བགྲོ་སྦྱང་།
- ༤༽ བཅམ་པར་དམ་བཅའ་བྱེད་དགོས་དོན་དང་། ཞར་བྱུང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ངོས་འཛིན་
བཅས།
- ༥༽ བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན།
- ༦༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མདོན་སྦྱང་གི་སྟེ་ཆན་བཞི་པ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡༽ སྦྱར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཡིག་དབྱེད་པའི་བས་ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས་
ཞེས་སྦྱར་རིགས་ཀྱང་བོད་སྐད་ལ་ཨ་ཡིག་དབྱེད་པའི་མིན་པས་རིམ་ལྷ་སྦྱར་རིགས་ཚུལ། ཨ་ཡིག་དེ་དབྱེད་པ་
དང་གསལ་བྱེད་གང་ཡིན་སོགས་མཁས་པའི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པར་བཤད་སྦྱང་བྱ་རྒྱ།
- ༢༽ སྦྱར་ཚུལ་ཆོག་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལས། སྦྱར་བསྟུ། ལུ་གས་བསྟན་གྱི་ཐད་སྦྱར་བསྟུའི་ཏོ་དང་། ལ་དོན་
གྱི་ཏུ། ཨི་ལུན་གྱི་ཡིད་ཡིས། རྒྱན་སྦྱད་ཀྱི་ཡང་། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཏེ། འབྱེད་སྦྱད་ཀྱི་ཏམ་རྣམས་སུམ་ཅུ་པའི་

དངོས་བསྟན་གྱི་མཛད་ནང་མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འགྲེལ་བཟོ་དང་བསྟོ་སྟེང་།

༡༽ བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱ།

༢༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མཛོན་བྱུང་གི་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་

ཚན་པ་གསུམ་པ། Unit 3

༡༽ ལ་དོན་གྱི་དོན་གྱི་འབྲུག་ཚུལ་ལྷ་ལ་འགྲེལ་བཟོ་དང་། ལ་ལ་གཉིས་དེ་ཉིད་ལ་འབྲུག་མིན་སྟོར་ལ་གཏམ་བཤད།

༢༽ བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱ།

༣༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མཛོན་བྱུང་གི་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་

ཚན་པ་བཞི་པ། Unit 4

༡༽ སྤྲོ་སྤྲོ་ལས་གསུངས་པའི་ན་ལའི་འབྲུག་པ་བཅུ་བཞི་ལ་དཔེར་བཟོ་དང་གཏམ་བཤད།

༢༽ མཛད་གཞན་དབང་ཅན་ལས། ཨི་ལྷན། རྒྱན་སྤྱད།

༣༽ བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱ།

༤༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མཛོན་བྱུང་གི་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་

ཁ་སྟོང་སྟོང་ཚན། Supplementary Books

༡༽ ལྷ་ལུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་སྟོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད།

༢༽ རྣམ་སྤྱིང་པཎ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་སྤྱང་བྱེད་ལོར་བྱ།

༣༽ བླ་ཉི་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟ་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་བཟང་དགོངས་རྒྱ།

༤༽ ཆོ་ཉན་ཞབས་བྱུང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་རྒྱས་བཤད་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་།

ཟུར་ལྟའི་དབྱུང་ཞིབ་དཔེ་དེབ། Reference Books

༡ ས་སྤྱ་པཎ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་དོན་འགྲེལ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡི་གེའི་སྟུར་བ།

༢ ཨ་ལག་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དར་གྱིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱ།

༣ རིགས་སྟོབ་དབྱུང་དགེ་ལན་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་རྒྱས་བཤད་རིན་ཆེན་བང་མཛོད།

༤ འགོས་པསྤྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱིང་བཟོ་ཆེན་པོ་འཛམ་སྤྱིང་རྒྱན་གཅིག་

ལོ་ལྔ་པ་གཉིས་པ། རྒྱལ་ས་དུས་བཞི་པ།

Second Year: Semester IV

Course Description

The course will enable the students to use Tibetan Language to further develop their writing skills and learn to construct advanced grammatically accurate sentences. The course will focus on critical analysis of Tibetan grammar and its usage written by different Grammarians. Students will be introduced to basic concepts in morphology study word formation processes.

Objectives

- Recognize the different types of word formation processes
- Learn to critically analyze Tibetan grammar and its usage written by different Grammarians
- Learn reading and pronunciation

Textbooks:

5. Situ Drelchen Part 2 (Grammar)
6. Yikge Lokthab Chipa Dhelak Jungpa Part 2 (Reading and Pronunciation)
7. Yikshey Khabai Khagyen (Linguistics)
8. Dhakyik Ghapa Ngungjung Part 2 (Linguistics)

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ།

Tibetan Language For Intermediate Level 2

ཚན་ས་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ སྐད་གཞན་དབང་ཅན་ལས། ལྷག་བཅས། སྤྱི་མཐོན་ས་བཤད་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བརྒྱན་ལ་
དཔེ་བཞུགས་དང་འགྲེལ་བཞུགས།
- ༢༽ སྐད་གཞན་དབང་ཅན་ལས། འབྲེད་སྤྱད། ཡི་ལྷན། རྒྱན་སྤྱད།
- ༣༽ རྩི་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་མཛད་པའི་ཡི་གེ་བསྐྱེད་ཐབས་གྱིས་ས་བདེ་སྐྱབས་ཀྱི་འཇུག་པ།
- ༤༽ དག་ཡིག་གཞན་ས་མཛོན་སྤྱད་གི་སྤྱི་ཚན་བཞི་པ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡༽ སྤང་རང་དབང་ཅན་ལས། འབྱུང་ཁུངས་དངོས་དང་། ཆ་འབྲ། དགར་སྤྱད་གཉིས་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་མིན་ལ་
དབྱུང་ཞིབ།
- ༢༽ བོད་སྐད་ཀྱི་ཡིན་མིན་དང་། རྒྱ་སྐད་དང་མོ་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་འགྲེལ་བརྗོད།
- ༣༽ སྤང་རང་དབང་ཅན་ལས། བོད་སྐད་དགར་བ་དང་བཙན་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། བོད་སྐད་དགར་བ་དང་དང་སྐད་
དགར་བ་གཉིས་ཀྱི་དགར་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་བ།
- ༤༽ རྩེ་བཙན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་མཛད་པའི་ཡི་གེ་བསྐྲག་ཐབས་ཀྱིས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་པ།
- ༥༽ དག་ཡིག་གཞུང་པ་མཛོན་ཕྱད་གི་སྒྲེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གཏོན་པའི་མན་ངག་

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༽ དང་སྤྱི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལྟའི་དཔེར་མཆོན་དང་། དང་སྤྱི་རྒྱ་མཆོན་ལ་འཇུག་པ་ལས་འགྲོས་ནས་སྤྱི་ཏུ་
པའི་སྤྱད་རྒྱ་མཆོན་ལ་འཇུག་པ་རྩེ་ཡོད་འགྲེལ་བརྗོད་དང་དབྱུང་ཞིབ།
- ༢༽ སྤང་རང་དབང་ཅན་ལས། དེ་སྤྱི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་རྩེ་ཡོད་དང་། དེ་དག་ནང་པན་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད།
སྤྱི་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། དེ་སྤྱི་སྐབས་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བཞིན་མཆོས་ས་
སྒྲུབ་བ།
- ༣༽ གང་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྩེ་བྲག་ལ་འཇུག་པ། རྩེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ལ་ཆོགས་བཅད་ཐོག་ནས་སྤྱི་
འཛེབས་ལྟར་པའི་དཔེར་བརྗོད།
- ༤༽ རྩེ་བཙན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་མཛད་པའི་ཡི་གེ་བསྐྲག་ཐབས་ཀྱིས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་པ།
- ༥༽ དག་ཡིག་གཞུང་པ་མཛོན་ཕྱད་གི་སྒྲེ་ཚན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གཏོན་པའི་མན་ངག་

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡༽ བདག་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་ཅ་ཆོག་གི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བདག་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་
འདོད་ཚུལ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཅ་བ། བཤམ་ཅན་ནི་བདག་པོ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་
དབྱུང་ཞིབ་བྱ་རྒྱ།
- ༢༽ དག་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་རྩེ་ཡོད་དང་། མིང་གི་ཐོག་མར་འཇུག་པ། ཐ་མར་འཇུག་པའི་སྤྱད་རྩེ་ཡོད། སྤྱི་དཔེན་དག་
གསུམ་དག་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་ཡིན་མིན་ལ་བསྟོ་སྒྲུབ་གནང་རྒྱ།
- ༣༽ ཆོགས་བཅད་འགྲོལ་ཚུལ་ལ་འདོམས་པ།

- ༤༽ ཉན་བ་པོ་སྟོ་བསྐངས་པའི་སྟོ་ནས་འདོམས་པ།
- ༥༽ བསྐྱབ་ཚུལ་གོ་རིམ་ལ་འདོམས་པ་ལས། ཡི་གེའི་ར་རོ་འབྱེན་ཚུལ་ལ་སྦྱང་བཤད་དང་བཟོ་སྒྲིང་།
- ༦༽ རེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་མཛད་པའི་ཡི་གེ་བཟླག་ཐབས་ཀྱིས་བ་བདེ་ཟླག་ཏུ་འབྱུག་པ།
- ༧༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མཛོན་ཕྱང་གི་སྡེ་ཆོན་བཞི་བ་སྟེ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་གདོན་པའི་མན་ངག་

ཁ་སྐོང་སྟོབ་ཆོན། Supplementary Books

- ༡ ལྷ་ལུ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆོས་སྟོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད།
- ༢ རྣམ་སྒྲིང་པཎ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་སྤང་བྱེད་
ནོར་བུ།
- ༣ བ་ཏི་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་བཟང་དགོངས་རྒྱན།
- ༤ ཆེ་ཏན་ཞབས་བྱང་གིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་རྒྱས་བཤད་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་།

ཟུར་ལྟའི་དབྱེད་ཞིབ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་དོན་འགྲེལ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡི་གེའི་སྟོང་
བ།
- ༢ ཨ་ལག་ཤག་ངག་དབང་བསྟན་དར་གྱིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་བ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན།
- ༣ རིགས་སྟོབ་དབྱེད་དགེ་ལན་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་རྒྱས་བཤད་རིན་ཆེན་བང་མཛོད།
- ༤ འགོས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་སྟེང་བཟོད་ཆེན་པོ་འཛམ་སྒྲིང་རྒྱན་གཅིག་

མོ་རིམ་གསུམ་པ། རྒྱགས་དུས་ལྔ་པ།

Third Year: Semester V

Course Description

The course will enable the students to use Tibetan Language to further develop their writing skills and learn the form and usage of advanced verb tenses. The course will focus on critical analysis of Tibetan verb tenses and its usage written by different Grammarians. Students will be able to study morphology and major processes involved in word formation. Students will be able to identify voiced and unvoiced sounds.

Objectives

- Study and understand word formation processes
- Learn to critically analyze Tibetan verb tenses and its usage written by different Grammarians
  - Study the different verb forms.
  - Identify and produce voiced and unvoiced sounds.

Textbooks:

1. Situ Drelchen Part 3 (Verb Tenses)
2. Dhakyik Ghapa Ngunjung Part 5 (Linguistics)
3. Dadhak Chemalap Part 1 (Vocabulary)

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་ཅིམ་གོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ།

Tibetan Language for Upper-Intermediate Level-1

བོད་ཡིག་རབ་འབྱམས་མོ་རིམ་གསུམ་པའི་སྐད་ཡིག་གི་བསྐྱབ་གཞི་ནི། བད་སྟོད་རྒྱགས་འབྲུག་གི་འགྲེལ་བ་སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་མུ་ཏིག་ཐེང་མཛེས། དག་ཡིག་གལ་བ་མཛོན་ཕུང་གི་སྡེ་ཆེན་ལྔ་པ་སྟེ་ནམ་དབྱེད་སྟོར། བད་དག་ཐུ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས་བཅས་ཡིན།

སྟོབ་གཞི་དེ་གསུམ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱགས་འབྲུག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་སྟོན་ཇེས་མིང་གསུམ་ཀྱི་རྒྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ་དང་། དག་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་མིང་གི་ཆོགས་ཏེ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་རིགས་དང་། བྱ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཆོག་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་སོ།།

དེ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བྱས་པའི་དགོས་དོན་ནམ་གྲུབ་འབྲས་ནི།

སྟོན་ཇེས་མིང་གསུམ་ཀྱི་རྒྱགས་ཀྱི་

དེ་བཞིན་ཡི་གེ་སྒྲིག་སྒྲངས་ཡག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཟད། ཡི་གེའི་རྒྱ་དང་། རོ་སོ། རྩེད་ལས་བཅས་ཀྱི་དཀའ་གནད་
རྟོགས་བྱ་བ་དེས་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྔོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་ཞེས་བསམ། འདས་མ་འོངས་དུ་ལྷ་གསུམ་ལ་ཡི་གེའི་དག་ཆ་གང་དང་
གང་བཞོལ་སྟུང་དགོས་མིན་དང་། རྩེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དང་། རྩེད་མེད་ལས་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་གཞན་ཡང་བྱ་ཆོག་
གི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་ལ་ནང་བྱ་ཆུད་པའི་ཕན་འབྲས་ལྡན་ཡོད།

མདོར་ན། སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་། རྒྱུ་རྩལ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷོ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་སྒྲོ་གསར་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་འོས་སོ། །

ཆན་བ་དང་སོ། Unit 1

- ༡༽ སི་རུ་འབྲེལ་ཆེན་འདི་འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་བྱེད་ཏུ་འཕགས་ཚུལ་སྐྱེད་བ།
- ༢༽ རྟགས་འཇུག་ལ་སུམ་རུ་བ་ལས་ལོགས་སུ་མཆན་དོན་དང་། འགྱུར་བྱ་ག མཆོད་བརྗོད་དང་། བཅུ་པར་
དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་རྗེ་ཡོད་ཏེ་སྟོང་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་དག་མེད་
པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་རྗེ་ཡོད་སྟོང་།
- ༣༽ རྟགས་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ལས། ཡི་གེ་སྒྲིག་རྟགས་ཀྱི་དཔྱེ་བ་དང་། རྩེ་བྲག་རྟགས་ཀྱི་དཔྱེ་བ། དེ་ལྟར་
དཔྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན། ཡི་གེ་ཕོ་མོ་མ་ཉིང་སོགས་སུ་དཔྱེ་ཚུལ་ཞེས་བ་ལས་ཡི་གེ་སྒྲིག་སྐབས་ཕན་ཐོགས་
ཡོད་ཚུལ། ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སོགས་གང་དང་གང་ཡོད་
མེད་ལ་བསྟོ་སྐྱེད་དང་དབྱེད་བསྟུང་།
- ༤༽ སྔོན་འཇུག་རྟགས་ཀྱི་དཔྱེ་ཚུལ་རོས་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། ཕན་ཐུས་སོགས་འབྲེལ་
བརྗོད་།
- ༥༽ བཅད་དག་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས། ཀ་དང་ཁ་གཉིས།
- ༦༽ དག་ཡིག་གའ་བ་མཛོན་རྒྱུ་གི་སྒྲེ་ཆན་ལྟ་བུ་རྩམ་དཔྱེའི་སྟོང་།

ཆན་བ་གཉིས་ས། Unit 2

- ༡༽ རྩེད་བ་བཞི་ལས་གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་གཉིས་བྱ་ན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལས། སྔོན་འཇུག་
དེ་དག་གི་རང་རང་གི་འཇུག་ལུལ་རྗེ་ཡོད་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུང་འདོགས་བཅེགས་གསུམ་ཅི་རིགས་ལ་འཇུག་

ཚུལ་དཔེར་བཅོམ་ཞིབ་གསལ་གྱི་རྒྱ་མ་ཟད། དེ་ཡིས་དག་ཆར་པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད།

༡༽ བྱེད་བ་གསུམ་པ་རིམ་ལྟར་འབྲུག་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། ཡི་གེའི་སྟེ་གནས་བརྒྱད་སོགས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ།

རིམ་ལྟར་འབྲུག་ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་ཡི་གེ་སྟེ་གནས་ཚུལ་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་ཚུལ་ར་སྤྲོད།

༢༽ བཟང་དག་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས། ག་ནས་ཅ་བར།

༣༽ དག་ཡིག་གཁུ་པ་མངོན་ལྷུང་གི་སྟེ་ཆན་ལྡ་པ་སྟེ་ནམ་དབྱེའི་སྟོར།

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

༡༽ བྱེད་བ་བཞི་ཅེ་ཕྱིར་འབྲུག་གི་གཞུང་དོན་དབྱིས་བྱིན་པ་ཤེས་པ་ལ། ཐོག་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ།

མིང་ཆོག་དང་བྱ་ཆོག་གི་ཁྱད་པར། བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར།

འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། བདག་གཞན་ལོགས་སུ་དུས་གསུམ་དང་། དུས་གསུམ་ལས་ལོགས་

སུ་བདག་གཞན་དབྱེ་བའི་དགོས་པ།

༢༽ བཟང་དག་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས། ཆ་ནས་ཉ་བར།

༣༽ དག་ཡིག་གཁུ་པ་མངོན་ལྷུང་གི་སྟེ་ཆན་ལྡ་པ་སྟེ་ནམ་དབྱེའི་སྟོར།

ཆན་བ་བཞི་པ། Unit 4

༡༽ དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་འབྲུག་པ་ཡིག་གི་འབྲུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། གཙོ་བོ་དུས་གསུམ་

ལས་འདས་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་ལ་འབྲུག་པའི་དཔེར་བཅོམ་ཞིབ་གསལ་ངོ་སྤྲོད།

༢༽ བཟང་དག་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས། ཐ་དང་ད་གཉིས།

༣༽ དག་ཡིག་གཁུ་པ་མངོན་ལྷུང་གི་སྟེ་ཆན་ལྡ་པ་སྟེ་ནམ་དབྱེའི་སྟོར།

ཁ་སྐོང་བསྐུལ་གཞི། Supplementary Books

༡ ཞུ་ལུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་སྐོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ནམ་པར་གསལ་བའི་ལོགས་བཤད།

༢ རྣམ་གྲིང་པཎ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ལོགས་བཤད་སྤྱང་བྱེད་
ནོར་བུ།

༣ བཟང་དག་གི་ལོགས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟ་པའི་ནམ་པར་གྱུན་བཟང་དགོངས་རྒྱུ།

ཟུར་ལྟའི་དབྱུང་ཞིབ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ས་སྐྱ་བཀའ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་དོན་འགྲེལ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡི་གེའི་སྦྱར་བ།
- ༢ ཨ་ལག་ཤ་དག་དབང་བསྟན་དར་གྱིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་བ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱ།
- ༣ རིགས་སློབ་དབྱ་དགེ་གན་སློ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་རྒྱས་བཤད་རིན་ཆེན་བང་མཛོད།
- ༤ འགོས་བསྐྱ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲེང་བརྗོད་ཆེན་པོ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག
- ༥ ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ་གྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་བཞེད་མཆམས་གསལ་བའི་སྦྱོན་མེ།
- ༦ དཀར་ལེབ་བྱང་ཡིག་བསྐྱ་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་རྟགས་འབྲུག་གི་དཀར་འགྲེལ།
- ༧ འཕར་ཆེན་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རྟགས་བཤད་སྦྱར་ལེགས་བཤད་གཅེས་བསྟུས།

མི་རིམ་གསུམ་པ། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་པ།

Third Year: Semester VI

Course Description

The course will enable the students to use Tibetan Language to further develop their writing skills and learn the form and usage of advanced verb tenses. The course will focus on critical analysis of Tibetan verb tenses and its usage written by different Grammarians. Students will be able to identify and understand complex word formation process.

Objectives

- Learn and understand different types of word formation processes
- Learn to critically analyze Tibetan verb tenses and its usage written by different Grammarians
- Study the different verb forms.

Textbooks:

4. Situ Drelchen Part 4 (Verb Tenses)
5. Dhakyik Ghapa Ngungjung Part 5 (Linguistics)
6. Dadhak Chemalap Part 2 (Vocabulary)

ཐོན་གྱི་སྐད་ཡིག་གནས་ཅིམ་གྱི་མཛེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་སྤྱི་པ།

Tibetan Language For Upper-Intermediate Level 2

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

༡༽ མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ལས། མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་དུས་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ཚུལ་འགྲེལ་བརྗོད་དང་། དཔེར་བརྗོད་ཞིབ་གསལ། དེ་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བར་བཞོ་སྤྱོད་།

༢༽ མོ་འཡིག་གི་འཇུག་ཚུལ། མོ་འཇི་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བདག་དང་། དུས་གསུམ་ལས་དུས་ད་ལྟ་བུ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་དང་དབྱེད་བསྟུང་།

༣༽ འགོས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་གསུམ་ནམ་གཞག་

༤༽ བད་དག་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཞོག་རྒྱུ་ན་ནས་བ་བར།

༥༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མངོན་ཕྱད་གི་སྡེ་ཚན་སྟེ་བྱ་བའི་རིགས་གསུམ་དབྱེད་པ་རྟགས་འཇུག་གི་བྱར་བྱོན།

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

༡༽ ཤེན་ཏུ་མ་ཡིག་གི་འཇུག་ཚུལ། སྟོན་འཇུག་གི་ཤེན་ཏུ་མ་མ་ཡིག་དེ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་ཚུལ།

༢༽ མདོར་ན། སྟོན་འཇུག་དེ་དག་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཐོར་བུ། བྱེ་བྲག་མཉམ་བཞིའི་ཐོག་ནས་སྟོན་གཉེར་བྱས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་ཚུལ་རྟོགས།

༣༽ འགོས་པ་སྒྲ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་གསུམ་རྣམ་གཞག

༤༽ བད་དག་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས། མ་ནས་ཇ་བར།

༥༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མངོན་ཕྱད་གི་སྡེ་ཚན་སྟེ་བྱ་བའི་རིགས་གསུམ་དབྱེད་པ་རྟགས་འཇུག་གི་བྱར་བྱོན།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

༡༽ རེས་འཇུག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། རེས་འཇུག་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལས། གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་འཇུག་པ། ཅི་བྱིར་འཇུག་པའི་སྟོར་རགས་བཤད།

༢༽ རི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་ལས། སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ།

༣༽ རོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལས། སྒྲ་མ་གང་ལྟར་འགྲུར་ཚུལ། ཁ་ཅིག་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཁག་ལ་བཟོ་སྒྲིང་དང་། མི་ཏུས་བཀོད་པའི་དཔེར་བཞིན་རྣམས་ལ་དོགས་གནས་དབྱེད་པ།

༤༽ བད་དག་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས། མ་ནས་ལ་བར།

༥༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མངོན་ཕྱད་གི་སྡེ་ཚན་སྟེ་བྱ་བའི་རིགས་གསུམ་དབྱེད་པ་རྟགས་འཇུག་གི་བྱར་བྱོན།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

༡༽ བྱི་མ་རི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་ལས། སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་དང་རོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར། དེ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་མིན། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྐད་གདངས་དང་བསྟན་ནས་བཟོ་སྒྲིང་གནང་བ།

༢༽ དགོས་པ་ཅི་བྱིར་འཇུག་པ་ལས། ཡི་གེའི་ཆོགས་ལས་མིང་དང་། མིང་གི་ཆོགས་ལས་ཆོག་གི་ཆོགས་བྱུང་ཚུལ་སྒྲིང་བ།

༣༽ དེ་ལས་འཛོམས་ཏེ་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་དང་སྤྱིད། རང་དང་གཞན། སྤྱི་དང་སྤྱེར་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མེད་དུ་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ཚུལ་དེར་དུས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་དང་འབྲེལ་ནས་འབྲེལ་བཞིན་ལྟ་བུ།

༤༽ མཇུག་བསྟུན།

༥༽ བཅོམ་དག་ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་རྒྱབ་སྤྱོད་ལ་འགྲེལ་བཤད།

༦༽ དག་ཡིག་གཤམ་པ་མཛད་པུང་གི་སྒྲིམ་ཆོས་སྟེ་བྱ་བའི་རིགས་གསུམ་དབྱེད་པ་རྟགས་འཇུག་གི་ཟུར་རྒྱན།

ཁ་སྐོང་བསྐྱབ་གཞི། Supplementary Books

- ༡ ལྷ་ལུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད།
- ༢ རྣམ་སྤྱིང་པཎ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་སྤྱང་བྱེད་
ལོར་བྱ།
- ༣ བླ་ཉི་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟ་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་བཟང་དགོངས་རྒྱན།
- ༤ ཆེ་རྟན་ཞབས་བྱུང་གིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་རྒྱས་བཤད་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་།

ཟུར་ལྟའི་དབྱེད་ཞིབ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་དོན་འགྲེལ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡི་གེའི་སྒྱུར་བ།
- ༢ ཨ་ལག་ཤ་དག་དབང་བསྟན་དར་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན།
- ༣ རིགས་སྒྲོབ་དབྱེད་དགེ་ལྡན་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་ཆོས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་རྒྱས་བཤད་རིན་ཆེན་བང་མཛོད།
- ༤ འགོས་པརྒྱ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱིང་བཅོམ་ཆོས་པོ་འཛམ་སྤྱིང་རྒྱན་གཅིག
- ༥ ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་བཞེད་མཆམས་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ།
- ༦ དཀར་ལེབ་བྱུང་ཡིག་པར་རྒྱ་རྩིས་མཛད་པའི་རྟགས་འཇུག་གི་དཀར་འགྲེལ།
- ༧ འཕར་ཆེན་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤུམ་རྟགས་བཤད་སྤྱང་ལེགས་བཤད་གཅིས་བསྟུས།

ལོ་རིམ་བཞི་པ། རྒྱལ་སྐད་སྐད་ལྟ་སྒྲུབ་པ།

Fourth Year: Semester VII

Course Description

The course will enable the students to study and understand Linguistics at a deeper level. Students will be able to acquire the skills and knowledge to understand and appreciate Tibetan Language. The course will also introduce etymology and the study of old and new terms.

Objectives

- Learn to articulate vowel/consonant sounds
- Study sound, speech sounds, words, signs and symbols, nouns and phrases.
- Study words and their elements
- Study word histories
- Learn and identify old and new terms to understand ancient texts

Textbooks:

1. Mago Tsuncha (Linguistics)
2. Nasgya Tsadrel (Linguistics)
3. Dhakyik Ghapa Ngunjung Part 3 (Linguistics)
4. Lishe Gurkhang (Etymology and Old and New Terms)
5. Tsoksum Salwa (Linguistics)

བོད་ཡིག་རབ་འབྱམས་ལོ་རིམ་བཞི་པའི་སྐད་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་གཞི་ནི། སློབ་མཆོན་ཆ་ཅ་འགྲེལ་དང་། དག་ཡིག་གཤམ་པ་མཛོན་བྱུང་གི་སྡེ་ཆེན་གསུམ་པ་སྟེ་ཡི་གེ་འབྲུག་པའི་གནས་བརྒྱུད་དང་། བཟོ་དོན་གསལ་བའི་ཆོས་ལྷ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་གསར་རྟོག་གི་བཟོ་བྱེད་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལི་ཤིའི་གྲར་ཁང་བཅས་ཡིན།

སློབ་གཞི་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། སློབ་མཆོན་ཆའི་བརྗོད་བྱ་ཡི་གེའི་ཆོགས་དང་། མིང་གི་ཆོགས་ཆོག་གི་ཆོགས་ཆོགས་གསུམ་གསལ་བའི་བརྗོད་བྱ་དང་སློབ་གཉིས་ལ་རྒྱས་བསྟུན་ཅན་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་དེ་ཅན་མེད། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལི་ཤིའི་གྲར་ཁང་གི་བརྗོད་བྱ་བཟོ་གསར་རྟོག་གི་རྣམ་གཞག་བཅས་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་ལ་སྐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱས་པའི་དགོས་དོན་ནམ་གྲུབ་འབྲས་ནི། ལོ་རིམ་དང་པོ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་བཟོ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛོན་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀའི་སློབ་སྦྱངས་ཟེན་པའི་སློབ་ཆེན་ཁག་ལ་མཛུགས་བསྟོར་སྟེ་དེ་སློབ་མཆོན་ཆ་སློབ་བྱིད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཆེད་མཛོན་པོར་སོན་པ་རྣམས་ལ་བསྟོན་བྱེད་གི་རྣམ་པའི་དོགས་གཙོ་དེ་ལམ་ནས་དབྱེད་ཞིབ་བྱེད་ཆེད་ཡིན།

མདོད་ན་དེ་དང་དེའི་མཆོན་པའི་བརྒྱ་ལྷུང་གི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་གསལ་ཁ་བཏོད་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་དག་ལ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་སྟོབ་སྟོར་བྱས་ན། སྟོབ་དཔོན་ཆོན་མིས། འཕྲི་དང་སྟོག་དང་བཤད་རྣམས་གྱི། །མཆོམས་སྟོར་སྐྱ་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །འབྲེལ་བ་སྐྱ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་མཐའ་དག་གྱུར་ཏུ་འགྱུར་བའི་དགེ་མཆོན་ལྟ་ཡོད། །

Tibetan Language For Upper-Intermediate Level 2

༡༽ ལྷ་ལྷོ་མཆོན་ཆ་ཆོས་པ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྷ་ལྷོ་མཆོན་ཆའི་པར་དེ་བྱ་གར་ཡིན། དེའི་བྱ་ཆོས་སོགས་རོ་སྤྲོད།
 ༢༽ ལྷ་ལྷོ་མཆོན་ཆ་པས། ཡི་གེའི་ཆོག་བཤད་པ་པས་ཡི་གེའི་རྒྱ་རོ་ཤོ་བྲེད་པས། མིང་གི་ཆོགས་པས་མིང་གི་
 བཟུལ་པའི་རྒྱ་བཟུལ་པའི་མིང་གི་རོ་ཤོ་མིང་གི་དཔྲེ་པ་སོགས། ཆོག་གི་ཆོགས་པས་ལྷང་ཆད། རོ་ཤོ་ཆོག་སྤྲད་
 ལྷིང་བསྟན་པ། བཟུ་མང་པའི་བསྟ་བ། ཆོག་བསྟ་བ། བྱ་པར་བསྟ་བ། ཡན་པག་བསྟ་བ། གཞི་བསྟ་བ། གཞི་གཅིག་
 ཏུ་བསྟ་བ། གཞི་མཐུན་པའི་བསྟ་བ། ལྷས་ལྷེ་པའི་བསྟ་བ། ལྷོགས་ཅན་སྟོན་པའི་བསྟ་བ།
 ༣༽ དག་ཡིག་གལ་པ་མའོན་སྤྲད་གི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་པ་སྟེ་ཡི་གེ་བཟུག་པའི་གནས་བཟུད་དང་། བརྟོན་གསལ་པའི་
 ཆོས་ལྷ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 ༤༽ བོད་ཀྱི་སྐད་གསར་རྟེན་གི་བརྟའི་བྱ་པར་སྟོན་པ་ལོགས་པར་བཤད་པའི་མི་མེད་ཀྱང་ཁང་།

༡) ལྷ་ལྷོ་ཅ་འབྲེལ་པ་ས། ཆོག་ལྟར་བཤད་པ་པས་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། བར་ལྷ། ཅི་ལྷ་དེ་ལྷ། བདེ་
 ལྷ། དན་ལི་ལྷ། ཉ་ལྷ། ཉེ་ལྷ། དང་ལྷ། ཉི་ལྷ། གྲང་དང་ཡང་ལྷ། ཁོ་ན་ལི་ལྷ། ཉིད་ལྷ། ཅམ་ལྷ།
 ༢) དག་ཡིག་གལ་བ་མཛོན་སྤྱད་གི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་པ་སྟེ་ཡི་གེ་འབྲུག་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་། བན་དོན་གསལ་བའི་
 ཆོས་ལྷ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 ༣) ཁོད་ཀྱི་སྒྲན་གསར་སྟེང་གི་བདེ་ལྷ་བར་སྟོན་པ་མེགས་པར་བཤད་པའི་མི་ཉི་ལྱར་ཁང་།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༽ སྤྲོ་སྤྲོ་མཚོན་ཆ་ལས། འབའ་ཞིག་གི་སྤྲོ་ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་ཚུལ་སྤྲོ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་ཅིང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་ཀྱི་སྤྲོ་ཀྱི་སྤྲོ་སྤྲོ་ལས་སྤྲོ་ནས་སྤྲོ་དུ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་འོ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་འོ་འོ་སྤྲོ་འཕ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་དག་དང་ནམས་སྤྲོ་སོགས་སྤྲོ་བདག་པོའི་སྤྲོ་བ་སྤྲོ།
- ༢༽ དག་ཡིག་གཞུང་པ་མངོན་སྤྲོ་གི་སྤྲོ་ཚན་གསུམ་པ་སྤྲོ་ཡི་གེ་འབྲུག་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་། བརྒྱད་དོན་གསལ་བའི་ཚོས་ལྷ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
- ༣༽ བོད་ཀྱི་སྤྲོ་གསལ་རྒྱུད་གི་བརྒྱུད་པར་སྤྲོ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལི་ཤིའི་གྲུང་ཁང་།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡༽ སྤྲོ་སྤྲོ་མཚོན་ཆ་ལས། བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། སྤྲོ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། རྒྱས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ། སྤྲོ་ཕྱི་རི་ལྟར་སྤྲོ་ཚུལ་བཤད་པ། བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་དོན་བསྟན་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་བསྟན་པ། གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚུལ། འཕྲད་པ་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། དོན་ལ་སྤྲོ་བ། འབྲུག་པར་གདམས་པ། དགེ་བ་བསྤྲོ་བའོ།
- ༢༽ དག་ཡིག་གཞུང་པ་མངོན་སྤྲོ་གི་སྤྲོ་ཚན་གསུམ་པ་སྤྲོ་ཡི་གེ་འབྲུག་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་། བརྒྱུད་དོན་གསལ་བའི་ཚོས་ལྷ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
- ༣༽ བོད་ཀྱི་སྤྲོ་གསལ་རྒྱུད་གི་བརྒྱུད་པར་སྤྲོ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལི་ཤིའི་གྲུང་ཁང་།

ཁ་སྤྲོད་སྤྲོ་བ་དེའ། Supplementary Books

- ༡ བརྒྱུད་སྤྲོ་གསལ་དགའ་སྤྲོ་ནུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟམས།
- ༢ བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་སྤྲོ་གསལ་རིག་པའི་གསལ་མཛོད། བསྟན་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྟམས།
- ༣ དཔང་ལོ་རྒྱུ་བའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ།

རྒྱུ་ལྷའི་སྤྲོ་བ་དེའ། Rupplerece Books

- ༡ བརྒྱུད་གསལ་བྱེད་དག་སྤྲོ་ནུ་དཔང་རིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྟམས།
- ༢ སུམ་རྟགས་དགའ་འབྲེལ་དོན་གསལ་མེ་ལོང་། རྗེ་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྟམས།
- ༣ སུམ་རྟགས་ཅ་ཚོག་གི་དགའ་གནད་གསལ་བྱེད་ཉི་མཱ་རྒྱུད་འབྲུག་འབྲས་སྤྲོ་བ་ཁྱི་བ་བསྟན་པ་བསྟན་པ་འཛོན་གྱིས་བརྟམས།

སྟན་ངག་དང་ཚུལ་རིག་ Poetry

ས་སྤེང་སྤྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་མགིན་པའི་སྒོ།
ངོ་མཆར་མཛེས་བྱེད་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་གཞུང་།
གནའ་དེང་སྤྱི་ཅལ་ངག་གི་རང་བཞིན་གང་།
རབ་གསལ་གཏམ་གྱི་མཆོ་མོ་འདི་ན་འབྲིལ།

ལོ་རིམ་དང་པོ། རྒྱགས་དུས་དང་པོ། First Year: Semester I

སྟན་ངག་དང་ཚུལ་རིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། རྟན་རིམ་དང་པོ།

Basic Tibetan Poetry Level-1

སྟན་ངག་གི་ལམ། (Pathway to poetry)

Introduction

1. Definition, meaning, lexicon and historical roots
2. Poetic expression, (mood, tone, image)
3. Understanding and writing poetry
4. Poetry content and writing practices

སྟན་ངག་གི་ལམ།

བསྐྱབ་གཞི་ངོ་སྤྲོད། ལོ་རིམ་དང་པོའི་རྒྱགས་དུས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་ནི།

- ༡ བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་རྒྱན་བཞག་ཚུལ་ཡིག་ཁག་དང་།
- ༢ རི་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། དངོས་འབྲི་ཡི་གཞི་རྩེ་ཚུལ་ཡིག་འབྲི་དཔེ་ཁག་

- ༣ ཚུལ་རིག་གསུང་དབྱིན་སྐད་དུ་ རྟེན་ཞེས་པ་སྟེན་དག་སུ་མ་ཡིན་པར་ཡིག་ཐོག་དུ་བྲིས་པའི་ཚུལ་
རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉ་ལམ་གོ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་འབྲི་སྟེན་བྱུང་བའི་ཚུལ་
སྟངས་སྣ་ཚོགས་ངོ་སྤྲོད་དང་། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་སྟུང་བཟང་བཅས་ལ་ཕན་པའི་སྟོབ་ཚན་གཅེས་
བུས་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

Objectives:

- To understanding poetry and how to relate to it
- To study Historical roots and accounts
- To learn from the Collection of poetic expressions
- To appreciate and compose poems

སྟོབ་ཚིག་གི་དགོས་པ།

- ༡ བོད་སྐད་ཐོག་འབྲི་སྟེན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡིག་སྣ་ཚོགས་ལ་ངོས་འཛིན་དང་གོ་སྟོབས་ལེགས་པོ་ཡོང་བ།
- ༢ རྒྱན་བཀོལ་དང་ལག་ལེན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡིག་སྣ་ཚོགས་ལ་སྟུང་བཟང་ཐོན་པ།
- ༣ དབྱིན་སྐད་ཐོག་ཞེས་པའི་བྲམ་ཁོངས་ལྟར་བོད་སྐད་ཐོག་ཚུལ་རིག་སྟོབ་སྟུང་དེ་སྟེན་དག་འབྲི་སྟེན་ཅུ་གི་ཆེད་
མིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་སྟུང་བཟང་ལེགས་པོ་ཡོང་བ།
- ༤ ཡོ་དང་པོ་ཅུ་ཐོན་པས་ཀྱང་རྒྱ་བཀོལ་འབྲི་སྟེན་གི་ཤེས་ཚད་ལྡན་པ་དང་། ཡོ་རིམ་དང་རྒྱས་དུས་བྲི་མ་དག་
གི་མང་གཞི་ལེགས་པོ་ཚུགས་བྱུབ་པ་བཅས་སོ།།

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ ཉིན་ཐོ་དང་སྟེན་ལྷ།
- ༢༽ གསར་འགྱུར་དང་འབྲི་སྟངས།
- ༣༽ ཚོགས་འདུ་སོགས་ཀྱི་བྲི་བྲིས་འབྲི་སྟངས།
- ༤༽ བརྗེ་ཐོ་དང་བརྗེ་ཐོ་འབྲི་སྟངས་དང་པོ། གཞན།
- ༥༽ བརྗེ་ཐོ་དང་བརྗེ་ཐོ་འབྲི་སྟངས་གཉིས་པ། རང་།
- ༦༽ བོད་ཀྱི་དག་ཐོག་དང་ཡིག་ཐོག་གི་སྟེན་དག་བཤད་པ།

མངོན་བརྗེ་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བྲིགས་ལས།

- ༡༽ རྒྱལ་བ་དང་བྱང་མེས་སོགས་ཀྱི་རབ་བྱེད།

༡༽ ལྷ་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་བྱེད།

ལྷན་ཐབས་དང་པོ། ཆོགས་བཅད་སྒྲོར།

༡ ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱེབ་སྒྲོར།

༢ གོ་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲོན་དག་གི་སྒྲོར་དང་པོ།

༣ གོ་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲོན་དག་གི་སྒྲོར་གཉིས་པ།

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

༡༽ མི་སྒྲེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྤངས་དང་པོ། རང་།

༢༽ མི་སྒྲེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྤངས་གཉིས་པ། གཞན།

༣༽ ཡིག་ཐོག་གི་གཏམ་བཤད་འབྲི་སྤངས།

༤༽ བསྐྱགས་གཏམ་དང་གྲོས་ཆོད་འབྲི་སྤངས།

མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཆོའི་ཆུ་ཐིགས་ལས།

༡༽ དུས་དང་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབ་བྱེད།

༢༽ ས་འོག་གི་སྤེ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་རབ་བྱེད།

ལྷན་ཐབས་གཉིས་པ། གོ་སྤྱོད་པའི་རང་མོས་སྒྲོན་དག་གི་སྒྲོར།

༡ གོ་སྤྱོད་པའི་རང་མོས་སྒྲོན་དག་ཁག་དང་པོ།

༢ གོ་སྤྱོད་པའི་རང་མོས་སྒྲོན་དག་ཁག་གཉིས་པ།

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

༡༽ འཕྲིན་ཡིག་གི་དང་།

༢༽ ཡིག་ཐོག་གཏམ་བཤད་སོགས་འབྲི་སྤངས།

༣༽ གྲོས་ཆོད་དང་བསྐྱགས་གཏམ་སོགས་འབྲི་སྤངས།

༤༽ རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཁག་དང་པོ།

༥༽ རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཁག་གཉིས་པ།

༦༽ གསལ་བཤད་རྩོམ་ཡིག་གི་

༡༽ དགག་གྲུབ་ཚུལ་ཡིག་དང་དབྱེད་ཚུལ་ཐུང་བའི་སྤངས་བཅས།
མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཆོད་ཆུ་ཐིགས་ལས།

༡༽ ས་གཞི་དང་རི་ཁྲོད་སོགས་ཀྱི་རབ་བྱེད།

༡༽ བགས་དང་སྤྲོད་ལ་སོགས་པའི་རབ་བྱེད།

སྤྲོད་ཐབས་གསུམ་པ། ལྷག་ཚུལ་ཐུང་བའི་ཆུལ་སྒོར།

༡ ལྷག་ཚུལ་ཐུང་བའི་ཆུལ་གྱི་དཔེ་གཞི་ཁག་དང་པོ།

༡ ལྷག་ཚུལ་ཐུང་བའི་ཆུལ་གྱི་དཔེ་གཞི་ཁག་གཉིས་པ།

ཆན་བ་བཞི་པ། Unit 4

༡ ཆོག་སྒྲོར་དམིགས་བསལ་བ་ཐོ་བའི་འདེབས་པ་སོགས་སྤྲོད་ཐབས་གྱི་ལམ་ནས་གལ་ཆེན་ཁག་དང་པོ།

༡ གཞན་ཚུལ་ལད་འབྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མངོན་བརྗོད་རྒྱ་མཆོད་ཆུ་ཐིགས་ལས།

༡༽ རི་དྲགས་དང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རབ་བྱེད། མི་ལ་སོགས་པའི་རབ་བྱེད།

སྤྲོད་ཐབས་བཞི་པ། ཆོགས་བཅད་ལྷག་སྤེལ་མའི་སྒོར།

༡ མགར་བ་མིག་འཕྲུལ་ཐོ་ཡག

༡ རི་ཐོང་ཆུ་འཆག་མས་སྤྲོད་ཀྱི་བརྒྱལ་བ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆན། Supplementary Books

༡ གངས་རྒྱལ་མེ་ཉོག་ ༡ སྤང་ཆར།

༡ བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་སྒྱུ་རྒྱུ་ ༤ ཐང་གི་སྤྲོད་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་པ།

༤ ལྷ་སའི་དམངས་ཁྲོད་སྤྲོད་ཐབས་སྤྲོད་ཆ་དང་སྤྲོད་ཆ།

ཐུང་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

༡ སྤྲོད་ཚུལ་ཚོ་གའི་དྲུག་འགྱུར། རྒྱུང་ཆར་དཔེ་ཆོགས། ༡ ཁ་བའི་ནམ་ཤེས།

༡ བཅའ་རྒྱལ་འདི་ཚོང་སྤྲོད། ༤ ཁག་ཡིག

༤ སྤྲོད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་འཕྲུལ་བ།

ལོ་རིམ་དང་པོ། རྒྱགས་དུས་གཉིས་པ།

First Year: Semester II

སྙན་ངག་དང་ཚུལ་རིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་གཉིས་པ།

Basic Tibetan Poetry Level-2

སྙན་ངག་གི་ལམ།

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

༡༽ བར་རིམ་དང་ཡུལ་བལྟས་ཏེ་སྙན་ངག་འབྲི་ཐབས་སྦྱང་བ།

༢༽ སྒྱུ་ཅལ་གྱི་བྱང་ཆོས་གསེད་བཀོལ་བྱེད་པ།

༣༽ ཆོག་གི་སྒྲེབ་སྦྱོར་སྒྲེལ་སྟངས།

༤༽ བྱང་གཞི་དང་བྱང་ཆོས་གྱི་འབྲི་ཐབས།

༥༽ ཁ་དོག་གི་འབྲི་ཐབས།

༦༽ བྱ་ཆོག་གི་རྒྱས་པའི་འབྲི་ཐབས།

མཚན་བརྗོད་རྒྱ་མཚའི་ཚུ་ཐེགས་ལས།

༡༽ བཅ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་བྱེད།

༢༽ རྗེ་རིགས་དང་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་བྱེད།

སྙན་ཐབས་ལྟ་བུ། ཆོགས་བཅད་ལྷག་སྒྲེལ་མ།

༡ གཏམ་པད་མོའི་ཆལ་གྱི་རྫོས་གར་དུམ་བྱ་དང་པོ།

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

༡༽ དཔེ་དོན་རང་བཞིན་གྱི་འབྲི་ཐབས།

༢༽ ཆོག་འབྲུ་བའི་འབྲི་ཐབས།

༣༽ མཚན་ཐབས་གྱི་འབྲི་ཐབས།

༤༽ འགལ་འབྲེལ་གྱི་འབྲི་ཐབས།

ལྷན་ཐབས་བྱས་པ། ཆོག་ས་བཅད་ལྷན་སྒྲེལ་མ།

༡ གཏམ་བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་ཆོས་གར་དུས་བྱ་གཉིས་པ།

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

༡༽ མདོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་འབྲི་ཐབས།

༢༽ ལྷན་ངག་གི་བསམ་སྒྲོལ་མདོན་སྟངས།

༣༽ ལྷན་ངག་ལ་བརྗོད་ལེན་བྱེད་པའི་སྒོ་བས་པ་ལྷན་དགོས།

༤༽ ལྷན་དུ་ལྷན་ངག་ལ་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་བའི་གོམས་སྒོལ་ཡོད་པ།

༥༽ བྱི་རོལ་དུ་འགོ་བཅི་ལྷན་ངག་གི་ཆེད་དུ་བསམ་པ།

ལྷན་ཐབས་བདུན་པ། རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ།

༡ རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་ལས་ཡུལ་ལྗོངས་དང་མི་སྣ་འབྲི་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མཆོན་སྟོང་།

ཆན་བ་བཞི་པ། Unit 4

༡༽ ཆོར་བ་དམིགས་བསལ་དག་ལྷན་ངག་དུ་འགོད་པ།

༢༽ ལྷན་ངག་སྒྱུ་རྩལ་ལ་སེམས་ཁུལ་ཡོད་པ།

༣༽ ལྷན་ངག་ནི་སྒྱུ་རྩལ་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བར་ངེས་པ།

༤༽ བརྗོད་དོན་གྱི་ཆེད་སྟོན་པར་གཞིལ་པ།

༥༽ སྒྱུ་རྩལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་མཆོང་སྤྱོད་དང་ཉམ་སེམས་ལྷན་པ།

ལྷན་ཐབས་བརྒྱད་པ། རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ།

༡ རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་ལས་བྱ་བ་དང་དོན་ཆེན་འབྲི་ཚུལ་སྟོང་།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆན། Supplementary Books

༡ གངས་རྒྱན་མེ་ཉོག་

༢ སྤྱང་ཆར།

༣ བོད་ཀྱི་རྩམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ།

༤   ཐང་གི་སྒྲན་ངག་སྤྲུལ་བརྒྱ་བ།

༥   ལྷ་སའི་དམངས་ཁྱོད་ལྷ་གཞས་སྟོད་ཆ་དང་སྤྲད་ཆ།

ཐུར་ལྷའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

༡   སྒྲན་ཚུལ་ཙུ་གའི་དྲུག་འགྱུར། རྒྱ་ཆར་དཔེ་ཆོགས། ་།

༢   ཁ་བའི་རྣམ་ཤེས།

༣   འགས་རྩ་ལའི་ཙུང་སྤྱ།

༤   ཐུག་ཡིག

༥   སྤྱང་མོའི་ཀླང་རྩེས་འཆོལ་བ།

མ་རིམ་གཉིས་པ། རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གསུམ།

Second Year: Semester III

སྒྲིག་པ་དང་ཚིག་རིག་གནས་རིམ་བར་མའི་བསྐྱེད་པ་གཞི་དང་པོ།

Intermediate Tibetan Poetry-1

བསྐྱེད་པ་གཞི་གཙོ་མོ།   སྒྲིག་པ་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྐྱེད་པ།

སྒྲིག་པ་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྐྱེད་པ། (Basket of poetry)

1. Annotation
2. Characteristic of Tibetan poetry
3. Writing styles of poetry composition
4. Development of Modern poetry

བསྐྱེད་པ་གཞི་རིམ་སྒྲིག་པ།

བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་འདི་བོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་མཁས་དབང་དོར་ཞི་མཆོག་གིས་བོད་ཡིག་ཆེད་སྒྲིང་འཛིན་གྲུབ་དམིགས་ནས་བཅུ་མས་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྒྲིབ་དེ་ལ་ཏུ་བྱས་ན་དག་མཆོན་མང་དག་ཅིག་འདུག་སྟེ།

༡༽ བཛྲིད་དོན་ཟབ་ཅིང་སྤྱད་པས་སྤྱངས་ན་པན་ལུས་ཆེ་བ།

༢༽ བོད་རང་གི་ཆོག་སྒྲིང་ནལ་མ་སྟེལ་བས་བཛྲིད་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བ།

༣༽ ལྷ་མང་ལུང་གིས་སྤྱད་པས་བཛྲིད་བྱ་ནམ་པར་རྟོགས་པ།

༤༽ དེང་རབས་བོད་ཀྱི་ཚིག་རིག་ལ་འཕེལ་སྤྱོད་གསལ་བའི་སྒོ་མིག་སྤྱོད་པ་སོགས་ནི་བསྐྱེད་པ་གཞི་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཁག་ཡིན།

Objectives

1. Learn to compare and contract between poetry and prose
2. To understand poetry using “the Mirror of Poetry”(Root text of Tibetan poetry written by Indian master poet) as text
3. To study Poetic expression not stated in “the Mirror of Poetry.”
4. hLearn to write poetry as per Tibetan cultural context

སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་དགོས་པ།

སྙན་ཆིག་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྐྱུས་སློབ་ཁྱིད་བྱེད་དོན་ནི།

- ༡༽ ཚུལ་རིག་དང་ཚུལ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་ཐུབ་པ།
- ༢༽ སྙན་དག་མེ་ལོང་མ་ཆིག་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཅམ་མིན་ཚུལ་ཤེས་པ།
- ༣༽ སྙན་དག་མེ་ལོང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་ཚུལ་རིག་ཏུ་གོ་བ།
- ༤༽ སྙན་དག་མེ་ལོང་ལས་བོད་ལ་མཁོ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཁ་ཤས་ཁོང་ནས་སྤང་བ་དག་ལ་འབྲི་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ནི་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་དམིགས་ཡུལ་ཡིན།

ཆན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ ཚུལ་རིག་དང་ཚུལ་རིགས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་དབྱེ་ཞིབ།
- ༢༽ རྒྱ་གྲགས་རྗེས་དྲན་ཞེས་པའི་སྙན་དག་གི་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་མཚན་ཐབས།
- ༣༽ བོད་ཀྱི་ཚུལ་གཞུང་དང་སྙན་གཞུང་མེ་ལོང་མ།
- ༤༽ སྒྱུ་རྩལ་ཚུལ་རིག་དང་འདྲེས་ནས་སྒྱུ་རྩལ་སྤྱི་བཤད།

སྙན་ཐབས།

- ༡ བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་གསར་བའི་བརྒྱམས་ཆོས་བདམས་བཞོད་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ།ཤོག་ངོས་ ༡ ནས ༡༢༤

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡༽ སྙན་ཆིག་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་སྤངས་བཤད་པ།
- ༢༽ བརྒྱམས་སྤྱང་གསར་བའི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།
- ༣༽ སྙན་དག་གི་ལྷན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།
- ༤༽ བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་གསར་བའི་གནས་བབ་བཤད་པ།

སྙན་ཐབས།

- བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་གསར་བའི་བརྒྱམས་ཆོས་བདམས་བཞོད་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ།ཤོག་ངོས་ ༡༣༠ ནས ༡༧༤

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༽ རྫོང་བྱེད་ཆེག་གི་ཉམས་འགྱུར་བཏོད་ཚུལ།
- ༢༽ བརྫོང་བྱེད་འོན་ལ་བཅད་པ་མེད་སྟངས།
- ༣༽ བརྫོང་བྱེད་སྤང་བ་སྟན་བསྟན་ཚུལ།
- ༤༽ བ་ལམ་ནས་སྟན་པ་ལེགས་གྲས་རེ་གཉིས་འོས་སྤྱོད་དང་མཐོག་འགྲེལ་བྱེད་པ།

སྟན་ཐབས།

བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་བའི་བརྩམས་ཆོས་བདམས་བཀོད་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ། འོག་ངོས་ ༣༡༥ ནས་ ༣༠༧

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡༽ རྩོམ་པ་པོའི་ལངས་ཕྱོགས་དང་འགན་འཁུལ་བཤད་པ།
- ༢༽ སྤྱི་ཚུལ་རྩོམ་རིག་གི་མཛེས་པ་བཤད་པ།
- ༣༽ རྫོང་བྱེད་ཆེག་ལས་བརྫོང་བྱེད་འོན་ལ་གཟབ་དགོས་ཚུལ།
- ༤༽ སྟན་རྩོམ་གྱི་དགོས་པ་དང་བྱ་ལས།

སྟན་ཐབས།

བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་བའི་བརྩམས་ཆོས་བདམས་བཀོད་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ། འོག་ངོས་ ༣༣༧ ནས་ ༣༤༤

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆེན། Supplementary Books

- ༡ ལག་རྩལ།
- ༢ སྟན་པ་གི་རྣམ་བཤད།
- ༣ རྩོམ་རིག་གཅེས་བཅུས།
- ༤ སྟན་འཛུམས་ལོར་བྱེད་ཐེངས།
- ༥ དག་ཆོས་སྟན་པ།

ཐུར་ལྟེ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ བསྟན་པ་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཐག་རིང་གི་སྒྲ་ནག་སྤྱོད་ཆ།
- ༢ བོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེ་བརྒྱད་ལས་གང་རུང་གཉིས།
- ༣ རྩོམ་ཡིག་རིག་པའི་མང་གཞི་གཞུང་ལུགས་གསར་མ།

ལོ་རིམ་གཉིས་པ། རྒྱགས་དུས་བཞི་པ། Second Year: Semester IV

སྟན་ངག་དང་རྩོམ་རིག་གནས་རིམ་བར་མའི་བསྐྱབ་གཞི་གཉིས་པ།

Intermediate Tibetan Poetry-2

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ སྟན་རྩོམ་སྤྱོད་ལེགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཤད་པ།
- ༢༽ སྟན་རྩོམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་གསལ་འདོན་བྱེད་ཚུལ།
- ༣༽ རྒྱ་རྩོམ་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དགོས་པར་བསྟན་པ།
- ༤༽ སྟན་རྩོམ་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་ཉུང་དོན་འདུས་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ།

སྟན་ཐབས།

བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་བའི་བརྩམས་ཆོས་བདམས་བཞུགས་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ། ཞོག་ངོས་ནས་ ༣༤༥ ནས་ ༣༤༠

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡༽ སྟན་རྩོམ་གྱི་ཆོག་གི་སྤྱོད་བཀའ་གསལ་གོ་བདེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།
- ༢༽ སྟན་རྩོམ་གྱི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ།
- ༣༽ སྟན་རྩོམ་གྱི་དཔེ་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་གལ་གཞན་བཤད་པ།
- ༤༽ དཔེ་རྒྱན་དང་གཟུགས་རྒྱན། དོན་གཞན་བཞུགས་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

སྟན་ཐབས།

བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་བའི་བརྩམས་ཆོས་བདམས་བཞུགས་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ། ཞོག་ངོས་ ༣༤༡ ནས་ ༤༠༤

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༽ རྒྱུག་པ་ཅན་དང་སྤྱོད་བྱུང་། སྤྱི་བ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
- ༢༽ རིམ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་དགའ་བའི་རྒྱན། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།
- ༣༽ སྤྱི་རྒྱན་དང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན། སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།
- ༤༽ ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

ལྷན་ཐབས།

༡༽ བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་བའི་བརྩམས་ཆོས་བདམས་བཀོད་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ། འོག་ངོས་ ༤༡༠ ནས་ ༤༣༥

ཆན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡༽ ཕུལ་བྱུང་དང་བསྟོན་དོར་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་བསྟན་པ།
- ༢༽ བསྟན་བརྗོད་དང་ཤ་མོ། ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།
- ༣༽ ཉམས་ལྡན་དང་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།
- ༤༽ ལྷན་རྩོམ་ནི་གསར་གཏོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འབད་འབྱུངས་བྱེད་པར་གདམས་པ།
- ༥༽ ཆོག་སྤྱོད་གྲོང་བོ་མི་ལེགས་ཚུལ་བཤད་པ།
- ༦༽ ཆོག་དོན་ཐབས་ཚུལ་བཤད་པ།
- ༧༽ རྩོམ་མཁན་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་ག་འདྲ་འཛིན་དགོས་པར་བཤད་པ།

ལྷན་ཐབས།

- ༡༽ དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྟན་ངག་ཕྱོགས་བརྒྱས་མ། འོག་ངོས་ ༡༣ས་ ༡༤
- ༢༽ བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་བའི་བརྩམས་ཆོས་བདམས་བཀོད་དང་དེ་དག་གི་བཤད་པ། འོག་ངོས་ ༤༣༤ ནས་ ༤༤༣

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆན། Supplementary Books

- ༡ བོད་ཀྱི་གནའ་དེང་རྩོམ་ཡིག་གཅེས་བསྐྱིགས།
- ༢ གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ཕུལ་བྱུང་རྩོམ་རིག་གཅེས་བརྒྱས།
- ༣ བོད་ཀྱི་དེང་རབས་རྩོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས།
- ༤ དགེ་ཆོས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྟན་རྩོམ།

རྩར་ལྟེ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ བསྟན་པ་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཐག་རིང་གི་སྒྲ་ནག་སྒྲིབ་ཆ།
- ༢ བོད་ཀྱི་རྩོམ་ཐར་ཆེ་བརྒྱད་ལས་གང་རུང་གཉིས།
- ༣ སྒྲིབ་ཆེན་རྩོམ་རིག་
- ༤ དོར་ཞིའི་སྟན་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས།

མི་རིམ་གསུམ་པ། རྒྱལ་ས་དུས་ལྔ་པ།

Third Year: Semester V

སྒྲུབ་པ་དང་ཚུལ་རིག་གནས་རིམ་གྲོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ།

Upper-Intermediate Tibetan Poetry-1

སྒྲུབ་པ་སྒྱུ་རྒྱ། (Text:: Ngenak Chithun (Holistic poetry))

Introduction:

‘Ngenak Chithun’ is a collection of poems by Tseten Shabdrung – a renowned scholar and poet of Modern Tibet

1. Poetic expression and their application in day to day life
2. Samples and expression of new forms
3. Dictions that are simple but that are rich in expression
4. Improving literary Tibetan poetry and prose
5. Grasping hidden expressions unique to Tibetan culture

བསྐྱབ་གཞི་གཙོ་བོ། སྒྲུབ་པ་སྒྱུ་རྒྱ།

བསྐྱབ་གཞི་རྩོ་སྒྲུབ།

བསྐྱབ་གཞི་འདི་ནི་མཁས་དབང་དཔལ་པ་ཆེ་ཉན་ཞབས་བྱུང་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོབ་དེབ་ཏུ་བཅུམས་གནང་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པ་མེ་ལོང་མའི་སྒྱུ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན། སྒྲོབ་དེབ་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་གཙོ་བོ་ནི།

༡༽ བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་བསྐྱུས་ཤིང་སྒྱུ་རྒྱ་གོ་ཆེ་བ།

༢༽ དཔེར་བརྗོད་པལ་ཆེ་བ་ཁ་གསལ་ཞིང་ཀུན་ལ་རྒྱས་ཆེ་བའི་གསལ་བྱུང་གི་བྱ་དངོས་བརྗོད་བྱུང་བཟུང་བ།

༣༽ ཆོག་སྒྱུར་སྒྲུབ་ཞིང་གོ་སྒྲོ་བ། ༤༽ བོད་རང་གི་ཆོག་རྒྱན་རིག་པ་འཕུས་ཆོང་དུ་བཏང་བ།

༥༽ ཐུན་མིན་དཔེ་བརྗོད་བྱུངས་ནས་གསལ་ཆོག་གི་རིག་པ་བསྐྱུས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ཡོད།

སྒྲོབ་ཁྱིད་ཀྱི་དགོས་པ། (Objectives)

1. To be able to write as per sample from "Ngega Melongma" (Mirror of Poetry)
2. To study the different forms of poetry
3. To understand Ancient Tibetan poetry forms/styles
4. To preserve and protect traditional poetic culture of Tibet

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

ལེའུ་གཉིས་པ།

- ༡༽ རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་བཞི་ཡི་སྐོར།
- ༢༽ རྒྱ་བོད་མཁས་པས་མཛད་པའི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།
- ༣༽ དཔེ་རྒྱ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ། མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་འཇུག་པ།
- ༤༽ བོད་མཁས་པའི་སྟན་འགྲུབ་དཔེར་བརྗོད་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་དོགས་ལས་སྐབས་འབྲེལ་སྐོར།

ཆན་བ་བཞི་པ། Unit 4

ལེའུ་གཉིས་པ།

- ༡༽ གཟུགས་རྒྱ།   ༢༽ གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ།   ༣༽ སྐོར་བའི་རྒྱ།
- ༤༽ འགོག་རྒྱ།   ༥༽ དོན་གཞན་བཞེད་པའི་རྒྱ།   ༦༽ ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ།
- ༧༽ སྤང་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ།   ༨༽ བསྐྱུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ།
- (༩) བོད་མཁས་པའི་སྟན་འགྲུབ་དཔེར་བརྗོད་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་དོགས་ལས་སྐབས་འབྲེལ་སྐོར།
- ༡༠༽ བྱད་པར་འཕགས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ། འོག་ངོས་ ༡ ནས་ ༡༤

ཁ་སྐོར་སྐོར་ཆན། Supplementary Books

- ༡ ཆོས་རྒྱ་རིག་པའི་སྐོར་འབྲེད། ༢ ཆངས་སྤང་བཞེད་སྒྲ།
- ༣ བོད་མཁས་པའི་སྟན་འགྲུབ་དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱ། ༤ དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་རྩ་མཚོ།
- ༥ དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྒྲ། ༦ སྟན་འགྲུབ་དཔེར་བརྗོད་ལྷོགས་བསྐྱེད་སྒྲ།

རྒྱ་ལྟེ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ རྩ་ཡིག་གསལ་སྒྲུབ་བར་ཆ་དང་སྤང་ཆ། ༢ སྟན་འགྲུབ་གི་རང་གདངས་གསལ་བ།
- ༣ རྩ་ཡིག་གཤེབ་བསྐྱེད། དགའ་བ་པ་སངས་གིས་བཅུམས།
- ༤ མི་ལ་རས་པའི་མགྲར་འབྲུམ། ༥ མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད།
- ༦ མཛོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྒྱ་རྒྱ།

ལོ་རིམ་གསུམ་པ། རྒྱལ་ས་དུས་དྲུག་པ།

Third Year: Semester VI

སྟན་ངག་དང་ཚུལ་རིག་གནས་རིམ་གྲོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་གཉིས་པ།

Upper-Intermediate Tibetan Poetry-2

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

ལེའུ་གཉིས་པ།

༡༽ ལུལ་བྱང་གི་རྒྱ།	༢༽ རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱ།	༣༽ རྒྱའི་རྒྱ།
༤༽ ས་མོའི་རྒྱ།	༥༽ ཆའི་རྒྱ།	༦༽ རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ།
༧༽ དགའ་བའི་རྒྱ།	༨༽ ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱ།	༩༽ གཟི་བརྗེད་ཅན་གྱི་རྒྱ།
༡༠༽ རྒྱ་གངས་བརྗེད་པའི་རྒྱ།	༡༡༽ གུན་པན་གྱི་རྒྱ།	༡༢༽ རྒྱ་ཆའི་རྒྱ།
- ༡༣) བོད་མཁས་པའི་སྟན་ངག་དཔེ་བརྗེད་སྤྱད་བྱངས་རྒྱ་མཆོའི་འཇུག་དོགས་ལས་སྐབས་འབྲེལ་སྒྲོར།
གཞོན་ཏུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗེད། རོག་ངོས་ ༡ རྣམ་ ༤༤

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

ལེའུ་གཉིས་པ།

༡༽ བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱ།	༢༽ སྤར་བའི་རྒྱ།	༣༽ རྒྱ་བར་བརྗེད་པའི་རྒྱ།
༤༽ མཚུངས་སྤྱོད་གྱི་རྒྱ།	༥༽ འགལ་བའི་རྒྱ།	༦༽ སྐབས་མིན་བསྟོན་པའི་རྒྱ།
༧༽ རོལ་བསྟོད་གྱི་རྒྱ།	༨༽ རེས་བསྟན་གྱི་རྒྱ།	༩༽ ལྷན་ཅིག་བརྗེད་པའི་རྒྱ།
༡༠༽ ཡོངས་བརྗེས་གྱི་རྒྱ།	༡༡༽ འེས་བརྗེད་གྱི་རྒྱ།	༡༢༽ རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱ།
- ༡༣) དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ།
- ༡༤) བོད་མཁས་པའི་སྟན་ངག་དཔེ་བརྗེད་སྤྱད་བྱངས་རྒྱ་མཆོའི་འཇུག་དོགས་ལས་སྐབས་འབྲེལ་སྒྲོར།
གཞོན་ཏུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗེད། རོག་ངོས་ ༤༥ རྣམ་ ༡༣༠

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

ལེའུ་གསུམ་པ།

༡༽ སྒྲ་རྒྱ་གྱི་སྒྲོར།

༢༽ བོད་མཁས་པའི་སྒྲ་རྒྱ་དཔེ་བཞུགས་སྒྲ་དབྱེད་ཀྱི་མཆོད་འབྲུག་རྒྱ་ལས་སྒྲ་བས་འབྲེལ་སྒྲོར།

༣༽ རྩེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་སྒྲ་རྒྱ་གྱི་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

ལེའུ་གསུམ་པ་དང་དང་པོ།

༡༽ གཤམ་ཆེན་གྱི་རྒྱ།

༢༽ སྒྲོན་སེལ་བ།

༣༽ དོར་ཞི་གདོང་དྲུག་སྒྲུལ་སྒྲོས་མཛད་པའི་སྒྲ་རྒྱ་གྱི་སྒྲོན་སེལ་ཙོང་རིག་གྱི་དོར།

༤༽ ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲ་བས་ཀྱི་སྒྲོ་ཤར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

ཁ་སྒོར་སྒྲོབ་ཆེན། Supplementary Books

༡ ཆེན་རྒྱ་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྲེད།

༢ ཆངས་སྒྲ་བཞུགས་སྒྲོར།

༣ བོད་མཁས་པའི་སྒྲ་རྒྱ་དཔེ་བཞུགས་སྒྲ་དབྱེད་ཀྱི་མཆོད་འབྲུག་རྒྱ་ལས་སྒྲ་བས་འབྲེལ་སྒྲོར།

༤ དབྱེད་ཀྱི་མཆོད་འབྲུག་རྒྱ་ལས་སྒྲ་བས་འབྲེལ་སྒྲོར།

༥ དབྱེད་ཀྱི་མཆོད་འབྲུག་རྒྱ་ལས་སྒྲ་བས་འབྲེལ་སྒྲོར།

༦ སྒྲ་རྒྱ་གྱི་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

ཐུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

༡ ཙོང་ལེན་གསལ་སྒྲ་བཞུགས་སྒྲོར་དང་སྒྲ་ལས་ཀྱི་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

༢ སྒྲ་རྒྱ་གྱི་རང་མཛད་སྒྲ་ལས་ཀྱི་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

༣ ཙོང་ལེན་གསལ་སྒྲ་བཞུགས་སྒྲོར་དང་སྒྲ་ལས་ཀྱི་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

༤ ཙོང་ལེན་གསལ་སྒྲ་བཞུགས་སྒྲོར་དང་སྒྲ་ལས་ཀྱི་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

༥ ཙོང་ལེན་གསལ་སྒྲ་བཞུགས་སྒྲོར་དང་སྒྲ་ལས་ཀྱི་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བཞུགས་སྒྲོར།

སྒྲུབ་ངག་དང་ཚུམ་རིག་ Poetry

ལོ་རིམ་བཞི་པ། རྒྱལ་ས་དུས་བདུན་པ།

Fourth Year: Semester VII

སྙན་ངག་དང་རྩོམ་རིག་མཐོ་རིམ་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ།

Advance Tibetan Poetry Level-1 & 2

བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་སྒོར། Structure of Poetry

བསྐྱབ་གཞི་རིམ་སྒྲིང་།

[illegible]

སྒྲོབ་བྲིད་ཀྱི་དགོས་པ།

མེད་ཀྱི་ཚེས་རིག་ལོ་རྒྱུས་ལ་ངོས་འཛིན་ཐབས་ལོ་ལྟན་པ་དང་། ཚེས་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་དང་། དེའི་ལུང་རྟགས་གཙོ་པོ་ངོས་འཛིན། ཚེས་རིག་དང་རིག་གནས་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཚུགས་ཡོངས་ནས་ངོས་ཁེས་ཡོང་བར་དམིགས་ཡོད།

གྲུབ་ཆ་དང་པོ། Unit 1

- ༡ གནའ་རབས་ཚེམ་རིག་ལས་ཐོད་ཚེམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས།
 ༢ གནའ་རབས་ཚེམ་རིག་ལས་འགྲུར་ཚེམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས།

ལྷ་མོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ Unit 2

- ༡ ལྷ་དྲར་ཚེས་ཀྱི་ག་ལས་ཐོད་ཚེས་ཀྱི་མོ་བྱས།
 ༢ ལྷ་དྲར་ཚེས་ཀྱི་ག་ལས་འཁྱུར་ཚེས་ཀྱི་མོ་བྱས།

ལྷན་ཆ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡ ཅེ་དར་ཙོམ་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱེད་སྣ་མ།
 ༢ ཅེ་དར་ཙོམ་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱེད་ཅེ་སྣ་མ།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡ རྒྱལ་གར་ཚུམ་རིག་དུམ་བུ་དང་པོ།
- ༢ རྒྱལ་གར་ཚུམ་རིག་དུམ་བུ་གཉིས་པ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཚན། Supplementary Books

- ༡ བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་སྐུལ་བཟང་མིག་སྒྲོན། ལྷོད་ཆ།
- ༢ བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་སྐུལ་བཟང་མིག་སྒྲོན། ལྷོད་ཆ།
- ༣ བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་།

ནང་ཆོས་རིགས་ལམ།

Buddhist Philosophy

གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་གཞན་གྱི་ཆེད་གཏམ།

འགྲོ་ཀུན་གྱི་བདེ་བ་ཁྱིད་པའི་ལམ་བཟང་པོ།

ཐལ་བྱེད་རིགས་འབྲུལ་གཏན་ཆོག་གསུང་ཞིབ་མོའི་སྒྲོམ།

བརྟག་ཐབས་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་རིམ་མཛུགས།

First Year

Introduction to the course and objectives of the course Abstract of the syllabus for the 1st and 2nd Semesters:

The topics to be covered:

1. Compendium of Logic (tib: dhue-dra)
2. Letter to a Friend – a classic treatise (tib: shay-tring)
3. Essential Thoughts of Buddhism (tib: nang-choengo-droenyng-dhue)

1) Compendium of Logic (tib: dhue-dra):

Logic is a science, the mastery of which requires a rigorous and in-depth

understanding of various analytical forms. Compendium of Logic (tib: dhue-dra), gives beginners an excellent introduction to the study of the science of logic and reasoning, by acquainting them with the rich world of classical treatises on logic, and engaging them in the study of essential topics from the various treatises. Given that the study of logic and reasoning is quite challenging, Compendium of Logic is an ideal text for beginners, and gradually prepares them for further studies into the science of logic and reasoning.

Of the four philosophical schools of thought in the academic arena of Buddhist studies, concepts of reality as postulated in the Compendium of Logic are based on the views of the Sautrantika school. Some of the topics that students are introduced to are:

- the various aspects of reasoning
- the distinction between valid and non-valid reasoning
- the divisions of a valid syllogism

2) Letter to a Friend (a classic) (tib: shay-tring):

Letter to a Friend is a classical work by Arya Nagarjuna (2nd Cent. A.D). It primarily focuses on ethics, based on objective knowledge of ontological reality, psychology, sociology and epistemology. The uniqueness of this work is Arya Nagarjuna's ability to analyse and present the above mentioned subjects, all of which are highly specialized in their own right, in a manner that is accessible to scholars and lay people alike.

The many important aspects of ethics are enumerated and elucidated through the following broad subject divisions:

- Ethics of refraining from the ten non-virtues
- Eight ethical limbs of Nyen-nay (the one-day pratimokshavow)
- The six perfections
- The four Noble Truths
- The twelve limbs of Dependent Origination

It covers a wide array of topics, such as the subject of Social Emotional Learning (SEL), which involves the need to promote awareness and concern for the environment, create sound leaders by building good qualities of leadership and so on. While written in a way that makes it intellectually challenging, it intertwines intellectual rigour with day-to-day practice of ethics for students.

3) Essential Thoughts of Buddhism (tib: nang-choengo-droenying-dhue):

In this module students are introduced to the following subjects:

- Elements of Tibetan culture related to Buddhism
- Collaborative work between Buddhist contemplatives and modern science
- Various levels of dependent origination of causation
- The gross and subtle reality of interdependency among all phenomena
- Four Noble Truths – This is the foundation of all Buddhist philosophical schools. The four noble truths are taught with an understanding of their connection to everyday world experiences in order to make them experientially accessible to students.

Objectives of the syllabus:

1. The study of science of logic and reasoning-this approach to enquiry and analysis of any subject gives the endeavour a different light, making it very precise, in depth and comprehensive. It also enables students to acquire the skills required to conduct comparative analysis of different disciplines, as well as different topics within the same discipline and so forth; while at the same time allowing students to appreciate the uniqueness of each of these facets of knowledge. Skill in logic gives the individual the freedom to comprehend the depths of reality without the subjective influence of others.
2. The study of Letter to a Friend – a classic – encourages students to understand the different angles of ethics, live in accordance with ethics and thereby come to find a

greater meaning in life. It guides students on how to refrain from harmful thoughts and actions and helps students to be optimistic, as well as empathetic towards others.

3. Essential Thoughts of Buddhism (tib: nang-choengo-droenying-dhue), is based primarily on messages from teachings given over the years by H.H. the Dalai Lama to the younger generation. It sheds a new light on how students should lead their life in these modern times, while not losing their appreciation for the ancient wisdom of human values such as compassion, forgiveness, tolerance and so on.

ལོ་རིམ་དང་པོ་ སློབ་ཆུང་དོ་སློང་དང་བསྐྱེད་བྱ།

རྒྱལ་སྤུས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཁྱིམ་སློང་།

- ༡ བསྐྱེད་བྱ།
- ༢ བཤེས་སྤྱིངས།
- ༣ རང་ཆོས་དོ་སློང་སྤྱིངས་བསྐྱེད་བྱ་ལོང་ཅིང་།

༡༽ བསྐྱེད་བྱ་ནི་ཆད་མ་རིག་པའི་སློན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཆད་མའི་གཞུང་གི་ནང་དོན་གཤམ་འགངས་ཆེ་བའི་རིགས་ཟུར་འདོན་ཞུས་ནས་ལས་གསར་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་ལས་སྤྱོད་པའི་སློབ་ཆུང་བསྐྱེད་བྱ་སྤྱིག་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་དབྱེད་ཚུལ་བསྐྱེད་བྱ་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན། སློབ་ཆུང་གི་ནང་དོན་རེ་རེ་བཞིན་རྟགས་དང་རྒྱ་མཚན་གྱི་ལམ་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པས་ཆད་མ་རིག་པ་དང་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་སློབ་ཀྱི་སློབ་འབྲེད་པའི་ལྷན་ཁག་དང་སྤྱི་ལོ་པའི་སློན་མེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

༢༽ བཤེས་སྤྱིངས་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྤྱི་གིས་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་སྤྱིངས་བའམ་བཟངས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་དོན་ནི་སློན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོའི་སྤྱོད་དོན་ཆེན་ཉུང་ལ་གོ་བདེ་བ། སྤྱི་པོ་མཆོག་དམན་སྤྱི་ཉུང་སྤྱི་ལེན་ཡང་ཆོག་པ་ལྟ་བུ། གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པའི་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བར་ཉུང་སྤྱི་ལེན་ཚུལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཁ་གསལ་གོ་བདེར་གྱིས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་ཞིག་ལགས། དེ་ཡང་བཤེས་སྤྱིངས་ཀྱི་ནང་དོན་དཔེར་ན།

༡ མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས།	༢ བསྐྱེད་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད།
༣ སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དུག	༤ འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།

༥   བདེན་པ་བཞི   ༦   རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་གཞན་
 བདེ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་མད་དུ་བྱུང་བ་དག་འབྲེལ་བཟོད་ཁ་གསལ་གནང་ཡོད།   ལྷག་པར་ཚན་འཕུལ་
 རིག་པ་ཅེ་མོར་སོན་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་འགྲོ་བ་ནམས་ཕྱི་འབྱུང་བའི་འབྱུར་ལྗོགས་   རང་བསམ་སྒྲོར་འདོད་
 སྤང་སྒྲོངས་གསུམ་དང་དངངས་སྒྲུག་ འདིགས་སྒྲུལ་དང་བག་མི་ཕེབས་པ། མིའི་རང་གཤེས་བཟང་པོ་ནམས་
 རི་ཉམས་རི་སྒྲུག་ཏུ་འབྱུར་བཞིན་པའི་རང་ཚུལ་གཉན་འཕྲང་ཆེ་བའི་དུས་ངན་གྱི་ནད་གསོ་པའི་སྤྲོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད།

ག༽   རང་ཆོས་རོ་སྤྲོད་སྒྲིང་བསྐྱས་ལས།

- ༡   རང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོད་གྱི་རིག་གཞུང་གི་སྒྲོར།
- ༢   ཆོས་དང་ཚན་རིག་པན་གྲོགས་སུ་གྱུར་ཚུལ།
- ༣   རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཐ་རགས་སྒྲོར།
- ༤   རྟེན་འབྱུང་ཐ་རགས་ཤེས་པས་ཐལ་ཡུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་ཚུལ།
- ༥   འཆོ་བ་དངོས་དང་སྒྲུར་ནས་བདེན་བཞིའི་རོ་སྤྲོད་བཅས་ཟུར་འདོན་གྱིས་འབྲེལ་བཟོད་དང་པན་ཚུན་
 སྒྲུང་བཤད་ལུ་རྒྱ།

བསྐྱབ་བྱའམ་དགོས་པ།

- ག   རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ཤེས་ན།
- ༡   ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་སྒྲུངས་མི་འདྲ་བ་དང་།
- ༢   རིག་པ་སྒྱུར་བ་དང་གོ་དོན་གཉིང་ཟབ་རྟོགས་པར་དགེ་མཆན་ཡོད་པ།
- ༣   གནས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དབྱུང་བ་དང་གཤེས་བསྐྱར་གྱི་ཅལ་ངེས་ཅན་ཞིག་འདོན་
 ཟུབ་པའི་དགེ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན།
- ༤   རིགས་པའི་ལམ་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་སྒྲུངས་ཤེས་ན། གཞན་ཟེར་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མི་དགོས་
 པར་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་ཅལ་བཏོན་ནས་ཡིན་མིན་དང་། ཡོད་མེད། བཟང་ངན་རི་ཡིན་སོགས་དངོས་
 པོའི་གནས་ཆོད་བཞིན་ཤེས་ཟུབ་པ་ཡོང་རྒྱ་གཞོན་མི་ཟེེ།
- ཁ   བཤེས་སྒྲིངས་ལ་སྒྲོ་བ་གཉིང་བྱས་པའི་བྱུང་འབྲས་སུ། སྒྲུབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆེའི་རིན་ཐང་རོ་ཤེས་པ། དང་ཚུགས་ལྷན་ཞིང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་གཞི་ལས་ལྗོགས་པ།
 རང་གཞན་བདེ་བའི་ཐབས་ཚུལ་མ་འཆོལ་བ།   སྤྱི་ཐོ་སུ་ལའང་འཆོ་བ་དང་གཞོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ།
 མདོར་ན་བཤེས་པའི་སྒྲིངས་ཡིག་ལ་གཞུང་ཆད་ལོ་ལོ་ག་ ༡༢༠ ལྷག་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ནས་ཆོགས་སུ་

བཅད་པ་གཅིག་གི་གོ་དོན་དེ་བཞིན་ཤེས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྲར་ཏེ་སློབ་གསུམ་གྱི་སློབ་པ་ལེགས་ལམ་དུ་
བགྱི་ཐུབ་ན་མི་ལུས་ཐོབ་གོ་ཆོད་ཅིང་། རང་ཉིད་བདེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འཁོར་ཉེ་འབྲེལ་ནམས་ཀྱང་སློབ་
བདེ་བཀ་ཐེབས་སུ་གནས་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

ནང་ཆོས་རྩོད་སྙིང་བསྐྱུས་ནི་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། དམིགས་བསལ་ན་
གཞོན་ཆོར་ནང་ཆོས་རྩོད་གནང་བའི་གསུང་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་
གོ་བདེ་བ་དང་བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་ཁ་གསལ་བ་སོགས་རྒྱན་གཏན་འཆོ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་ལག་ལེན་དུ་
འགེལ་ཆོག་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། རྩ་གཞོན་སློབ་གསར་ཆོར་བསྐྱབ་གཞི་འདི་འོས་བབ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་ཡོད།

The topics to be covered:

1. Compendium of Logic (tib: dhue-dra)
2. Letter to a Friend – a classic treatise (tib: shay-tring)
3. Essential Thoughts of Buddhism (tib: nang-choengo-droenying-dhue)

ཆན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡ ཁ་དོག་གི་ནམ་གཞག་བཤད་པ། ༢ མཚན་བསྐྱར་བ་དང་མཚན་བཤད་པ།
- ༣ གཞི་གྲུབ་གི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།
- ༤ འགྲུར་བྱུག་ ༥ ཉན་པར་བསྐྱེལ་བ།
- ༦ སྤྱིས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལས་མདོར་བསྟན་པ།
- ༧ སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་གི་ལས་མདོར་བསྟན་པ།
- ༨ སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལས་མདོར་བསྟན་པ།
- ༩ སྤྱིས་བྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱན་མོང་གི་ལས་རྒྱས་བཤད་པ།

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡ རྩོག་པ་རོས་འཛིན་གྱི་ནམ་གཞག་
- ༢ རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་དེ་ནམ་གཞག་
- ༣ སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་རྒྱན་མོང་གི་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡ སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ནམ་གཞག་
- ༢ སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཚན་བ་བཞི་བ། Unit 4

- ༡ འགལ་འགྲེལ་གྱི་ནམ་གཞག
- ༢ སྤྱིར་ལས་འབྲས་དང་དགེ་སྤྲིག་ཆེན་པོའི་སྤངས་བསྟན་བ།
- ༣ ཁྱད་པར་སྤྱི་བ་བ་ལྟ་སྤོང་ཚུལ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཚན། Supplementary Books

- ༡ རང་པོའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་བརྟུས་སྐབས་དང་པོ་ནམ་བཞི་བ།
- ༢ རྩེ་བཅུན་རེ་མཛད་པས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་གི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ།
- ༣ ཡལོང་ས་སྤྱི་བའི་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བཤེས་སྤྱིངས་བཀའ་ཁྲིད་ཐུག་དེ།
- ༤ དགེ་བཤེས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་སྤྱིངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།

ཟུར་ལྟོ་དཔེ་དེ། Reference Books

- ༡ རང་པོའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་བརྟུས་པོ་དེ་ལྟ་པའི་སྐབས་དང་པོ་ནམ་བཞི་བ་བ།
- ༡ ཟུར་བྱུ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱམས་བཅའི་རྣམ་སྟོབས།
- ༢ རང་ཆོས་རྩོམ་པའི་དཔེ་དེ་མི་འབྲས་པ་ཁག་གསུམ། རང་ཆོས་རྩོམ་པའི་སྤྱིངས་བསྟན།
སྤྱིང་ལོ་རྒྱུ་ སྤྱིང་ཉི་ལ།
- ༣ ལམ་རིམ་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཐུག་དེ།

རྒྱལ་སྤྱི་པའི་གཞི་རིག་པ།

Semester II

The topics to be covered:

1. Compendium of Logic (tib: dhue-dra)
2. Letter to a Friend – a classic treatise (tib: shay-tring)
3. Essential Thoughts of Buddhism (tib: nang-choengo-droenying-dhue)

Seven classifications of the mind

1. Direct perception
2. Inferential cognition
3. Subsequent cognition
4. Non-discerning perception
5. Valid assumption
6. Afflictive doubt
7. Distorted mind

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡ རྒྱ་ལྟུང་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
- ༢ སྦྱོར་ལམ་དངོས་ལ་དབང་པོ་དང་སྦྱོབས་སོགས་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ།
- ༣ ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པ།

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡ མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག
- ༢ ཐལ་འགྱུར་བྱུང་བ་སྐོ་བརྒྱད་སྟོང་ཚུལ།
- ༣ འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འབད་ཚུལ།
- ༤ མཐར་ལམ་གཙོ་བོ་རང་གིས་འབད་དགོས་པའི་ཚུལ།
- ༥ ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡ སློ་རིག་སྦྱོང་བའི་དགོས་སམ་པན་ཡོན་སྦྱིང་བསྟུམ།
- ༢ སློའི་མཚན་ཉིད་དང་དོགས་གཙུག་།
- ༣ སློ་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་ཚུལ་ལས་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།
- ༤ འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།

- ༥ འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་གདམས་པ།
- ༦ འགལ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུ་འདྲིམས་པའི་དུས་སུ་འབད་རིགས་པ།

ཆན་བ་བཞི་བ། Unit 4

- ༡ བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དོགས་གཅོད།
- ༢ ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།
- ༣ ཐེ་ཆོམ་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།
- ༤ འོག་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།
- ༥ རན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ལ་འབད་ཚུལ།
- ༦ ཐུན་མོང་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་འབད་བ།
- ༧ ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།
- ༨ འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་འབད་བ།
- ༩ བདེན་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་ཚུལ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆན། Supplementary Books

- ༡ རང་པའི་ཆོན་རིག་དང་ལྷ་གྲུབ་ཀྱན་བཅུས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བཞི་བར།
- ༢ རྩེ་བཅུན་རེ་མདའ་བས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ།
- ༣ ཡལོང་ས་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བཤེས་སྤྲིངས་བཀའ་ཁྲིད་བྲག་དེབ།
- ༤ དགོ་བཤེས་སྒོ་བཟང་སྤྱན་པས་མཛད་པའི་བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ།

ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ཟུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱམས་བཅེའི་རྣམ་སྟོན་པ།
- ༢ རང་ཆོས་རྩོ་སྟོད་ཀྱི་དཔེ་དེབ་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ།
- ༣ ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་བྲག་དེབ།
- ༤ གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པའི་མཛེས་རྒྱ། ལྷང་སྐུ་རོལ་པའི་རྩོ་རྩེས་མཛད་བ།
- ༥ སྟོད་འཇུག་ཅ་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ། དདུལ་ཅུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ།

ལོ་རྒྱུས་གཞི་རྒྱུ་བློ་བྱེད་པ།

Second Year

ནང་ཆོས་རིགས་ལམ། Buddhist Philosophy

Introduction to the course and objectives of the course

Abstract of the syllabus for the 3rd and 4th Semesters:

The topics to be covered:

1. Science of mind (tib: lo-rig)
2. Tenet systems (tib: drup-tha)
3. Chapter 1 (Consequence of altruism), 2 (redressing the negativities) and 3 (Engaged Bodhicitta) of Bodhicaryavatara (A Guide to the Bodhisattva's Way of Life)

1) Science of mind (tib: lo-rig):

The students will be taught the definition of mind (psyche), its functions, and the various ways of classification which include:

Further divisions are made on the basis of valid cognition as opposed to invalid mental processes, conceptual as opposed to non-conceptual minds, mistaken as opposed to nonmistaken minds and so on. Study of the fifty one mental factors will also be introduced to the students.

2) Tenet systems (tib: drup-tha):

Based on Kunkhen Jamyang Shaypa's 'Precious Garland', a concise text on the various tenet systems, students are introduced to the tenet systems in general, as well as to the etymology of the term. They are then introduced to the Buddhist tenet systems, the non Buddhist tenet systems, as well as to the distinctions between these various systems.

Students are also guided towards an in-depth exploration of the four philosophical tenet systems of Buddhist thought, in the context of the basis, path and result. Explanations on the subtle and the gross form of the ultimate reality, referred to as Selflessness, is also given in great detail.

3) Chapter 1, 2, 3 and 4 of Bodhicaryavatara

(A Guide to the Bodhisattva's Way of Life):

Chapter 1, of the text enumerates the merits of Generating Bodhicitta. Chapter 2 explains the prerequisites for the procedure of cultivating Bodhicitta. Chapter 3 highlights the actual procedure of observing the pledge of Bodhicitta in the engaged form. All the topics covered under the three chapters emphasize the psychological aspects of empathy as the ground for Bodhicitta. Such a heightened state of mind is ideal for relieving many psycho-physical problems. Bodhicitta is characterised as a mental process involving the dual factors of altruism and Bodhi aspiration. The two methods to generate Bodhicitta-the Seven Fold Cause – Effect relationship and the Equalizing and Exchanging method will also be introduced.

The Seven Preliminary limbs will be taught systematically as causal factors for Bodhicitta. The counter-forces for generating the mental process of Bodhicitta are belligerence and Egotism in the form of self centeredness. The text also explains the Four Factors of Antidotes, as remedial for to bring to an end the factors which act as deterrents to the actualization of Bodhicitta. The nature of empathetic Bodhicitta, its causes, various modes of its classification, and the practices one engages in after pledging to hold the Bodhisattva vows will also be taught.

1) Given that the mind drives all our actions, whether positive or negative, the course aims to introduce students to the mind through a study of:

- 2) Through exposure to the tenet systems of the various schools students gain overall insight into the concept of ontological reality, the approaches and goals delineated by the various philosophical schools. The students are particularly expected to understand the two truths and the way the concept of selflessness is postulated by the different schools.

3) The study of Bodhicaryavatara (A Guide to the Bodhisattva's Way of Life) should help students explore the psychological patterns of advanced thinkers of the Mahayana path, referred to as Bodhisattvas. Students are also expected to know how they can possibly revolutionize and upgrade their own thinking, so that ethics become meaningful through the six ways of social engagement – generosity, discipline, patience, perseverance, mental concentration and wisdom.

[illegible]

ཁ། ཀྱལ་མཆོན་པདྨ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་སྤྲེང་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟེན་གྱི་ལོ་དོན་ནས་བརྒྱམས་པའི་སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་བླད་པར་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་རྫོང་པ་རྩྭ་གཤི་སྤྱེ་ལྷ་ལོ་

སོའི་འདོད་ཚུལ།   རང་སྤེལ་བ་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞིའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ལྷག་པར་བདག་མེད་ཐ་
རགས་འཛིག་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིབ་ཚགས་འབྲེལ་བཟོད་དང་སློབ་ཁྲིད་གནད་སློབ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཤེས་པ་ལྟུག་ལེའུ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། གཉིས་པ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ། གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བཟུང་བ་བཅས་གསུམ་གྱི་ནང་དོན་ཁག་སློབ་ཁྲིད་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྱི་ཐོག་ཆེན་པོ་དང་གཞན་པན་གྱི་བསམ་
པ་བཟང་པོ་བཅས་ནི་ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་ཆང་མས་ཁས་ལེན་ཞིང་དགའ་མོས་མི་བྱེད་མཁན་སུ་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་
དེ་ལྟར་བྱའི་སེམས་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ལ། རྒྱ་མའི་མན་ངག་དང་གཞུང་ཆེན་
མོར་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་ཐབས་དེ་བས་ཀྱང་གཤེས་པ་ཡོད། དེས་ན་སྤྱི་ཐོག་ལྟར་བྱའི་གཞུང་ལ་ཐོས་
བསམ་གནད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་
ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་
དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ལེའུ་དང་པོས་དོ་སློབ་གཉིད་ཚུགས་པ་གནད་ཡོད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་འགལ་ཆུན་གཙོ་བོ་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འགལ་ཆུན་སྤྲིག་
པ་བཤགས་པ་དང་མཐུན་ཆུན་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་བསྟེན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་གཉིས་པ་གསུངས་
པ་ཡིན། དེ་ནས་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡི་རང་བ་སོགས་མཐུན་ཆུན་ཆོགས་གསོག་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་བཟུང་བ་དངོས་གསུངས་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོ་བོ། རྒྱ། དབྱེ་བ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་
ཚུལ་ནི་བཞིན་འབྲེལ་བཟོད་གནད་ཡོད།

བསྐྱབ་བྱའམ་དགོས་པ།

གཤེས་པ་སྤྲིག་པ་ལེའུ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་སྤྲིག་
པ་སྤྲེལ་མི་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ཞིང་འདོད་བྱ་བ་དེ་བ་དང་མི་འདོད་རྒྱ་སྤྲིག་པ་སྤྲེལ་གཉིས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱི་ཐོག་རྣམ་
གཞག་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སློབ་ཐང་དན་གྱི་དོས་འཛིན་སྤྲེལ་ན་བདེ་སྤྲིག་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་ཡོད་པར་ཕན་ཚུབས་ཆེན་པོ་
ཡོད་རྒྱ། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེའི་དོ་བོ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་བཅས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་བྱེད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།
བསམ་སྤྱོད་གཡོ་འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འབྲེན་མིན་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་ཤིས་སྤྲེལ་པ་ཡོད་རྒྱ་
ཡིན།

ཁ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་གི་ལྟ་བུའི་གནད་དེ་བཞིན་ཤིས་པ། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བཞིན་ཤིས་པ། ལྷག་པར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བདེན་གཉིས་དང་བདག་མེད་འཛིག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད་པའི་ཚུལ་ཤིས་སྤྲེལ་པ་ཡོད་རྒྱ།

གཤེས་པ་ལྟུག་ལེའུ་དང་པོ་བཞི་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། སེམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་
པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིད་ལ་བྲན་པར་བྱས་ཏེ། མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་བྱུག་མཆོད་དབུལ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤིས་པ། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་པ་སྤྲིག་པ་མི་
དགོ་བའི་ལས་སྤྱོད་ཐབས། མཐུན་ཆུན་ཆོགས་གསོག་པ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་ཐབས་སོགས་

ཤེས་ཐུབ། གྲོད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་བ་བག་ཡོད་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ཐུར་བཤད་
བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རབ་ཏུ་བརྟན་བར་བཟུང་ནས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་དུས་ཏྲག་ཏུ་
ཡང་པར་ཕྱིན་བྱུག་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་མི་འདའ་བར་བག་ཡོད་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱལ་འགྲེལ་བརྗོད་ཞུ་
གྲ།

Semester III

༡༡ ཁྱོད་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་གྱི་དང་པོ་རྟོག་པའི་རོ་བོ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་བ་རྩི་ཡོད་ཀྱི་རོ་སྟོང་།
 ༢ རང་མཆོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རོ་སྟོང་།
 ༣ མེད་པ་གསལ་སྒྲིབ་ཅན་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རོ་སྟོང་།
 ༤ ཁྱོད་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་གྱི་དང་པོ་རྟོག་པའི་རོ་བོ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་བ་རྩི་ཡོད་ཀྱི་རོ་སྟོང་།
 ༥ རང་མཆོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རོ་སྟོང་།
 ༡༢ ཁྱབ་མཐའ་རིན་ཆེན་གླེང་བ་ཚུམ་པ་པོའི་རོ་སྟོང་དང་། མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པ་དམ་བཅའ་བ།
 ༢ ཁྱབ་མཐའ་གོ་དོན་དང་གྱི་ནང་གི་ཁྱབ་མཐའ་ཁྱད་པར།
 ༣ ནང་པའི་ཁྱབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞིའི་བྱང་རིམ།
 ༡༣ སྟོད་འཇུག་ལེའུ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་བསྟན་པ།
 ༡ སྟོད་འཇུག་གི་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ཁེངས་བསྐྱུངས་པ།
 ༢ དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པའི་ཆུལ།
 ༣ སྟོག་པ་སྟོངས་ཤིང་དགེ་བ་སྦྱབ་རིགས་པ།
 ༤ མིང་དང་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ།
 ༥ དམན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྟོབ་ཀྱས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་སོགས།

ག༡ ཆད་མ་དང་ཆད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

༢ རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

༣ འབྱུང་ཤེས་དང་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

༤ ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

- ཕ   སེལ་འཇུག་དང་སྐྱབ་འཇུག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།
- ཁ། ༡   གྲུབ་མཐས་ལྗོངས་སྐྱུར་བ་དང་མ་བསྐྱུར་བའི་བྱད་པར།
- ༢   ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའི་བྱང་རིམ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལས།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ཀ། ཡུལ་ངེས་ལྷ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། བྱེད་ལས། ཉང་གསེས་དབྱེ་བ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིང་།
- ཁ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་རྣམ་གཞག།
- ག། སྒྲིང་འཇུག་ལེའུ་གཉིས་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ།
- ༡   མཚོད་པ་ཕྱལ་བའི་དགོས་པ་དང་མཚོད་པའི་དངོས་སོ།
- ༢   བདག་སོས་མ་བཟུང་བའི་མཚོད་པ།
- ༣   རང་གི་ལུས་དབུལ་བ།
- ༤   ལྗོས་སྐུལ་བའི་མཚོད་པ་ལ་ལྷ་ན་ཡོད་པའི་མཚོད་པ་དང་ལྷ་ན་མེད་པའི་མཚོད་པ་ལོ།
- ༥   དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།
- ༦   བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།
- ༧   སྐབས་འབྲོ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་འབྲོ་ལྟ་བུའོ།།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ཀ། ༡   དགེ་བ་བརྩུ་གཅིག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་།
- ༢   ཅེ་ཉན་བྱུག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས།
- ཀ། ༡   སེམས་དང་སེམས་བྱང་ངོ་སྤྲོད་དཔེ་རགས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་གོ་བན་འཕྲོད་ཐབས།
- ༢   སེམས་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱང་གཙོ་འཁོར་དུ་འགྱུར་ཚུལ།
- ༣   གྲུག་འབྲོ་ལྷ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་།
- ཁ། ༡   གྲུབ་མཐའ་ལས་མདོ་སྤེལ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ།
- ག། ༡   སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡུལ་ལ་མཐུན་པ་གསོལ་བ།
- ༢   དུས་དང་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ།

- ༣ མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་ནས་འགྱོད་པས་བཤགས་པ།
- ༤ རོན་མེད་པའི་སྒྲིག་བ་བྱས་པའམི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསམས་ནས་འགྱོད་པ་བསྐྱོམ་པ།
- ༥ བྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ།
- ༦ སྤྲན་བ་མཆོག་སྟོན་པའི་གསུང་ལྟར་སྤྱག་རིགས་པ།
- ༧ སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ།
- ༨ ཡོངས་སྟོང་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས་ཆགས་མི་རིགས་པ།
- ༩ གཉེན་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ།
- ༡༠ ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་སྤྲིག་པའི་ལས་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ།
- ༡༡ སྤར་བྱས་བཤགས་པའི་ཚུལ་ལོ།

ཁ་སྐོང་སྒྲོབ་ཚན། Supplementary Books

- ༡ རང་པའི་ཆོན་རིག་དང་ལྟ་སྤྱོད་ཀུན་བདུས་པོད་ལྔ་པའི་སྐབས་བདུན་པ་ནས་བཅུ་པ་བར།
- ༢ སྒྲོ་རིག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་བདུས།
- ༣ ཡོངས་འཛིན་སྒྲོ་རིག
- ༤ དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བཅུམས་པའི་སྒྲོ་རིག་ནམ་གཞག
- ༥ སྒྲོ་རིག་གི་སྒྲུལ།

ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ཡལོང་ས་སྤྱི་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་ཆོན་པོའི་གསུང་རྩོམ་གྱི་མཐའ་རིན་ཕྱིར་བའི་བཀའ་ཁྲིད་ཐུག་དེབ།
- ༢ དུང་དཀར་གྱི་མཐའ།
- ༣ རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྟོན་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན།
- ༤ ཡལོང་ས་སྤྱི་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་ཆོན་པོས་མཛད་པའི་སྟོན་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ།

ལོ་རིམ་གཉིས་པ།

རྒྱགས་དུས་བཞི་པ།

Second Year: Semester IV

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ཁ། ༡ བྱ་བ་མཐའ་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་བྱ་བ་མཐའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།
- ག། སྤྱི་དབུག་ལེའུ་གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་བཟུང་བ།
- ༡ མངོན་མཐོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ།
- ༢ ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡི་རང་བ།
- ༣ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་མི་འདས་བ་གསོལ་བ་གདབ་པ།
- ༤ དགེ་བ་བསྡུ་བའི་ཚུལ།
- ༥ ལུས་ལོངས་སྤྱི་དགེ་ཅ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྦྱང་བ།

ཚན་བ་གཉིས། Unit 2

- ཀ། ༡ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོགས་སློབ་ཁིད་བྱ་རྒྱ།
- ཁ། ༡ དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་བྱ་བ་མཐའི་ནམ་གཞག
- ཁ། ༢ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱ་བ་མཐའི་ནམ་གཞག
- ང། ༡ སེམས་ཅན་སྦྱོར་པའི་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཏོང་རིགས་པ།
- ༢ གཞན་ལ་བན་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་སྦྱོར་པ།
- ༣ རང་ཉིད་གཞན་ཀྱི་ཉེར་མཁོ་མཐའ་དག་རྒྱན་སློབ་པ།
- ༤ དུས་དང་བྱེད་ལས་རྒྱ་ཆེ་བར་སློབ་པ།
- ༥ རྟེན་པར་དཀའ་བའི་སེམས་རྟེན་པས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ།
- ༦ ལྷན་པར་ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཛོམས་པ།
- ༧ ཉོན་སྦྱོར་དང་ཤེས་སྦྱོར་སེལ་བའོ།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

ཀ། གྲུབ་མཐའ་ལས་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྐོར་ཅུང་རྒྱས་པ།

ཁ། ལེའུ་བཞི་པ།

- ༡ བག་ཡོད་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།
- ༢ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དོར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན།
- ༣ ངན་འགྱོར་འགྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ།
- ༤ བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཉམས་ན་ལྟོང་བ་ལྷི་བ་དང་བཅས་པས་གཞན་དོན་ཉམས་པ།
- ༥ སྤྲིག་ལྟོང་མ་སྤངས་ན་ངན་འགྱོར་བརྒྱད་དགོས་པ།
- ༦ བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཉམས་ན་རྒྱུན་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དགའ་བ།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

ཀ། གྲུབ་མཐའ་ལས། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྐོར་ཅུང་རྒྱས་པ།

ང། གྲུབ་མཐའ་ལས། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྐོར་ཅུང་རྒྱས་པ།

- ༡ བདེ་འགྱོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མ་འབད་ན་ངན་འགྱོར་སྤང་དོར་ལ་སྤོངས་པར་འགྱུར་བ།
- ༢ ངན་འགྱོ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐར་དགའ་བ།
- ༣ དལ་འབྱོར་རྟེན་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན།
- ༤ དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་དགེ་ལ་འབད་པར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན།
- ༥ ཆེ་འདིར་སྤྲིག་བསྐྱོང་སྤང་དགོས་པ།
- ༦ ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་བྱར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན།
- ༧ རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དགའ་སྤྱད་བཟོད་རིགས་པ།
- ༨ གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དགའ་སྤྱད་བཟོད་རིགས་པ།
- ༩ ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་ལོ་ལ་འབད་བ།
- ༡༠ ཉུམ་ནམ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཚན། Supplementary Books

- ༡ ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུས་པོད་ལྔ་པའི་སྐབས་བརྒྱན་པ་ནས་བཅུ་པ་བར།
- ༢ རྩོམ་པ་ཉེར་མཁོ་ཀྱན་བརྒྱུས་ ༣ ཡོངས་འཛིན་རྩོམ་རིག་
- ༣ དགོ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བཅུམས་པའི་རྩོམ་རིག་སྐོར།
- ༤ རྩོམ་རིག་གི་སྒྲིམ།

ཐུར་ལྷའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ལ་གོང་ས་སྐུ་སྤེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཚུལ་གྱུབ་མཐའ་རིན་སྤེང་པའི་བཀའ་ཁྲིད་ལྷན་དེབ།
- ༢ དུང་དཀར་གྱུབ་མཐའ།
- ༣ གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན། ལྷང་སྐུ་རོལ་པའི་རྩོམ་པ་མཛད་པ།
- ༤ སྤྱོད་འཇུག་ཅེ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ།
- ༥ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན།
- ༦ ལ་གོང་ས་སྐུ་སྤེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ།

འོ་རིམ་གསུམ་པ།

Third Year

Introduction to the course and objectives of the course

Abstract of the syllabus for the 5th and the 6th Semesters:

The topics to be covered:

1. Science of Syllogism (tib: tak-rig)
2. Philosophical views of the four Tibetan Buddhist Schools of Thought (tib: boe-kichoegyuechenposhi) Chapter 5 (Introspective Awareness), Chapter 6 (Forbearance), and Chapter 7 (Perseverance) Chapter 8 (Concentration and Altruism) of Bodhicharyavatara (A Guide to the Bodhisattva's Way of Life)

1) Science of Syllogism (tib: tak-rig):

Syllogism is the means to discretely tease apart the various levels of reality – the manifest, slightly obscured and very obscured. A detailed account of syllogism is given through the following points:

- Definition of syllogism and its kinds
- Classifications of syllogism
- The three premises of syllogism and how they effect drawing of the conclusion

2) Philosophical views of the four Tibetan Buddhist Schools of Thought (tib: oekichoe-gyuechenposhi):

This module will look into the development of the four Tibetan Buddhist Schools, the biography of each of the founders of the four schools, the unique philosophical views of each of the schools and the differences among them. The unique ways of engendering Bodhicitta as presented in Lama Tsongkhapa's text will be explained.

Chapter 5 (Introspective Awareness), Chapter 6 (Forbearance), and Chapter 7 (Perseverance) of Bodhicharyavatara (A Guide to the Bodhisattva's Way of Life): 33) Chapter 8 (Concentration and Altruism), 'Conscience', as greatly discussed by Western Philosophers over the ages, is the theme of chapter 5—mindfulness and introspection, which are necessary for engendering conscience.

Chapter 6 is dedicated to the inculcation of 'forbearance', to lay the ground for proper ethics. This is done through the knowledge that anger destroys all wholesome thoughts. Finding joy in wholesome deeds fosters perseverance in positive actions. Awakening the Sugatahridaya (Buddha nature) is possible through the completion of merit and the cognitive element, which in turn come to fruition only through perseverance. Chapter 7 sheds light on the various dimensions through which perseverance can be brought forth.

Chapter 8, on Concentration and Altruism, guides students through the various steps by

which to cultivate single pointedness of the mind, and explain the eight possible deterrents to concentration and their five respective remedies. Thereafter, altruism as the object of concentration is introduced, with an emphasis on the reasoning of the interconnectedness of all phenomena to generate empathetic altruism. Once altruism is generated, the cognitive element to see the reality in its true form is introduced in chapter 9. Due to the incredible subtlety of the ultimate truth, students are exposed to debates regarding what constitutes emptiness between the Prasangika school and other schools, particularly the Cittamatra school. Other methods to come to understand ultimate reality will also be introduced, such as the Four Mindfulnesses:

- Mindfulness of body
- Mindfulness of feeling
- Mindfulness of mind
- Mindfulness of phenomena

Objectives of the syllabus:

1. Given that phenomena are variant in subtlety, some evident, others subtle and still others extremely subtle, students are introduced to the science of syllogism as a means to explore and get access to subtler realities. Students are taught how a proper syllogism should be constructed in a manner that the premise of reason is seen along with the predicate; and the antithesis of the predicate should be seen to be void in the premise of reason.
2. Through the study of the four philosophical schools of Tibetan Buddhism, and the biographies of their respective founders, students are expected to become familiar with the historical background of the different schools. They also learn about the oneness of the ultimate purports of all the philosophies, while seeing the subtle nuances and differences involved in their approaches. Seeing the oneness as well as the greatness of the potential that all the schools have instills in the students an admiration and respect for all the schools. This dissolves conflicts which can potentially arise due to fundamentalism.
3. The study of the three principals of the path is primarily for students wanting to intellectually see what ‘deliverance’ means, and also understand its relevance in the endeavour to become a more integrated person. While, Bodhicitta releases stress and tension in our day-to-day life, as we learn how to expand our circle of affection; the valid view of dependent origination helps to see things in an objective and holistic manner.
4. The study of the four chapters from Bodhicaryavatara exposes students to Social Emotional Learning (SEL). It points to the four salient features for sound SEL—conscience, introspective awareness, perseverance, and the concentrative mental process.

རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་།

- ༡ རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་།
- ༡༽ རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་།
- ༡༢༽ རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་།
- ༡༣༽ རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་།

བསྐྱེད་བྱུང་པའི་དགོས་པ་ནི།

མཐུ་བསྐྱེད་པ་བསམ་གཏན་ནི། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་སྒོང་པོ་ལ་ཡལ་ག་དང་འདབ་མ་དང་མེ་
 ཉོག་དང་འབྲས་བུ་མཐུ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གང་ལ་འདུས་པའི་གནད་ནི་ཅ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐུ་ལས་པ་ཞིག་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གང་དུ་འདུས་པའི་གནད་དམ་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་
 ། ལྷག་མཐོང་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། དག་པ་ལ་སྒོ་བའི་བཙུན་འབྲས་བུ་སྒྲིང་ནས། སེམས་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གཞིལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིང་ཐབས། དེའི་འགལ་ཁྱེན་བྱིང་ཁྱོད་སོགས་སེམས་གཡེང་བའི་ཁྱེན་དང་ཞི་གནས་
 གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅི་ལྟར་སྒོང་བའི་ཆུ་བཅས་ཀྱི་སྒོང་ལ་སྒོ་བ་ཞིང་བྱ་རྒྱུ།

- ༡༤༽ རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་། རྒྱལ་སྤུ་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྒོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་།

ཚུལ་གསུམ་གྱི་འགོ་ལུགས་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཆོར་ཐུབ་པ།

ཁ། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞིའི་བྱང་རིམ་ལེགས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ། དེ་དག་སོ་སོའི་སྒྲིམ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞད་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་འབོད་ཕྱོགས་དང་འགྲེལ་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ནང་པའི་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲུག་ནལ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ར་འཛོད་ཐུབ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རབས་གསར་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁོད་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་གཙོད་པའི་བསམ་སྟོན་དན་པ་མེད་པའི་ཆོས་པ་དང་ཡུལ་མི་ཚུལ་ལྡན་ཞིག་འབྱུང་ཐུབ་པོ།

ག། ང་ཚོའི་བྱ་སྟོན་གང་ལའང་བག་ཡོད་མ་བསྟེན་ན་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་ཆོར་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་མ་བསྐྱངས་ན་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྟོན་དན་པའི་རིགས་འགོག་སྤང་མི་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ། སེམས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཐུབ་ན་བྱ་སྟོན་ལ་ཆོད་རན་ཞིང་འགལ་འཛོལ་གྱི་རིགས་རྗེ་ཉུང་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་དངོས་ར་འཛོད་པ། དེ་བཞིན་ཁོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་སྤངས་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ཆོར་ཐུབ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་གཙོ་པོ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཁོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་རྗེ་ཡོད་ལ་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཆགས་ཐུབ་པ། ཡོན་ཏན་ཆེ་སྤྱིས་ཅུང་སྤྱིས་ཆང་མ་བཙོན་པའི་བྲིན་ཡིན་པས། བཙོན་འགྲུས་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལ་ཐོས་བསམ་བླགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། བཙོན་པ་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཙོན་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་གོ་དོན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན།

རྒྱལ་སྤྱི་ཤེས་ཐོན་ལས་སློབ་གྲྭ་

Semester V

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- གཤམ་ ༡ རྒྱལ་སྤྱི་ཤེས་ཐོན་ལས་སློབ་གྲྭ་འདི་དག་མཚན་ནས་དགོས་དམིགས་ལྡན་གྱི་
- ༢ རྒྱལ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་ཇི་ཡོད།
- ༣ རྒྱལ་སྤྱི་ཡང་དག་དང་ལྷན་སྐྱེད་གི་རོ་མོ་དང་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ནམ་འགྲེལ་གི་ཅ་བ་རོ་སྤྱོད་དང་འགྲེལ་བཟོ་དཔྱད།
- ཁ༡ ༡ ཐུག་པ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བརྒྱུ་མཐའ་ལས་སྤྱི་འགྲུལ་རྒྱུ་མཐའ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོར།
- གཤམ་ ༢ ལེ་ལུ་ཐུ་བ་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་ལེ་ལུ།
- ༡ སེམས་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱབ་སྤོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
- ༢ བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་པར་བྱིན་དུག་ཏུ་རེས་པ།
- ༣ སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ།
- ༤ སེམས་བསྐྱེད་བའི་པན་ཡོན།
- ༥ སྤྱིན་པ་སེམས་རག་ལུས་པའི་ཚུལ།
- ༦ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་སེམས་ལ་རག་ལུས་པའི་ཚུལ།
- ༧ བཙོན་འགྲུས་སེམས་ལ་རག་ལུས་པའི་ཚུལ།
- ༨ སེམས་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་བའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན།
- ༩ དན་ཤེས་དང་བུལ་ན་བྱ་བ་གང་ལའང་མཐུ་ཚུང་བ།
- ༡༠ ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་སུ་དན་པ་བསྐྱེད་བ།
- ༡༡ ཕྱི་རྒྱུན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ།
- ༡༢ ལུས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྤྱོད་དུ་ཀྱན་སྤོང་བརྟག་པ།

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- གཤམ་ ༡ ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་རོ་མོ་དང་། ལྷག་པར་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་སྤར་མ་སྤོས་པར་བྱིན་སྤོས་པའི་དགོས་པ། རེས་ཞེས་སྤོས་པའི་དགོས་པ་སོགས་ལ་འགྲེལ་བཟོ་དཔྱད་དང་དོགས་གཞི་དཔྱད་པའི་བསམ་པ།
- ཁ༡ ༡ བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུག་མཐའ་བྱུང་ཚུལ་དང་གྲུག་མཐའ་འདོད་ཚུལ།

- ག༡ ༡ མིག་གིས་ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྲིང་སྒྲིབ་བསྟན་པ།
- ༢ གང་ཟག་གཞན་བྱང་དུ་འོངས་པ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ།
- ༣ སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གདགས་པ།
- ༤ ལུས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་བསྐྱང་བ།
- ༥ སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་བསྐྱང་བ།
- ༦ བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཀུན་སྒྲིང་གི་བསམ་པ་བརྟག་པ།
- ༧ ལུས་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ།
- ༨ ལུས་ལ་ཆ་དང་ཆར་བྱེ་ནས་བརྟགས་པའི་སྤྱང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ།
- ༩ ལྷུང་དུ་འཆེ་བས་འཛོམས་པའི་ལུས་འདི་དགེ་ལ་བཞོན་རིགས་པ།
- ༡༠ གླ་རན་བྱིན་ནས་འདོད་དོན་སྐྱབ་ཏུ་གཞུག་པ།
- ༡༡ སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ།
- ༡༢ ཆོས་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཉན་པ་པོའི་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་།
- ༡༣ སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་ཞིང་ཉེས་བསམ་མ་གོས་པའི་སྒྲིང་པ་ལ་བསྐྱབ་པ།
- ༡༤ ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དོན་ཉམས་སུ་སྐྱངས་དགོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ།

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ག༡ ༡ རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྟོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་གཅད་བྱ་ཅི་ཡོད་དང་དོགས་གཅོད།
- ཁ༡ ༡ ས་སྐྱའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱང་རིམ་དང་བྱུང་མཐའི་སྒྲོང་།
- ག༡ ༡ ཟུག་པ་བཟོད་པའི་ལེན།
- ༡ ཁོང་ཁོའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ།
- ༢ ཁོ་བ་དང་བཟོད་པའི་སྒྲིན་ཡོན་ཤེས་ནས་བཟོད་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་བར་བྱ་བ།
- ༣ ཁོང་ཁོ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིབ་བསྟན་པ།
- ༤ ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན།
- ༥ གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་སྟམ་པའི་བཅོད་པ་བསྐྱོམ་པ།
- ༦ གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་རང་གི་ཉེས་བར་བསམ་པ།
- ༧ སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྐྱེད་པ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པ།
- ༨ ཁོ་བ་ཉིད་བྱིན་ཅི་ལོག་ཅིང་མི་རིགས་པ།
- ༩ ཁོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་ལ་རང་གིས་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ།
- ༡༠ གཞན་རང་ལ་མ་དད་པ་བྱེད་པས་ཁོ་མི་རིགས་པ།

ཚན་བ་བཞི་བ། Unit 4

- ག༽ ༡ ཉམས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།
 ༢ འབྲས་ཉམས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི།
- ཁ༽ ༡ རི་བོ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྟོང་བསྟུས།
- ག༽ ༡ སྐྱ་གཞུགས་སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 ༢ བཤེས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་རིགས་པ།
 ༣ སྤར་ལུས་ཇི་ཙམ་ཆུད་ཟོས་ཀྱང་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་འགྱོད་པ།
 ༤ གཞན་བདེ་ལ་མི་འདོད་ན་རང་གི་བདེ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ།
 ༥ ཉིད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤར་བ།
 ༦ རང་གི་སྤྲིག་པ་ལ་བྱ་ངན་བྱ་བར་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དགེ་ལ་ཕྲག་དོག་མི་རིགས་པ།
 ༧ སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁོ་མི་རིགས་པ།
 ༨ གུས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བསམ་པ།
 ༩ སྟོན་པ་ལ་དད་པས་གུས་པར་བྱ་བ།
 ༡༠ བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའི་པན་ཡོན།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆན། Supplementary Books

- ༡ རང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱན་བརྟུས་པོད་ལྔ་པའི་སྐབས་བཅུག་དང་བཅུས།
 ༢ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚམ་སྟོད་འདུག་བཀའ་ཁྲིད་ཕྱག་དེབ།
 ༣ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྟོད་འདུག་གི་འགྲེལ་ཆེན།

ཟུར་ལྟོ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས།
 ༢ ཀུན་བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང།
 ༣ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་གཙོའི་བཀའ་ཁྲིད་ཕྱག་དེབ།
 ༤ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚམ་བྱམས་བཅུའི་རིན་ཐང།
 ༥ ཡལོང་ལ་མཆོག་གི་གསུང་ཚམ་པོད་གངས་ཅན་སྟོངས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར།
 ༦ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚམ་རང་པའི་ལྟ་སྟོད་ཀྱན་བརྟུས།
 ༧ དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ།
 ༨ གྲུབ་མཐའ་ལྟན་པོའི་མཛེས་རྒྱ། ལུང་སྐྱོ་རོལ་པའི་རྟོ་རྒྱུས་མཛད་པ།
 ༩ སྟོད་འདུག་ཅེ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ། དུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྤྲས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ།

རྒྱལ་སྤྱི་ཤུལ་པ།

Semester VI

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

ང། སྤྱི་འཇུག་ལེའུ་བདུན་པ་བཙུན་འགྲུས།

༡ བཙུན་འགྲུས་བཅའ་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ།

༢ བཙུན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་བཅའ་པའི་ཚུལ།

༣ ཆེ་འདྲིའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ལེ་ལོ་སྤང་བའོ།

༤ ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དགེ་བ་ལ་བཙུན་པར་མ་བྱས་ན་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ།

༥ བདེ་བ་འདོད་པ་དང་དགེ་ལ་ལ་མི་བཙུན་པ་འགལ་བ།

༦ བཙུན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱིས་པར་བསམ་པ།

༧ བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་བཟོད་རིགས་པ།

༨ སྟོན་པས་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་མི་དགོས་པ་ནད་ཆེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་པ།

༩ ལམ་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལུས་སེམས་མི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པ།

༡༠ མ་དམིགས་པའི་ཉེས་ལང་དག་གི་དགོས་དམིགས་འགྲེལ་བཟོད།

༡༡ མ་དམིགས་པའི་ཉེས་ལང་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་མདོའི་ལྷང་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ།

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

༡ རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ལམ་བཟོད་པ་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་མཁས་པར་བཤད་པ།

༢ གཉེན་པོ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་སྤེལ་བ།

༣ མོས་པའི་རྒྱ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༤ གཅིག་ཏུ་དཀའ་བའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ།

༥ བཙུན་པ་བཟན་པ་དང་བཙུན་ནས་ཞུགས་པར་བཟན་པར་བྱེད་པའོ།

- ༤   གཞན་གྱིས་དཔན་པའི་ལས་ཀྱང་ཁྱར་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ།
- ༥   ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་མི་རིགས་པ།
- ༦   རྣམ་སྤྲིན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགེ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ།
- ༧   བན་པ་ཤེས་བཞིན་ལྟར་སྤང་བ།
- ༨   བན་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་པའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ།
- ༩   སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ།

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༠   སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན།
- ༡   ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
- ༢   ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བར་གདམས་པ།
- ༣   ཆགས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ།
- ༤   ཉོན་མོངས་པོ་འཛིན་ཅིང་ངན་འགྲོར་ཁྲིད་པ།
- ༥   གྱིས་པའི་གྲོགས་མི་བསྟེན་ཞིང་བསྟེན་པར་དཀའ་བ།
- ༦   ཕྱི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ།
- ༧   འདོད་པའི་ཡུལ་ཡིད་བརྟོན་མི་བྱུང་བ།
- ༨   བསྟོད་སྤྲད་ལ་པན་གཞོད་མེད་པ།
- ༩   དཔེན་པ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན།
- ༡༠   མཛའ་བཤེས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ།
- ༡༡   གནས་གཅིག་ཏུ་ཞབས་གཅིག་གི་མགྲོན་པོ་དང་མཚུངས་པར་བསམ་པ།
- ༡༢   དགེ་བའི་ཕྱོགས་མི་ཉམས་ཞིང་འཕེལ་བ།
- ༡༣   རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེར་སྐྱས་བསྐྱང་བ་མི་རིགས་པ།
- ༡༤   ལུས་མི་གཙང་བ་ཅན་དན་སོགས་ཀྱི་དྲིས་གཙང་བར་བྱེད་མི་བྱས་པ།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ག། ༡   བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ།
- ༢   བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་དུ་མི་རུང་སྒྲུམ་པའི་གོགས་བསལ་བ།
- ༣   གཞན་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མེད་པ།
- ༤   རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་རིགས་པ།
- ༥   བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་ཚུལ།
- ༦   བདག་གཅེས་འཛིན་འཛིག་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ།
- ༧   བདག་གཞན་བརྟེན་ནས་བསམ་པ་རྟེན་སུ་སྤྲུབ་པའི་ཚུལ།
- ༨   བདག་གཅེས་པར་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆེན། Supplementary Books

- ༡   རང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུ་པོད་ལྟ་བུའི་སྐབས་བཅུ་ག་དང་བཅུ་གཉིད།
- ༢   ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་སྤྱོད་འཇུག་བཀའ་ཁྲིད་ལྟ་བུ་དེ།
- ༣   རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན།

ཟུར་ལྟོ་དཔེ་དེ། Reference Books

- ༡   ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས།
- ༢   ཀྱན་བཟང་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ལུང་།
- ༣   ཡལོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་གཙོའི་བཀའ་ཁྲིད་ལྟ་བུ་དེ།
- ༤   ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་བྱམས་བཅུ་གཉིད་རིང་ཐང་།
- ༥   ཡལོང་ལ་མཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲོད་ནས།
- ༦   ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་རང་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱུ་པ།
- ༧   རུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ།
- ༨   གྲུབ་མཐའ་ལྟན་པོའི་མཛེས་རྒྱ། ལྷ་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་རྟོག་པོ་མཛད་པ།
- ༩   སྤྱོད་འཇུག་ཅུ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོ། དཔུང་ཆུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ།

ལོ་རིམ་བཞི་པ།

FourthYear

རྒྱལ་ས་དུས་བདུན་པ། Semester VII

Introduction to the course and objectives of the course

Abstract of the syllabus for the 7th and the 8th Semesters:

The topics to be covered:

1. Lamp of the Path to Enlightenment (tib: Jangchublamdron)
2. Chapter 9 (Critical Analysis of the Two Truths) and Chapter 10 (Merit Dedication) of Bodhicaryavatara (A Guide to the Bodhisattva's Way of Life)

1) The Lamp for the Path to Enlightenment (tib: Jangchublamdron):

The enormous contribution made by the exceptional Indian scholar Acharya Atisha Dipamkara (11th Cent. AD) in Tibet in the fields of philosophy, psychology, metaphysics and ethics will be introduced to students. The Lamp for the Path to Enlightenment (tib: jangchublamdron) is greatly appreciated as a classic written by Atisha Dipamkara in Tibet. This comprehensive work earned him great respect from the Buddhist scholars in India at the time.

In this module, the finer distinctions of the topics to be learned by beings of the three different calibers will also be explained, as will the systematic steps, following which will result in the achievement of the three goals.

2) Chapter 9 (Critical Analysis of the Two Truths) and Chapter 10 (Merit Dedication) of Bodhicaryavatara (A Guide to the Bodhisattva's Way of Life):

Chapter 8, on Concentration and Altruism, guides students through the

various steps by which to cultivate single pointedness of the mind, and explains the eight possible deterrents to concentration and their five respective remedies. Thereafter, altruism as the object of concentration is introduced, with an emphasis on the reasoning of the interconnectedness of all phenomena to generate empathetic altruism.

Once altruism is generated, the cognitive element to see the reality

in its true form is introduced in chapter 9. Due to the incredible subtlety of the ultimate truth, students are exposed to debates regarding what constitutes emptiness between the Prasangika school and other schools, particularly the Cittamatra school. Other methods to come to understand ultimate reality will also be introduced, such as the Four Mindfulnesses:

- Mindfulness of body
- Mindfulness of feeling

- Mindfulness of mind
- Mindfulness of phenomena

To unify the cognitive element with altruism chapter 10 is taught. It enables the practitioner to give rise to emotional control within the mental processes and maximize the results accrued.

Objectives of the syllabus:

- 1) The objective of teaching The Lamp for the Path to Enlightenment is to open students mind to a broad view of the three kinds of mental caliber with their distinctive meanings. Students are expected to learn about the goals in the form of Higher States, Freedom, Perfect Cognitive Power and their respective approaches.
- 2) The last three chapters of Bodhicaryavatara will help students build their intelligence to perceive the reality in a manner that is vast and has depth. The heart is nurtured along with the students' mind, on the basis of intelligence.

རྒྱལ་པོ་ལྟོ་མ་འཇུག་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་བསྐྱབ་གཞི།

༡ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན། ལ སྟོན་འཇུག་ལེའུ་དག་དང་བཅུ།

༡༽ རྩོམ་མཁའ་ལྟོ་མ་འཇུག་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་བསྐྱབ་གཞི་རྒྱུ་གི་རྣམ་གཞག་རྩོམ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྲུབ་རྒྱུ་ལྟོ་མ་འཇུག་པའི་དུས་གསལ་འདེབས་ཁུས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་རིམ་རྒྱུ་བཅའ་ས་པའི་ཆུལ། དེའི་ནང་དོན་སྟེན་བྱ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉམས་སྲུབ་བྱའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤ། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་རྒྱ་དང་དབྱེ་བ། སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ས་མཚན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འགྲེལ་བཟོད་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

༡༢༽ དེ་རྩིས་ལེའུ་དག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་ལྟེ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཅེ་བ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟེན་པར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་མི་ཁུས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་ཆུལ་དང་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་ཆུལ་ཤེས་རབ་ལེའུ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་ཁིད་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། བཅུ་པ་བསྟོ་བ་བསྟན་པ་ནི། སྟོ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པ་ལས། རིམ་རྒྱུ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ལྷུང་། རྒྱ་མཚོ་མ་སྐྱམ་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྟོ་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་བཅའ་ས་པའི་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་དོན་སེམས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡོད་པ་དེས་འགྲོ་བ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཆུལ་ཉམས་སྲུབ་ལོན་པ་ལ་འཇུག་པར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་རིམ་བསྟོ་བ་མཛད་པ་དང་བསྟོ་བའི་པན་ཡོན་སོགས་འགྲེལ་བཟོད་དང་སྟོན་ཁིད་ལྟ་རྒྱ།

བསྐྱབ་བྱའམ་དགོས་པ།

༡༽ བྱང་ཚུབ་ལམ་སློན་ལས་ཅི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱི་བྱ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་བསྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་དོ་བ་དང་ནམ་གངས་ཅི་ཡོད། དེ་དག་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་དོ་བོ་ནམས་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་ཉིད་པ་ཡོང་གྱ།

༢༽ རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་བསྡོ་བ་ཅི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཅི་ལྟར་བསྡོ་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན་ངོས་འཛིན་བྱུང་ན། རང་ངོས་ནས་སྤྱར་བྱས་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་དང་ད་ལྟ་བུ་བཞིན་པ། མ་འོངས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་ནམས་ཇོགས་བྱང་ཏུ་བསྡོ་ཚུལ་ཤེས་ཇོགས་བྱུང་བ་ཡོང་གྱ།

ཆན་བ་དང་པོ། Unit 1

བསྐྱབ་གཞི། བྱང་ཚུབ་ལམ་སློན། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་དགུ་བ་དང་བཅུ་པ།

༡༽ ༡ ལམ་སློན་ལས། ཆོས་ཚུལ་བ་པོའི་ཆེ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། དེ་ལ་ཉན་བཤད་བྱ་ཚུལ།

༢ མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་བྱུག་ ༣ རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པ།

༤ སྤྱི་བྱ་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ།

༢༽ ༡ ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ཉིད་ཇོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པ།

༢ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ།

༣ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་དང་།

༤ ཐར་བ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་ཇོགས་དགོས་པ་བསྐྱབ་པ།

༥ སྤྱོད་ཉིད་ཇོགས་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

༦ མདོ་སྤྱེ་བ་སོགས་པའི་དངོས་སྤྱུ་བ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་།

༧ སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པ།

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

༡ མི་གནས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྐྱབ་པ།

༢ སྤྱོད་ཉིད་ཇོགས་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

- ༣ ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ།
- ༤ ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༽ ༡ ལམ་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ལས། མྱོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།
- ༢༽ ༡ དན་པ་ཉིར་བཞག་བཞི་ལས་ལུས་དན་པ་ཉིར་བཞག་བཞིའི་སྟོན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པ།
- ༢ དེ་བཞིན་སེམས་དང་ཚེར་བ། ཚོས་དན་པ་ཉིར་བཞག་བཞི་རེ་རེ་ནས་སྐྱབ་པ།
- ༣ བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་སྤང་བ།
- ༤ ལྷོང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ནམ་གངས་བསྟན་པ།
- ༥ ལྷ་མེད་དགག་པ། ཉག་པའི་ལྷ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཙོ་པོ་ཉག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། ལྷ་མེད་དགག་པའི་དོན་བསྟུ་བ།
- ༦ བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།
- ༧ གཏན་ཆེགས་བསྐྱབས་ནས་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ།
- ༨ སྤིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པ།
- ༩ ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་རིགས་པར་གདམས་པའོ།
- ༡༠ མདོ་སྤེ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སྤྱོད་ལྷོང་ཉིད་དགག་པ་དང་།
- ༡༡ སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།
- ༡༢ ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དབྱུ་མ་པ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།
- ༡༣ ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྐྱབ་པ།
- ༡༤ མི་གནས་པའི་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྐྱབ་པ།
- ༡༥ ལྷོང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
- ༡༦ ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ།
- ༡༧ ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཆན་བ་བཞི་བ། Unit 4

- ༡༽ ༡ ལམ་སློན་ལས་འཇུག་སེམས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་བ་བཤད་བའོ།
- ༡༽ ༡ དན་བ་ཉེར་བཞག་བཞི་ལས་ལུས་དན་བ་ཉེར་བཞག་བཞིའི་སློན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པ།
- ༢ དེ་བཞི་སེམས་དང་ཆོར་བ། ཆོས་དན་བ་ཉེར་བཞག་བཞི་རེ་རེ་ནས་སྐྱབ་པ།
- ༣ བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ཀ་སྤང་བ།
- ༤ རྩོད་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་ནམ་གངས་བསྐྱབ་པ།
- ༥ རྒྱ་མེད་དགག་བ་དང་། ཉག་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཙོ་བོ་ཉག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་དགག་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ།
- ༦ བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།
- ༧ གཏན་ཆེགས་བསྐྱབས་ནས་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ།
- ༨ སྤྱི་ཞི་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའོ།
- ༩ རྩོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་རིགས་པར་གདམས་བའོ།

ཁ་སློང་སློབ་ཆན། Supplementary Books

- ༡ བཤེ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སློན་མའི་ནམ་བཤད་ལུས་བྱང་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན།
- ༢ རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྟོན་འཇུག་རྩ་འགྲེལ་ཆེན་མོ།
- ༣ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་བཀའ་ཁྲིད་ཕྱག་དེབ།

རྒྱུ་ལྗེ་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་ཉེན་འགྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་བ།
- ༢ རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ།
- ༣ རྒྱལ་ཆབ་རྩེས་མཛད་པའི་ནམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་མཛད་ལེའུ་གཉིས་པ།

ལོ་རྒྱུས་རིག་པ། HISTORY

འདས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་མཐོང་བའི་མེ་ལོང་ཡིན།།

མེས་པོའ་ཤུལ་བཞག་འཆོལ་བའི་ལམ་བུ་ཡིན།།

རང་གི་རྒྱལ་དང་རིག་གཞུང་རྟེན་འདོད་ན།།

བྱང་རབས་དག་མའི་ཁྱད་པ་འཇུག་པར་འོས།།

ལོ་རིམ་གཉིས་པ།   Second Year

རྒྱགས་དུས་གསུམ་པ་།   Semester: III

བསྐབ་གཞི་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས། ལྷོད་ཆ། The history of Ancient Tibet (Part I)

Course Description: The History of Tibet, before the Unified Empire of Tibet and the formation of United Empire of Tibet.

Summary: The beginning of Tibetan race and the division of ancient Tibetan races into different family lineages; the formation of twelve small principalities and eventually break down of it into forty one small parts; and the expansion of the powers of the Yarlung Dynasty came into existence.

The ever expanding strength of the Yarlung Dynasty in the seventh century with the most powerful military force attacked its neighboring principalities and overpowered them by forming the newly Tibetan empire in Central Asia. The newly formed empire consolidated its mighty power and extended its religion, law, military, culture and economics relation to the neighboring countries; India, China and Nepal.

Objectives:

1. To learn about the origin of Tibetan race.
2. To study the unique characteristics of early Tibetan Civilization.

3. To study the political system of early Tibet.
4. To learn about the culture, economy, military, religion and foreign relation of the consolidated newly formed Tibetan empire
5. To study effect and benefit of relation to the neighboring countries;
India, China and Nepal.

བསྐབ་གཞི་རིམ་སྒྲིག་།   བོད་གཅིག་སྒྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་མ་བྱུང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་སྒྱུར་
བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཀྱི་སྒྲིག་།

སྒྲིག་དོན།   བོད་དུ་མི་ཡི་འཛོལ་བ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནས་འགོ་བཙུགས་སྟེ་བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་མི་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་
ཆོ་བ་ཁག་དུ་གྱུར་ཆུང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཐོན་བཙུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་དེ་དག་སྤྱི་ཡང་ཐོར་ཞིག་དུ་སོང་ཏེ་རྒྱལ་
ཐོན་སིལ་མ་བཞི་བཙུར་ཁ་གྱུར་ཆུང་། སྐབས་དེར་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ཡར་ལུང་རྒྱལ་བརྒྱུད་དེས་རིམ་བཞིན་མངའ་ཁོངས་
རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཆུང་བཅས་ཡིན། སྟོབས་ཤུགས་སུ་མཐུད་ནས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་བའི་ཡར་ལུང་རྒྱལ་བརྒྱུད་དེས་དུས་
རབས་བདུན་པའི་ནང་ས་འབྲེལ་རྒྱལ་ཐོན་གཞན་རྒྱལ་དག་སོ་སོ་དམག་གིས་རིམ་བས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཨེ་ཤ་ཡ་
དཀྱིལ་མར་སྐད་གཤམ་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཀྱི་གསར་དུ་བཙུགས་། གཅིག་སྒྲིལ་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཀྱི་གསར་དུ་བཙུགས་
བ་ལས་བོད་ཀྱི་དབལ་འབྱོར་དང་རིག་གནས། ཁྲིམས་ལུགས། ཆོས་ལུགས། དམག་དབང་། རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་བལ་
ཡུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འབྲེལ་ལམ་འཛུགས་ཆུང་བཅས་ཀྱི་སྒྲིག་ཡིན།

སྟོབ་ཆེན་སྟོབ་པའི་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་མི་རིགས་དང་ཆབ་སྲིད། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིག་ཤེས་རྟོགས་སྤྱི་
བ་དང་བོད་གཅིག་སྒྱུར་གྱི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཆོས་ལུགས། དམག་དོན། དབལ་འབྱོར། བྱི་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་
སྒྲིག་ལ་ཤེས་རྟོགས་སྤྱི་བ་ཐབས།

བསྐབ་གཞི་གཙོ་བོ།

༡༽ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཤམ་ཡི་ཐོང་བ། རྒྱུད་ཆ། རྟོག་གྲངས་ ༣-༡༣༥

ཆེན་བ་དང་བོ། Unit 1

- ༡༽ བོད་དུ་མི་ཡི་འཛོལ་བ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནས་འགོ་བཙུགས་སྟེ་བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་མི་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་ཆོ་བ་ཁག་
དུ་གྱུར་ཆུང་།
- ༢༽ བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཐོན་བཙུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་དེ་དག་སྤྱི་ཡང་ཐོར་ཞིག་དུ་སོང་ཏེ་རྒྱལ་ཐོན་སིལ་མ་
བཞི་བཙུར་ཁ་གྱུར་ཆུང་།
- ༣༽ གཅིག་སྒྲིལ་བཅན་པོས་ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དེ་ནས་གྱི་གུམ་བཅན་པོ་

བར་གྱི་འབྲུང་རིམ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྟེན་རིམ་གཡུ་ཡི་སྤེང་བ། རྟོག་ཆེན་ཆེན་ཀློག་གྲངས། ༣-༣༩

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡ གྲི་གུམ་བཅན་པོ་ནས་གནས་རི་སྤོང་བཅན་བར་དུ་འབྲུང་རིམ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྟེན་རིམ་གཡུ་ཡི་སྤེང་བ། རྟོག་ཆེན་ཆེན་ཀློག་གྲངས། ༣༣-༤༩

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡ སྤོང་བཅན་སྤྱུང་པོས་བོད་ཡོངས་རྫོགས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བོད་བཅན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ས་གསལ་དུ་བཅུགས་པ། ཁོད་སོ་དུག་གིས་གཙོས་པའི་ཁྲིམས་སྤྲིག་གཏན་ལ་ཐབ་པ། བོད་ཡིག་གསར་བཅོ་དང་ཐོན་མའི་རྣམ་ཐང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྟེན་རིམ་གཡུ་ཡི་སྤེང་བ། རྟོག་ཆེན་ཆེན་ཀློག་གྲངས། ༤༩-༡༠༣

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡༽ བཅུན་མོ་ཆེ་ཆུང་ཁབ་དུ་བཞེས་ཚུལ།
༢༽ གཞུག་ལག་ཁང་རྣམས་གཙོས་པའི་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་རྣམས་བཞེངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་འགོ་བཙུགས་པ།
༣༽ ཐང་རྒྱལ་ཁབ་གཙོས་པའི་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཚུལ།
༤༽ སྤོང་བཅན་གྱི་འཁྲུངས་གཤེགས་ཐད་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་རྣམས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྟེན་རིམ་གཡུ་ཡི་སྤེང་བ། རྟོག་ཆེན་ཆེན་ཀློག་གྲངས། ༡༠༣-༡༣༤

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆེན། Supplementary Books

- ༡ དཔའ་བོ་གཞུག་ལག་སྤེང་བས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།
༢ མཁས་དབང་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་མཛད་པའི་གཟེ་ཡི་སྤེང་བ།
༣ ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ།
༤ ཐང་ཡིག་གསར་རྟེན།
༥ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ།
༦ ས་སྐུ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།
༧ རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པས་བཙུགས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤེང་བའི་གཏམ།
༨ ཏོར་གཙང་འཛིགས་མེད་གྱིས་བཙུགས་པའི་མདོ་སྤྲོད་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་བོད་དང་པོ།

ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་།
- ༢ རྒྱུ་བཅའ་སྒྲུབ་པོས་མཛད་པའི་བཀའ་ཆེན་མས་བཀའ་འཁོལ་མ།
- ༣ རྒྱུ་བཅའ་སྒྲུབ་པོས་མཛད་པའི་མ་ཉི་བཀའ་འབྲུམ།
- ༤ མཁས་པ་ལྷེ་ལུས་མཛད་པའི་ལྷེ་ལུ་ཆོས་འབྱུང་།
- ༥ ལེ་ལུ་བརྩེཏ་གྲགས་པ་སྟོན་ལམ་སྟོ་གྲོས་གྱིས་མཛད་པའི་སྟོན་སྒྲུང་མེ་ཉྱག་སྒྲུང་བ།
- ༦ སྟག་ཆང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཡིག་ཆང་མཁས་པའི་དགའ་བྱེད།
- ༧ འགོས་ལོ་རྒྱ་བ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ།
- ༨ བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་གིས་བཅུམས་པའི་ལྷ་རབས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ཁྲིམས།

ལོ་རྒྱུས་རིག་པ། History

རྒྱལ་ས་དུས་བཞི་པ།

Semester :IV

The Ancient History of Tibet (Part 2)

Course description: Expansion and collapse of the Tibetan Empire. The life of Buddha and His Successors, beginning of Buddhism in India

Summary: Throughout the centuries from the time of Songtsen Gampo the power of the empire gradually increased over a diverse terrain so that by the reign of the emperor in the opening years of the 9th century, its influence extended as far south as Bengal and as far north as Mongolia. At the end of the Seventh century, relation of Tibet with Nepal, China and its Central Asian countries became more hostile by campaigning numerous wars. In the mid- 8th century, Buddhism expanded throughout Tibet with the support of the Tibetan kings. Later some external and internal causes again led to its degradation and resulted into small fractured principalities.

Objectives:

1. To learn about how the arts, medicine, business affairs and different cultures of other countries came into Tibet.
2. To know how and why Buddhism spread into Tibet
3. To learn the causes and effect of collapse of the Tibetan Empire

བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད། བོད་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་ཁམས་དེ་བཞིན་རིམ་བུས་སྒྱུ་བསྐྱེད་དང་མཐར་ཉམས་སྒྱུད་འགོ་བལས་བོད་སྤུས་བྱུང་ཐོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་གཏད་རབས་རྣམས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱིར་དོན། དུས་རབས་བདུན་པའི་དུས་མཇུག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དང་བལ་ཡུལ། ཤིན་ཏུ་སོགས་པའི་ཨེ་ཤ་ཡ་དཀྱིལ་མའི་རྒྱལ་ཁག་དེ་དག་དང་མཚམས་རེ་དཔག་འཇུག་གམ་མཚམས་རེ་མཉམ་འབྲེལ་བྱང་ཚུལ་དང་བོད་དུ་རྒྱ་གར་ནས་དར་བའི་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ལུགས་དེར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་དེ་ཉམས་སྒྱུད་ཀྱིས་མཐར་ཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་བོད་དེ་སྤྱིར་ཡང་སྤུས་བྱུང་གིས་པའི་སྐོར་ཡིན།

སྤྱི་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་ལག་ཤེས་བཞོ་རུལ་དང་སྤྱོད་ཅིས། ཆོང་ལས་སོགས་པའི་རིག་གནས་མང་པོ་བོད་དུ་ནང་འབྲེན་བྱས་པ་དང་ལྷག་པར་དུ་སངས་རྒྱུས་

པའི་ཚོས་ལུགས་དེ་བོད་དུ་དར་བྱས་ལུགས་ཆེན་འགྲོ་ཚུལ་དང་མཐར་བཏོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་དེ་ཐོར་ཞིག་འགྲོ་བའི་ཡིན།

བསྐྱབ་གཞི་གཙོ་བོ།

- ༡༽ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཞུང་ཡི་ཐོང་བ། རྟོན་ཆ། རྟོག་གྲངས། ༡༣༩-༡༤༡
- ༢༽ བོད་སིལ་བྱའི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཤེལ་དཀར་ཐོང་བ། རྟོར་བྲང་ཨོ་རྒྱན་གྱིས་བཅུམས། སྐབས་བཞི་བ་ནས་སྐབས་བརྒྱད་བ་བར།

ཆན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡ བྱང་སྤོང་བྱང་བཅན་དང་མང་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྒོར།
- ༢ འདུས་སྤོང་ནས་ཁྱི་ཕྱོད་གཙུག་ལྷན་བར་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡ ཁྱི་སྤོང་ཕྱོད་བཅན་ནས་བཅན་པོ་ལུ་དུམ་བཅན་བར།

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡ བོད་སྤྱངས་ལུས་བརྟན་སྐབས་སུ་འབངས་ཀྱི་གྲོན་ལོག་བྱུང་རྗེས་སྤྱར་རྒྱལ་བཅན་པའི་མངའ་ཐང་རྩ་ཐོར་དུ་སོང་ཏེ་བོད་དེ་སིལ་བྱར་གྱེས་པ།

ཆན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡ བོད་སིལ་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐོན་ཁག་གི་འབྱུང་རིམ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཆན། Supplementary Books

- ༡ དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཐོང་བས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།
- ༢ མཁས་དབང་ནས་མཁའ་ཉོན་བྱས་མཛད་པའི་གཞི་ཡི་ཐོང་བ།
- ༣ རྒྱན་ཉོང་ནས་ཐོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ།
- ༤ ཐང་ཡིག་གསར་རྟེན།
- ༥ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ།
- ༦ ས་སྐུ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།
- ༧ སྤྲ་གསལ་སྤྱང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲ་བཞེད།

- ༩ རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གླེང་བའི་གཏམ།
- ༩ ཏོར་གཙང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་མདོ་སྨད་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་བོད་དང་པོ།

རྩ་ལྷན་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་འུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་།
- ༢ མཁས་པ་ལྷེ་ལུས་མཛད་པའི་ལྷེ་ལུ་ཆོས་འབྱུང་།
- ༣ སྟག་ཚང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པའི་དགའ་བྱེད།
- ༤ འགོས་ལོ་རྒྱུ་བ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ།
- ༥ ཡར་ཐེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པས་མཛད་པའི་བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྗ།
- ༦ བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་གིས་བརྩམས་པའི་སྤྱི་རབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེད་ཁྱིམ་མཚན།

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་

Semester V

བོད་ཀྱི་བར་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ History of the Medieval Period of Tibet (Part 1)

Course Description: The Era of Fragmentation and afterward.

Summary: The Era of Fragmentation is a period of Tibetan history between the 9th and 13th centuries. During this era, the political centralization of the earlier Tibetan Empire collapsed. The period was dominated by rebellions against the remnants of imperial Tibet and the rise of regional warlords. Upon the death of Lang Dharma, the last emperor of a unified Tibetan empire, a civil war erupted which effectively ended centralized Tibetan administration until the Sakyapa again

united them into one with the help of Mongolian king Kublai Khan. In 1253, Drogon Choegyal Phagpa (1235–1280) succeeded Sakya Pandita at the Mongol court and became a religious teacher to Kublai Khan. Kublai Khan appointed Choegyal Phagpa as his Imperial Preceptor in 1260, the year when he became emperor of Mongolia. Phagpa developed the priest-patron concept that characterized Tibet-Mongolian relations from that point forward. With the support of Kublai Khan, Phagpa established as the preeminent political power in Tibet and governed it from 1253 to 1358. In the fourteenth century Phakdru (one of the thirteen Administration Area of Central and western Tibet) took the power from Sakyapaby better leadership and superior military might under the Jangchub Gyaltsen (1302–1364) and governed it by Phakdru Dynasty for around two hundred years without any external influences. Then came regional warlords Rinpungpa and Depa Tsangpa, Tibet was once again boiled into civil war. But during these periods it brought huge changes in the Tibetan society, culture, economics and monastic system. Life history of Lord Buddha and beginning of Buddhism spread in India. Spreading Theravada Buddhism during his Successors to whom Lord Buddha bestowed task of carrying his teaching.

Objectives:

1. To learn about the economic and political condition of Tibet during Sakyapa, Phakdu, Rinpungpa and Depatsanpa
2. To learn about the great development of Buddhism and its culture at that time
3. To study general view of ancient Indian society and its culture
4. To learn the effect of Buddhism in Indian society
5. To learn the life story of Theravada Scholars

བསྐྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་བར་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ ༡

བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ ས་སྐྱ་དང་ཕག་གྲུ་རིན་མཉམས་ཐེ་མ་གཅོང་མ་བཅས་དུས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ རྒྱ་བྱུག་
མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་རྒྱ་གར་སློབ་དཔོན་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་

སྤྲོད་དོན། ལོ་ངོ་སྤྲུམ་བརྒྱུ་ལྷན་ཅུམ་རིང་ལ་བོད་སྐད་སྤྲུམ་བྱེད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱེད་སྤྲུམ་པ་དང་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་པག་གྲུ་པས་ས་སྤྱིའི་དབང་ཆ་འཕྲོགས་ནས་པག་གྲུའི་སྲིད་དབང་བཅུགས་ནས་ལོ་ངོ་ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱ་ཅུམ་རིང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱེད་སྤྲུམ། དེ་རྗེས་རིན་སྤྲུངས་པས་པག་གྲུའི་སྲིད་དབང་རིམ་པས་འཕྲོག་པ་དང་སྡེ་པ་གཙང་པས་རིན་སྤྲུངས་པའི་ལག་ནས་སྲིད་དབང་སྤྲུངས་པ་བཅས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད། རིག་གནས། ཚོས་ལུགས། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཏུ་ཅང་ཐེབས་ཡོད་པའི་སྐོར། རྒྱ་གར་དུ་ནང་ཚོས་དར་ཚུལ་དང་ཐེག་པ་འོག་མའི་གྲུབ་མཐའ་དར་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ཡིན།

སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཐོབ་པའི་དགོས་བ།

ས་པག་རིན་གཙང་གི་དུས་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤྲུངས་ཤེས་རྟོགས་དང་ལྷན་པར་དུ་སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་ཆོད་མཐོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ། ནང་ཚོས་མ་དར་གོང་གི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནང་ཚོས་གསུངས་པ་ལས་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགྱུར་ལྡོག་གང་བྱུང་ཡོད་མེད་ཤེས་ཕྱིར་ཡིན།

བསྐྱེད་སྤྲུམ་གཞི་གཙོ་མོ།

- ༡༽ བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས། རྩོད་ཆ། ༡ ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ལུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་བཅུམས།
ཞོག་གངས། ༡༩༩-༩༩༩
- ༢༽ རྟོན་པའི་མཛད་ནམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དེས་རྟོན་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱེད།
- ༣༽ ཚོས་འབྱུང་ནོར་བུའི་ཐོང་བ། ཞོག་གངས། ༡༩-༩༠

ཚན་པ་དང་མོ། Unit 1

- ༡༽ ས་སྤྱི་བ་དང་པག་གྲུས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས།
- ༢༽ རིན་སྤྲུངས་པ་དང་གཙང་པ་སྡེ་པས་དབང་ཐང་འཕེལ་གྱི་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས།
རྩོད་ཆ། ༡ ཞོག་གངས། ༡༩༩-༡༩༩

ཚན་པ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡ ལྷ་སྐབ་པ་སྤྱི་ཐོབ་ན་རིམ་གྱི་ནམ་ཐར་དང་། ལྷ་སྐབ་མཚོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་བཅུགས་པ། བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས། རྩོད་ཆ། ༡ ཞོག་གངས། ༡༩༩-༩༩༩

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- 1 ལྷོན་པའི་ནམ་ཐར། ལྷོན་པའི་མཛད་ནམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- 1 ལྷོན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་གྱི་ནམ་ཐར།
- 2 བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་དང་ཚོས་རྒྱལ་མཉམ་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།
- 3 བསྟན་པ་ལ་དག་ལན་གསུམ་བྱུང་བ། ཚོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུ་མཉམ་མེད་གྱི་ལོ་རྒྱུས། 11-60

ཁ་སྐོང་དཔེ་དེབ། Supplementary Books

- 1 ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ལོ་རྒྱུས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཆེན་ཉུང་མངའ་རིས་སྤྲད་གུང་ཐང་དུ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་དེབ་ཐེར་དྲུངས་ཤེས་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་།
- 2 ཀ་ཐོག་རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ལོ་རྒྱུས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཆེན་ཉུང་དོན་གསལ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་།
- 3 ས་སྐྱ་བ་དག་དབང་ཀུན་དགའ་བཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད།
- 4 རྒྱུངས་བྱང་རྒྱུ་འབྲེ་བཀོལ་དང་རྒྱུ་འབྲེ་སྤྱུ་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུངས་ཀྱི་ཕུ་ཉི་བསེ་བུ་རྒྱས་པ།
- 5 ལ་རྒྱལ་མཛོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རང་ནམ་དུ་ཀྱ་ལའི་གོས་བཟང་།
- 6 རྟོར་གཙང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་བཅུམས་པའི་མདོ་སྤྲད་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་བོད་དང་པོ།

ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- 1 བུ་ལྷོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་བུ་ལྷོན་ཚོས་འབྱུང་།
- 2 ལ་རྒྱལ་མཛོག་ལྷ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྤྱུ་དབྱངས་རྫོགས་ལྷན་གཞོན་བུའི་དགའ་སྟོན།

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་

Semester: VI

བོད་ཀྱི་བར་མའི་ལོ་རྒྱུས་། -----ལྷན་སྒྲིལ། History of the Medieval Period of Tibet (Part 2)

Course Description: The period of Gaden Phodrang Government, the reign of the Dalai Lama as the supreme leader of Tibet both spiritual and temporal and Spreading of Buddhism in Tibet. The biographies of Six ornaments and two supreme and so forth of Indian Acharyas.

Summary: The Fifth Dalai Lama with the help of Gushre Khan's military force founded the Gaden Phrodang Government and began the lineage of Dalai lamas taking both the political and religious leadership of Tibet. The Spiritual relation between Tibet and Mongolia during the Gaden Phodrang Government re-established. The beginning of complex relation between Qing Dynasty and Tibet was formed and the war between Ladakh, Nepal and Bhutan.

Objectives:

1. To know about the lineage of the Dalai Lama being the political and spiritual leader of Tibet
2. To understand the nature and the characteristics Tibet's political system
3. To know the causes and conditions of political problems faced between the Tibet and its neighboring countries
4. To study how Mahayana tradition of Buddhism spread in India
5. To learn great Seventeen Acharya of Nalanda University

བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་། དགའ་ལྷན་པོ་བླ་མ་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་ཚུལ་།

སྤྱི་དོན། ལྷ་མ་པ་ལྷ་མ་པ་ཆེན་པོས་སོག་པོ་གྲུ་ཕྱི་ཁྲུང་གི་དམག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ལྷན་པོ་བླ་མ་གི་སྤྱི་གཞུང་བཙུགས་པར་བརྟེན་བོད་དུ་ལྷ་མ་པ་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགན་འཁུར་བའི་འགོ་རྒྱུགས་། དགའ་ལྷན་པོ་བླ་མ་སྐབས་བོད་དང་སོག་པོའི་དབར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ཆེན་མོ་ལ་རབས་དང་བོད་དབར་ལ་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་། ལ་དྲུགས་དང་བལ་ཡུལ་འབྲུག་བཙས་དབར་དམག་འཁྲུག་སོགས་སྒྲོར། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་དང་། ཁྲད་པར་ནལ་རྒྱའི་ནང་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་ཚུལ་སྒྲོར།

སྒྲོབ་ཆེན་སྒྲོབ་པའི་དགོས་བ།

ལྷ་མ་པ་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་འབྲིད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྲད་ཆོས་། ལམ་སྒོལ་བཙས་པའི་སྒྲོར་དང་། སྐབས་དེར་བོད་དང་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་དབར་ལ་འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལེས་བྱུང་བ། བོད་དུ་ནང་ཆོས་དར་བ་ལས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་དང་། བསམ་སྒྲུའི་འབྲེལ་སོ། གོམས་གཤིས། རིག་གཞུང་། རྩོམ་རིག་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གནས་སྤྱི་

དང་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་རིམ་ཐེབས་མིན་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཐའ་རིག་གནས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་
རིམ་མོང་མིན་ཤིང་སྤྱུང་བ་ལ། རྒྱ་གར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་ཚུལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་སྐུ་སྤྱུང་ཐོགས་མེད་
སོགས་སྐོར་ཤིང་སྤྱུང་བ་ལ།

བསྐྱེད་པོ་གཙོ་བོ།

༡༽ བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྟོག་ཆ། རྒྱ་སྐད་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྷན་གྱིས་བཅམས། ཞོག་གངས།

༡༩༩༣-༩༤

༢༽ ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞོག་གངས། ༩༩-༡༠༡

ཆན་བཤད་བོ། Unit 1

༡ ལྷུ་ལ་བ་སྐྱེ་ཐོང་བྱུག་པ། སྤྱི་སྤྱོད་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོ་དང་ལྷ་བཟང་ཁྲུང་གི་འགལ་ཆེ། འབྲུག་
གར་བས་བཅོན་ འབྲུག་དང་དེའི་མཁུག་འབྲས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྟོག་ཆ། ཞོག་གངས།
༡༩༩༣-༩༤

ཆན་བཤད་གཉིས་པ། Unit 2

༡ ལྷུ་ལ་མཆོག་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དང་དབྱུག་གཙང་བཀའ་མོན་ནང་འཁུག་དང་དེའི་མཁུག་འབྲས།
མི་དབང་པོ་ལྷ་བ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་འགྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ། ལྷུ་ལ་བ་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
དབང་ཕྱུག་ཏུ་བཞེས་པ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྟོག་ཆ། ཞོག་གངས། ༡༩༩༣-༩༤

ཆན་བཤད་གསུམ་པ། Unit 3

༡ ལྷུ་ལ་བ་སྐྱེ་ཐོང་བརྒྱུད་པ་དང་ལོར་བོད་དམག་འཁུག་སྤྱི་མཐའ་འབྱུང་རིམ། ལྷུ་ལ་བ་སྐྱེ་ཐོང་དགུ་བ་
དང་བཅུ་པའི་ནམ་ཐར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྟོག་ཆ། ཞོག་གངས། ༡༩༩༣-༩༤

ཆན་བཤད་བཞི་པ། Unit 4

༡ རྒྱ་གར་དུ་ཐེག་ཆེན་དར་ཚུལ་དང་དབྱུག་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་སློབ་དཔོན་ནམས་ཀྱི་སྐོར་ཆོས་
འབྱུང་ལོ་རྒྱུ་མེད་པ།

ཁ་སྐོར་དཔེ་དེབ། Supplementary Books

༡ མདོ་མཁར་ཞབས་བྱུང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཅམས་པའི་མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད།

༢ དགའ་བཞི་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བཅམས་པའི་དགའ་བཞི་མི་རབས་བཞི་ཡི་བྱུང་བ་བརྗོད་

བ་ཐོལ་མེད་གཏམ་གྱི་ཐོལ་མོ།

༣ ཏོར་གཙང་འཛིགས་མེད་གྱིས་བཅམས་པའི་མདོ་སྨད་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་བོད་དང་བོ།

ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

༡ རྟེ་མིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ལྷ་བ་དྲུག་བ་འཕེལ་བའི་གཏམ་ན་བའི་བཅུད་ལེན།

༢ ལྷ་བཅུན་ངག་དབང་རྟོ་རྟེས་མཛད་པའི་ཆོངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་ནམ་ཐར་གཏམ་སྟན་སྐལ་བཟང་
འབྲུག་ངོགས།

ཐུགས་དུས་བདུན་པ།

Semester: VII

བོད་ཀྱི་དེང་རབས་མཐོ་རྒྱུ། The Modern History of Tibet

Course Description: The Modern history of Tibet; from nineteenth to the dawn of twentieth century. About different Schools of Tibetan Buddhism; Sakyapa, Kagyupa and Gelugpa.

Summary: In the beginning of the nineteenth century a great change took place in the politics of all the eastern and western countries of the world, which also directly influenced Tibet and caused more problems in the relation between Tibet and its countries than ever before like the war between Tibet and Nepal, the war between Tibet and Kashmir-Ladakh, the war between Tibet and British and also the budding new relation between Tibet and Russia. the Thirteen Dalai Lama declared the Tibet as an independent nation with the expulsion of all the Chinese officials and military personnel from Tibet.

Though its final destination and their meaning are the same, due to different ways of practicing it and different methods to arouse interest in its followers led to the inception of different schools. In the seventh century, during the reign of king Songtsen Gampo Buddhism started to spread in Tibet but in the 8th century, King Trisong Detsen (755-797) established it as the official religion of the state. He invited Indian Buddhist scholars to his court. In his age the famous tantric mystic Padmasambhava arrived in Tibet according to the Tibetan tradition. In addition to writing a number of important scriptures, some of which he hid for future Terton to find, Padmasambhava, along with Shantarakshita, established the Nyingma school. Since then gradually with the support of king Trisong Detsen and so forth, Buddhism spread to all parts of Tibet, and slowly the Bon; an ancient religion of Tibet degraded. Tibetan Buddhism has four main traditions. Differences include use of apparently, but not actually, contradictory terminology, opening dedications

of texts to different deities and whether phenomena are described from the viewpoint of an unenlightened practitioner or of a Buddha but overall there are no fundamental philosophical differences between them. Nyingma “the Ancient Ones”. This is the oldest, the original order founded by Padmasambhava and Shantarakshita. Kagyu “Lineage of the (Buddha’s) Word”. This is an oral tradition which is very much concerned with the experiential dimension of meditation. Its most famous exponent was Milarepa, an 11th-century mystic. It contains one major and one minor sub-sect. The first, the Dagpo Kagyu, encompasses those Kagyu schools that trace back to the Indian master Naropa via Marpa, Mila Ralpa and Gampopa and consists of four major sub-sects: the Karma Kagyu, headed by a Karmapa, the Tsalpa Kagyu, the Barom Kagyu, and Pagtru Kagyu. There are a further eight minor sub-sects, all of which trace their root to Pagtru Kagyu and the most notable of which are the Drikung Kagyu and the Drukpa Kagyu. Sakya “Grey Earth”. This school very much represents the scholarly tradition is headed by the Sakya Trizin. This tradition was founded by Khon Konchog Gyalpo, a disciple of the great translator Drokmi Shakya Shakya Yeshe and traces its lineage to the Indian master Virupa. A renowned exponent, Sakya Pandita (1182–1251CE) was the great grandson of Khon Konchog Gyalpo. Geluk “Way of Virtue”. This tradition is particularly known for its emphasis on logic and debate. Its spiritual head is the Gaden Tripa. The order was founded in the 14th to 15th century by Je Tsongkhapa, renowned for both his scholasticism and his virtue.

Objectives:

1. To know the causes and conditions of these confrontation with neighboring countries during that period.
2. To understand the policy changes under took immediate after hostile relations with neighboring Country.
3. To understand reasons behind Tibet's Isolation Policy.
4. To learn how the different Schools of Tibetan Buddhism flourished
5. To know that all the different schools of Tibet are not different and that their root is one, which is Buddhism and that the only difference is in its way of practice.
6. To know how far the changes took place in ancient Tibetan culture
7. To know after the spread of Buddhism in Tibet, how much Tibetan culture, literature, habit, society and their way of thinking were influenced by the Indian culture and especially Buddhism
8. To know about the different schools of Tibetan Buddhism and their uniqueness

བསྐབ་གཞི་རྒྱུ་། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པ་ནས་ཉི་ཤུ་པའི་མགོ་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། བོད་དུ་དར་པའི་སངས་རྒྱུ་པའི་ལས་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་འདྲ་མཉམ་ཁག་གི་སྒོར།

སྙིང་དོན། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པ་ནས་བཅུ་ལྔ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཏུ་ཅང་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་བོད་ལའང་ཐད་ཀར་དེའི་ཤུགས་སྒྲིལ་ཐེབས་ཡོད། བོད་དང་བལ་ཡུལ་དབར་དམག་འཁྲུག་དང་། བོད་དང་ཀུའི་མིར་དབར་དམག་འཁྲུག་དེ་བཞིན་བོད་དང་དབྱིན་ཇིའི་དབར་གྱི་དམག་འཁྲུག་བོད་དང་རྒྱ་ཡི་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ། བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་དམག་འཁྲུག་དང་བོད་ཀྱིས་རྒྱ་མི་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ནས་ཕྱིར་ལུད་ཀྱིས་བོད་དེ་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་བཅས་མདོར་ན་སྐབས་དེར་བོད་དང་བྱིས་མཆོས་ས་ཁུལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འབྲེལ་ལམ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་རྟོག་འཛིང་ཆེ་དུ་བྱིན་ཡོད།

དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་ཐོག་མར་བོད་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་དར་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་རིམ་བཤམ་ཁྲི་སྤོང་ལྟེ་བཙན་ལ་སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་སྐྱོར་འོག་ནང་ཆོས་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་ཁབ་བཅུ་བཅུ་དུ་བྱིན་ནས་སྤར་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་བོན་དེ་རིམ་བཤམ་ཉམས་ཆག་དུ་བྱིན་པ་ཚུལ་དང་། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་བོད་དུ་དར་བའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཁག་གི་ཕྱག་བཞེས་དང་སྟོབ་མ་ནམས་ལས་དུ་བཀྱི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྲུལ་མཁའ་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱད་མི་འདྲ་བ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་ཀྱི་སྒོར་ཡིན།

སྟོབ་ཆོས་སྟོབ་པའི་དགོས་པ། དུས་སྐབས་དེར་བྱུང་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་དེ་དག་བྱུང་རྒྱུ་དང་། གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱུ་པས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གང་འདྲ་བྱིན་མཉམ་ཤེས་པ་བྱ་གྲུ། བོད་དུ་དར་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཉམ་པར་ཅ་བ་སངས་རྒྱུ་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་པ།

བསྐྱེད་པའི་གཞི་གཙོ་བོ།

༡༽ བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ལྷན་པའི་ལྷན་གྱིས་བཅའ་སྤྲོད་ཞུ་བའི་གྲངས་།

༡-༣༥༠

༢༽ ཆོས་འབྱུང་ཀྱན་གསལ་མེ་ལོང་། དཔལ་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས་།

ཆན་བ་དང་བོ། Unit 1

༡ ལྷན་པ་བ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ ལ་སིང་དམག་འཁྲུག་དང་གོང་བོད་
དམག་འཁྲུག་ གྲེ་སྤྱི་བཞད་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཐན་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐོར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། ཞུ་བའི་གྲངས་༡-༥༩

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

༡ ལྷན་པ་བ་སྤྱི་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ལས། བསྐྱེད་པའི་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་ལྡན་དང་དབྱེད་བོད་དམག་
འཁྲུག་སྤྱི་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐུག་འབྲལ་།

བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། ཞུ་བའི་གྲངས་༥༩-༡༠༠

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

༡ ལྷན་པ་བ་སྤྱི་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐུག་འབྲལ་དང་མཐུག་འབྲལ་། སེམས་ལའི་ཆེད་དོན་།

བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། ཞུ་བའི་གྲངས་༡༠༡-༡༥༠

ཆན་བ་བཞི་པ། Unit 4

༡ བོད་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ། ཆོས་འབྱུང་ཀྱན་གསལ་མེ་ལོང་།

ཁ་སྐོར་དཔེ་དེབ། Supplementary Books

༡ མཛད་རྒྱུ་སྤྱི་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐུག་འབྲལ་།

༢ Portrait of the Dalai Lama by Sir Charles Alfred Bell

༣ A Critical Assessment of Nepal-Tibeto Treaty 1856 by Tirtha Prasad Mishra

༤ The Tsar's General and Tibet, Apropos of Some 'white Spot' in the History of Russo-Tibetan Relations by Alexandra Andreyev

༥ རྒྱ་གཙུག་ལྷན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ།

ཐུག་ལྷན་དཔེ་དེབ། Reference Books

༡ Tibet and its History by Hugh Edward Richardson

༢ Tibet and British Raj by Alex McKay

༣ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། ཞུ་བའི་གྲངས་༡-༥༩

Semester: VII

བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ལོ་རྒྱུས། The Modern History of Tibet

Course Description: The Modern history of Tibet; from nineteenth to the dawn of twentieth century Tibet performed as a de facto independent nation (1913-1951) in both foreign as well as domestic affair. Invasion of Chinese army into Tibet and signing of the Seventeen Point Agreement with newly formed communist government of China. Causes and effects of the Cultural Revolution on Tibetan Culture and its people. Formation of the Tibetan Government-in-Exile by embracing democratic form of government.

Summary: In the beginning of the nineteenth century a great change took place in the politics of all the eastern and western countries of the world, which also directly influenced Tibet and caused more problems in the relation between Tibet and its countries than ever before like the war between Tibet and Nepal, the war between Tibet and Kashmir-Ladakh, the war between Tibet and British and also the budding new relation between Tibet and Russia. the Thirteenth Dalai Lama declared the Tibet as an independent nation with the expulsion of all the Chinese officials and military personnel from Tibet. After the victory of 1912 war between Tibet and China in Tibet, the Tibetan government expelled the officials of the Chinese government and military personnel from Tibet. Tibet functioned as a de facto independent nation in both foreign as well as domestic affair. China declared the decision to forcefully merge Tibet with China and at the same time due to the huge military force of China, already conquered the land of Tibet, leaving the Tibetan government with no option other than to sign the Seventeen Point Agreement. But China turned off from their promise not to interfere and harm the Tibetan people, their way of life and religious affairs, the Tibetan people criticized them and they were oppressed very violently. Therefore His Holiness the Dalai Lama and many Tibetans had to come into exile; those who are still in Tibet are under oppression. During the Cultural Revolution they destroyed the most of the religious and cultural centers. Formation of exiled Tibetan government, it's the adoption and evolution of democratic system of government by abolishing old system.

Though its final destination and their meaning are the same, due to different ways of practicing it and different methods to arouse interest in its followers led to the inception of different schools. In the seventh century, during the reign of king Songtsen Gampo Buddhism started to spread in Tibet but in the 8th century, King Trisong Detsen (755-797) established it as the official religion of the state. He invited Indian Buddhist scholars to his court. In his age the famous tantric mystic Padmasambhava arrived in Tibet according to the Tibetan tradition. In addition to writing a number of important scriptures, some of which he hid for future Tertons to find, Padmasambhava, along with Shantarakshita, established the Nyingma school. Since then gradually with the support of king Trisong Detsen and so forth, Buddhism spread to all parts of Tibet, and slowly the Bon; an ancient religion of Tibet degraded. Tibetan Buddhism has four main traditions. Differences include use of apparently, but not actually, contradictory terminology, opening dedications

of texts to different deities and whether phenomena are described from the viewpoint of an unenlightened practitioner or of a Buddha but overall there are no fundamental philosophical differences between them. Nyingma “the Ancient Ones”. This is the oldest, the original order founded by Padmasambhava and Shantarakshita. Kagyu “Lineage of the (Buddha’s) Word”. This is an oral tradition which is very much concerned with the experiential dimension of meditation. Its most famous exponent was Milarepa, an 11th-century mystic. It contains one

major and one minor sub-sect. The first, the Dagpo Kagyu, encompasses those Kagyu schools that trace back to the Indian master Naropa via Marpa, Mila Ralpa and Gampopa and consists of four major sub-sects: the Karma Kagyu, headed by a Karmapa, the Tsalpa Kagyu, the Barom Kagyu, and Pagtru Kagyu. There are a further eight minor sub-sects, all of which trace their root to Pagtru Kagyu and the most notable of which are the Drikung Kagyu and the Drukpa Kagyu. Sakya “Grey Earth”. This school very much represents the scholarly tradition is headed by the Sakya Trizin. This tradition was founded by Khon Konchog Gyalpo, a disciple of the great translator Drokmi Shakya Shakya Yeshe and traces its lineage to the Indian master Virupa. A renowned exponent, Sakya Pandita (1182–1251CE) was the great grandson of Khon Konchog Gyalpo. Geluk “Way of Virtue”. This tradition is particularly known for its emphasis on logic and debate. Its spiritual head is the Gaden Tripa. The order was founded in the 14th to 15th century by Je Tsongkhapa, renowned for both his scholasticism and his virtue.

Objectives:

1. To know the causes and conditions of these confrontation with neighboring countries during that period.
2. To understand the policy changes under took immediate after hostile relations with neighboring Country.
3. To understand reasons behind Tibet’s Isolation Policy. 1. To know the lives of people, politics, military and the Tibetan society of that time when Tibet fulfilled all the qualities of an independent nation as par with international norm
4. To understand the invasion periods of China in Tibet
5. To learn the continuous planning of Chinese government to completely destroy the Tibetan culture, language, suppressing Tibetan people and religious freedom
6. To know the present situation in Tibet under the repeated China’s modernization policy
7. To learn how the different Schools of Tibetan Buddhism flourished
8. To know that all the different schools of Tibet are not different and that their root is one, which is Buddhism and that the only difference is in its way of practice.
9. To know how far the changes took place in ancient Tibetan culture
10. To know after the spread of Buddhism in Tibet, how much Tibetan culture, literature, habit, society and their way of thinking were influenced by the Indian culture and especially Buddhism
11. To know about the different schools of Tibetan Buddhism and their uniqueness

བསྐྱབ་གཞི་དོ་སྤྲོད།

དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པ་ནས་ཉི་ཤུ་པ་འབྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས། བོད་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱུས་པའི་ལས་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་འདྲ་
མེད་ཁག་གི་སྒྲིབ།

སྤྱི་དོན། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པ་ནས་དང་འཛམ་གླིང་ཤར་ཁུལ་གི་ཆང་མའི་ཆབ་སྲིད་གི་གནས་བབ་ལ་འགྱུར་
ལྡོག་ཏུ་ཅང་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་བོད་ལའང་ཐད་ཀར་དེའི་ཤུགས་སྐྱེན་ཐེབས་ཡོད། བོད་དང་བལ་ཡུལ་དབར་དམག་
འཁྲུག་དང་། བོད་དང་ཀུའི་མིར་དབར་དམག་འཁྲུག་ དེ་བཞིན་བོད་དང་དབྱིན་ཇིའི་དབར་གི་དམག་འཁྲུག་ བོད་དང་
རྒྱ་ཡིལ་དབར་གི་འབྲེལ་ལམ། བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་གི་དམག་འཁྲུག་དང་བོད་གིས་རྒྱ་མི་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ནས་ཕྱིར་
ཕུད་གིས་བོད་དེ་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་བཅས་མདོར་ན་སྐབས་དེར་བོད་དང་
བྱིམ་མཆོས་ས་ཁུལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འབྲེལ་ལམ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་རྟོག་འཛིང་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ཡོད།

དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ཐོག་མར་བོད་དུ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་དར་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་རིམ་བས་ཁྲི་སྤྲོད་ལྟེ་
བཙན་ལ་སོགས་པའི་བོད་གི་བཙན་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་སྐྱོར་འོག་ནང་ཆོས་དེ་བོད་གི་ས་ཁུལ་གང་སར་ཁྲབ་བཅུལ་དུ་
ཕྱིན་ནས་སྤར་བོད་གི་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་བོན་དེ་རིམ་བས་ཉམས་ཆག་དུ་ཕྱིན་པ་ཚུལ་དང་། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་
དེ་བོད་དུ་དར་བའི་རྩེ་སུ་ལྷ་མ་ཁག་གི་བྱག་བཞེས་དང་སློབ་མ་རྣམས་ལས་དུ་བགྱི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྐྱེན་གྱིས་སངས་
རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་སུ་འཇུག་མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་ཚུལ་གི་སྒྲིབ་ཡིན།

སློབ་ཆེན་སློབ་པའི་དགོས་པ། དུས་སྐབས་དེར་བྱང་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་དེ་དག་བྱུང་སྐྱེན་དང་། གནས་ཚུལ་མང་པོ་
ཞིག་གི་སྐྱེན་པས་བོད་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོགས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གང་འདྲ་ཕྱིན་མིན་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱ།

བོད་དུ་དར་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མིན་པར་རྩ་བ་སངས་རྒྱུས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་
ཆོས་སྟོན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་པ། ༡༩༡༩ ལོར་བོད་དམག་དང་བོད་ནང་གནས་སྡོད་རྒྱ་དམག་
དབར་གི་དམག་འཁྲུག་དེའི་རྒྱལ་ཁ་དེ་བོད་ལ་ཐོབ་རྩིས་བོད་གཞུང་གིས་རྒྱ་གཞུང་དོན་བྱེད་མི་སྣ་དང་དམག་མི་རྣམས་
བོད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་ལས་ཕྱིར་ཕུད་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཐད་རང་བཙན་གཙང་
མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ཆང་བའི་ལས་དོན་བྱས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དེ་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ལྷེ་སྤྱིལ་གཏང་རྒྱུ་ཡིན་
པའི་གསལ་བསྐྱབས་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་དམག་དམག་མི་ཁྱོད་ཆེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་བཙན་འཇུག་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་
གཞུང་གིས་ཐབས་ཤེས་མེད་པར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་
མི་རིགས་དང་གོམས་གཤེས། ཆོས་ལུགས་བཅས་པར་གཞོད་སྟོན་དང་ཐེ་བྱས་བྱ་རྒྱུ་མིན་པའི་ཁས་ལེན་དེ་རྒྱལ་བསྐྱུར་
བྱས་པར་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྒོལ་བྱས་པ་དེ་ལ་དག་གཞོན་བྱས་པར་བརྟེན། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དབུས་པའི་བོད་
མི་མང་པོ་ཞིག་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བོད་དུ་ལུས་པའི་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་ནག་གིས་མཁར་གཙོད་དང་
། རིག་གསར་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལྟེ་གནས་རྣམས་རྩ་གཏོར་བཏང་བ། རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་
གཞུང་དབུ་བརྟེས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སློལ་མང་གཙོ་ཅན་བསྐྱར་བ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན། དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་
ཐོག་མར་བོད་དུ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་དར་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་རིམ་བས་ཁྲི་སྤྲོད་ལྟེ་བཙན་ལ་སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་

བཅན་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལོག་ནང་ཆོས་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་བྱུང་བ་དཔེ་དུ་བྱེད་ནས་སྤར་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་
 ཆོས་ལུགས་བོད་དེ་རིམ་པས་ཉམས་ཆག་དུ་བྱེད་པ་ཚུལ་དང་། རང་པོའི་ཆོས་ལུགས་དེ་བོད་དུ་དར་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲུ་མ་
 ཁག་གི་བྱུག་བཞེས་དང་སློབ་མ་རྣམས་ལས་དུ་བཞུགས་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུག་
 མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོར་ཡིན།

སློབ་ཆན་སློབ་པའི་དགོས་པ། དུས་སྐབས་དེར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་དེ་དག་བྱུང་རྒྱུ་དང་། གནས་ཚུལ་མང་པོ་
 ཞིག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་པས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་འབྲུར་ལྡོག་གང་འདྲ་བྱེད་མིན་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ།

བོད་དུ་དར་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མིན་པར་རྩ་བ་སངས་རྒྱུས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་
 ཆོས་སྟོན་སྐངས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་པ།

བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ།

༡༽ བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། ཞུ་སྐབས་པ་དབང་ལྷུག་བདེ་ལྷན།

༢༽ ཆོས་འབྲུང་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་། དཔལ་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས།

ཆན་བ་དང་བོ། Unit 1

༡ རྒྱལ་བ་བཙུ་གཅིག་བཙུ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ལ་སིང་དཔག་འཁྲུག་དང་གོར་བོད་དཔག་
 འཁྲུག་ རྗེ་སྤྱི་དབལ་སྒྲ་དང་སྤྱི་མཁན་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོར།

བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། རོག་གྲངས། ༡-༥༩

ཆན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

༡ རྒྱལ་བ་སྐུ་ཐེང་བཙུ་གསུམ་པོའི་སྐབས་ལས། བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་གོ་ཚད་རྒྱུ་དང་དབྱེད་བོད་དཔག་
 འཁྲུག་སྤྱི་འབྲུང་རྒྱུ་དང་དེའི་མཁྲུག་འབྲས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ། རོག་
 གྲངས། ༥༩-༩༥

༢ བྱ་ལོའི་རྒྱ་བོད་དཔག་གི་འབྲུང་རྒྱུ་དང་མཁྲུག་འབྲས། སིམ་ལའི་ཆིངས་དོན། ༡༩༥-༩༥

ཆན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

༡ རྒྱལ་བ་བཙུ་གསུམ་པས་དུས་བསྐྱེད་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས། ཆ་རོང་དང་ལུང་ཤར། སྐུ་བཅར་ཀུན་
 འཕེལ་ལགས་བཅས་ཀྱི་འགལ་བ། རྒྱ་སྤེལ་ལོ་འཕེལ་གདམས། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཐེང་བཙུ་བཞི་པ་མཆོག་སྐུ་
 འཁྲུངས་པ་ནས་ཆབ་སྤྱི་དབྱུགས་འགན་མ་བཞེས་བར། ཅིས་པ་ལུང་ཤར་བའི་ཚད་རྒྱུ་དང་རྩ་སྐྱུག་
 དབར་ཀྱི་འཕེལ་འཛིང་། ས་མཆོམས་སུ་རྒྱ་དཔག་གི་བཅན་འཕྲུལ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ།

ཆ། རྟོག་གྲངས། ༡༩༩-༩༩༠

- ༡ ལྷ་མོ་བ་སྐྱེ་བའི་བུ་བཞི་བ་མཆོག་ནས་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་དང་གྲོས་མཐུན་དོན་
ཆེན་བུ་བཞི་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་འབྱུང་རིམ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས། རྟོག་ཆ། རྟོག་གྲངས། ༩༠༡-
༩༠༨

ཆོད་བ་བཞི་བ། Unit 4

- ༡ ༡༩༥༠ནས་༡༩༥༩བར་རྒྱ་བོད་མཉམ་གནས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་འཛིང་དང་དཀའ་ངལ། ལྷ་མོ་
མེ་དམངས་ཀྱིས་ཞི་ཆོལ་ཆེན་མོའི་འབྱུང་རྒྱུ་དང་མཐུག་འབྲས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས།
རྟོག་ཆ། རྟོག་གྲངས། ༤༠༩-༤༤༤
- ༢ ༡༩༥༩ ཚུན་ཆད་ཀྱི་བོད་ནང་དང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་བབས།
- ༣ བོད་དུ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ། ཆོས་འབྱུང་ཀུན་གསལ་མེ་མོང་།

ཁ་སྐོང་དཔེ་དེབ། Supplementary Books

- ༡ མཛད་ནམ་སྤྱི་གི་རྩལ་མཆོ། བོད་དང་པོ།
- ༢ རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་མང་།
- ༣ The Dragon in the Land of Snows: A History of Modern Tibet Since 1947 by Tsering Wangdu Shakya
- ༤ Portrait of the Dalai Lama by Sir Charles Alfred Bell
- ༥ A Critical Assessment of Nepal-Tibeto Treaty 1856 by Tirtha Prasad Mishra
- ༦ The Tsar's General and Tibet, Apropos of Some 'white Spot' in the History of Russo-Tibetan Relations by Alexandra Andreyev
- ༧ རྟོན་གཙང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་མདོ་སྐད་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་བོད་དང་པོ།

ཐུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ། Reference Books

- ༡ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རིམ་གཞུང་གི་ཐོག་རྟོག་ཆ། རྟོག་ཆ། རྟོག་གྲངས། ༡
- ༢ རྒྱ་ས་དཔེ་མཛོན་ཁང་ནས་དབར་བསྐྱེད་ཞུས་པའི་དག་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཐོང་ཁག་
- ༣ བསྐྱེད་འཛིན་དཔལ་འབར་ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་དཔེ་པ་ཡུལ་ཀྱི་ཡ་ང་བའི་ལོ་རྒྱུས།
- ༤ Tibet and its History by Hugh Edward Richardson
- ༥ Tibet and British Raj by Alex McKay
- ༦ Freedom in Exile by His Holiness XIV Dalai Lama

GENERAL ENGLISH

(a minor subject of study)

A-FOUR YEAR (8 semesters) GENERAL ENGLISH LANGUAGE COURSE TO BE OFFERED UNDER THE STATUTE OF“SPECIALIZED PROGRAMME”

OF

UNIVERSITY OF MYSORE

Credit Based Choice Based Continuous Pattern System

Semester-wise distribution of the course structure to be implemented for the academic
year beginning 2013-2014 at the undergraduate level

B.A. HONOURS IN TIBETAN LANGUAGE & LITERATURE

B.A. HONOURS IN CHINESE LANGUAGE & LITERATURE

YEAR	SEMESTER	COURSE TITLE	HOURS/ WEEK	CREDIT	L:T:P
1ST	I	GENERAL ENGLISH FOR PRE-INTERMEDIATE- 1	4 HRS	4	1:2:1
	II	GENERAL ENGLISH FOR PRE-INTERMEDIATE- 2	4 HRS	4	1:2:1
2ND	III	GENERAL ENGLISH FOR INTERMEDIATE- I	4HRS	4	1:2:1
	IV	GENERAL ENGLISH FOR INTERMEDIATE -2	4 HRS	4	1:2:1
3RD	V	GENERAL ENGLISH FOR INTERMEDIATE -3	4 HRS	4	1:2:1
	VI	GENERAL ENGLISH FOR UPPER-INTERMEDIATE- 1	4 HRS	4	1:2:1
4TH	VII	GENERAL ENGLISH FOR UPPER-INTERMEDIATE- 2	4 HRS	4	1:2:1
	VIII	GENERAL ENGLISH FOR UPPER-INTERMEDIATE- 3	4 HRS	4	1:2:1

IMPORTANT:

The four years General English Course for BA Tibetan and Chinese is an EFL Course (English as a Foreign Language). It focuses only on developing English as a foreign language proficiency and does not prepare students for a masters in English Literature. Therefore candidates interested in pursuing a master's degree in English Literature are strictly advised to sign up/audit for English literature courses offered by the Institute.

SUBJECT: GENERAL ENGLISH

(a minor subject of study)

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level**

(First Year, Semester I and II)

COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for PRE-INTERMEDIATE LEVEL

WHAT IS THE PRE-INTERMEDIATE LEVEL?

It is expected that students begin the EFL (English as a Foreign Language) Program with the ability to use English in the most basic ways such as interact in a simple way and ask and answer simple questions. The Pre-Intermediate level takes them to the next level. This level has a lot of descriptors for social functions, for example, greeting people, asking about work and time and making invitations.

COURSE DESCRIPTION: The General English Course for pre-intermediate level 1 focuses on developing the four language skills in an integrated way. The course will enable the students to use English intelligibly and interact meaningfully in everyday survival and social situations. The students will also be able to further develop their basic reading skills and learn to construct simple grammatically accurate sentences.

OBJECTIVES:

Listening and Speaking

- Ask for give information about people, places, courses, directions etc
- Describe, family members, clothes, holidays, photos, favorite pop singers
- Talk about dreams, future plans, predictions, problems
- Use the telephone to call for help or information; take and leave simple messages
- Express ability, obligation, likes and dislikes using formulaic structures and basic modals
- Idioms: understand and use basic idiomatic expressions
- Give simple oral presentations on a variety of student-chosen topics

Pronunciation:

- Learn to articulate vowel/consonant sounds of standard British English using IPA
- Produce and identify meaning change through intonation
- Use linking and contractions

Reading & Vocabulary

- Use short texts to reinforce reading skills: predicting, skimming, scanning and guessing meaning from context

- Make inferences based on prior knowledge
- Recognize transition words
- Paraphrase short passages (orally)
- Strengthen word/sound association through weekly oral reading sessions
- Identify roots and word components
- Identify and label parts of speech in the decoding process
- Use a bilingual or monolingual dictionary to find words and phrases, pronunciations
- Vocabulary
- Expand L2 vocabulary by 50-60 words per week: 350-420 total for semester. Track in notebook.
- Continue building word families to increase vocabulary

Grammar

- Adjectives to describe people, places, paintings, scenes,
- Prepositions of place and time to describe paintings, places, travel, holidays
- Present tense (simple, continuous, perfect), Past tense (simple, continuous, perfect), Future (simple)
- Review distinctions between affirmative, negative, and interrogative forms of the simple tense
- Focus on simple and compound sentences in affirmative, negative, and interrogative form

Composition:

- Use end punctuation correctly (period, question mark, comma, exclamation point) and capitalization
- Construct simple sentences using correct sentence order (SVO)
- Construct compound sentences using simple conjunctions (e.g., and, so, but, or)
- Use correct question formation using BE-verbs and WH questions.
- Correct sentence fragments and run-ons
- Paragraph writing
- Write descriptive and narrative sentences
- Write likes and dislikes regarding food and clothing
- Use simple modals to give recommendations/ suggestions about restaurants, grocery shopping, and health
- Describe, family members, places
- Write informal emails/letters

Required Books:

1. **Text book:** New English File Pre-Intermediate Student book by Clive Oxendon & Christina Latham – Koenig (2008)
2. **Work book:** New English File Pre-intermediate workbook

Other references (Reading and Grammar Practice)

1. New English File Pre-intermediate Study link CD (DLIHE Language Resource)
2. New English File Pre-Intermediate Audio CD (DLIHE Language Resource)
3. www.oup.com/elt/englishfile/pre-intermediate (online resource)

4. Randall's Cyber ListeningLab: www.esl-lab.com (Online Resource)
5. English Skills with Readings by John Langan (DLIHE Library)
6. High School English Grammar by Wren and Martin (DLIHE Library)
7. Practical English Grammar by A.J Thompson et al. (DLIHE Library)
8. SRA Individualized Reading Skills Program by Leonard A. Code(DLIHE Library)

SUBJECT: GENERAL ENGLISH
(a minor subject of study)

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level**

(Second Year, Semester III and IV and Third Year Semester V)

COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for INTERMEDIATE LEVEL

WHAT IS THE INTERMEDIATE LEVEL?

At this level students can maintain a conversation and express ideas. They can also begin to deal with problems and situations where they meet unpredictable language.

COURSE DESCRIPTION: The General English Course Intermediate Level 1 focuses on developing the four language skills in an integrated way. The course will develop student's confidence and effectiveness in speaking in English in a variety of social situations. The students will also be able to further develop their basic reading skills and learn to construct simple grammatically accurate sentences describing people, paintings, houses and writing formal and informal letters/emails.

OBJECTIVES:

Listening and Speaking

- Use a variety of registers to communicate: thanking and replying to thanks, apologizing, expressing anger and resolving conflict
- Request clarification, explanation, and repetition using polite language
- Express wishes and hopes using present real conditionals (e.g., If, will)
- Infer general feelings and relationships between speakers in recorded or video taped dialogues

Pronunciation:

- Consistently articulate vowel/consonant sounds of standard American English using IPA
- Produce and identify meaning change through intonation
- Use reductions, linking, and contractions

Reading & Vocabulary

- Recognize and memorize synonyms and antonyms
- Use articles to reinforce reading skills: predicting, skimming, scanning, guessing meaning from context
- Make inferences based on prior knowledge
- Understand purpose and technique of narrative writing
- Understand use of logical sequencing in editorials and other readings

- Expand knowledge of select idioms and phrasal verbs in reading
- Outline main ideas, supporting ideas and details of an article or text
- Understand structure of complex sentences and clauses
- Use an English-English dictionary to find words and phrases, pronunciations
- Expand L2 vocabulary by 40-50 words per week. 280-350 vocabulary words per term.
Track in notebook

Grammar:

- Present simple and Continuous, action and non action verbs
- Past simple, continuous, perfect
- Future forms: going to, will/shall
- Present perfect and simple past, present perfect continuous, comparatives and superlatives
- Modals of obligation, deduction, ability and possibility
- Conditionals, 'used to/usually', quantifiers, articles, gerunds and infinitives
- Reported statements, questions and commands
- Active and passive sentences, relative clauses, third conditionals, questions tags, indirect questions
- Subject and Verbs
- Subject-Verb Agreement
- Run-ons
- Consistent verb tense
- Pronoun Agreement

Composition/ Writing

- Use end punctuation correctly (period, question mark, comma, exclamation point) and capitalization
- Construct simple sentences using correct sentence order (SVO)
- Construct compound sentences using simple conjunctions (e.g., and, so, but, or)
- Use correct question formation using BE-verbs and WH questions.
- Correct sentence fragments and run-ons
- Write likes and dislikes regarding food and clothing
- Use simple modals to give recommendations/ suggestions about restaurants, grocery shopping, and health
- Write descriptive and narrative sentences
- Write formal and informal letters/emails
- Understanding the process of writing: Paragraph writing and development
- Essay Writing, Writing different types of essays

Course Format:

Class sessions will be highly communicative and interactive. It will include pair and group activities in the classroom, projects and project presentations, multimedia and online activities.

Required Books

1. **Text book:** New English File Intermediate Student book by Clive Oxendon& Christina

Latham – Koenig (2008)

2. **Work book:** New English File Intermediate workbook
3. **Composition:** Using the English Language by Benoit J. Collins (DLIHE Library)

Other references (Reading and Grammar Practice)

1. New English File Intermediate Studylink CD(DLIHE Language Resource)
2. New English File Intermediate Audio CD(DLIHE Language Resource)
3. www.oup.com/elt/englishfile/intermediate (online resource)
4. Randall's Cyber ListeningLab: www.esl-lab.com (Online Resource)
5. English Skills with Readings by John Langan (DLIHE Library)
6. Writer's Choice (6 – 12) by Jacqueline Jones Royster et al (DLIHE Library)
7. Write Idea (2-8) by Elaine Mei Aoki et al (DLIHE Library)
8. High School English Grammar by Wren and Martin (DLIHE Library)
9. Practical English Grammar by A.J Thompson et al.(DLIHE Library)
10. SRA Individualized Reading Skills Program by Leonard A. Code(DLIHE Library)
11. SRA Reading Laboratory Kit (English Department)
12. Intermediate English Grammar supplementary exercises (DLIHE Library)

SUBJECT: GENERAL ENGLISH

(a minor subject of study)

Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning 2013-2014 at the undergraduate level

(Third Year, Semester VI and Fourth Year, Semester VII & VIII)

COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for UPPER-INTERMEDIATE LEVEL

WHAT IS THE UPPER- INTERMEDIATE LEVEL?

This level is where language use begins to become more ‘abstract’, for example giving opinions, summarizing a short story or plot, or giving detailed instructions

COURSE DESCRIPTION: The General English Course upper- intermediate level 1 focuses on developing the four language skills in an integrated way. The course will develop consistent competency and effectiveness in listening, speaking and pronunciation. Students will also get to expand upon their existing reading skills and strategies and will learn the essentials elements of extended written pieces (five paragraph descriptive, narrative, informative and persuasive essays).

OBJECTIVES

Listening & Speaking

- Speak confidently and effectively using idiomatic and complex speech
- Communicate using non-verbal language
- Understand upper-intermediate-level conversational exchanges from TV and other media
- Consistently use correct rhythms and intonation of standard British English
- Identify and work on individual pronunciation problems
- Develop speaking confidence and knowledge of the target language culture through oral presentations

Presentation skills

- Make group presentations of English songs; sing, explain meaning of lyrics and background of musician(s)

Pronunciation

- Consistently articulate vowel/consonant sounds of standard British English using IPA
- Learn to use contrastive stress and stress patterns; formulate thought group units (pausing)

Reading & Vocabulary

- Emphasize moderate vocabulary acquisition; focus on nuance and subtlety in vocabulary development
- Reinforce reading skills using short stories, newspapers/magazine/ internet articles
- Increase reading rate and further develop oral reading fluency
- Identify features of longer “novelettes”
- Be able to comprehend passages of 600 words
- Learn to enjoy reading in English!

Grammar

- Give full coverage to all the tenses
- Use additional modals
- Use transitional words
- Passive Voice
- Present Unreal Conditionals
- Reinforce Question formation, auxiliaries, comparatives
- Extend use of adjectives, adverbs and adverbial phrases

Writing/Composition

- Use advanced punctuation correctly (e.g., colons and semicolons)
- Identify the elements of introductory paragraphs
- Identify topics for developmental paragraphs and write appropriate topic sentences
- Understand the purpose for and characteristics of various types of conclusions
- Practice writing outlines to plan and organize longer pieces of writing (focus on contemporary topics)
- Write narrative, expository and persuasive paragraphs, edit work
- Sentence skills
- Subject-verb agreement
- Fragments
- Consistent verb tense
- Pronoun agreement, Reference, and Point of View
- Adjectives and Adverbs
- Word use: Using the Dictionary, Improving spelling, Vocabulary development
- Steps in the research process: Writing a research report

COURSE FORMAT

Class sessions will be highly communicative and interactive. It will include pair and group activities in the classroom, projects in the community, multimedia and online activities.

Required Books

1. Text book: New English File Upper-Intermediate Student book by Clive Oxendon & Christina Latham – Koenig (2008)
2. Work book: New English File Upper-Intermediate workbook

Other references (Listening, Reading, Grammar and Composition Practice)

1. New English File Upper-Intermediate Study link CD (DLIHE Language Resource)
2. New English File Upper-Intermediate Audio CD(DLIHE Language Resource)
3. www.oup.com/elt/englishfile/intermediate (online resource)
4. Randall's Cyber ListeningLab: www.esl-lab.com (Online Resource)
5. English Skills with Readings by John Langan (DLIHE Library)
6. Using the English Language by Benoit J. Collins (DLIHE Library)
7. Writer's Choice (Level 6 – 12) by Jacqueline Jones Royster et al (DLIHE)
8. Write Idea (Levels 2-8) by Elaine Mei Aoki et al (DLIHE Library)
9. High School English Grammar by Wren and Martin (DLIHE Library)
10. Practical English Grammar by A.J Thompson et al. (DLIHE Library)
11. SRA Individualized Reading Skills Program by Leonard A. Code(DLIHE Library)
12. SRA Reading Laboratory Kit (English Department)

ASSESSMENT AND EVALUATION

In order to provide a holistic profile of the student, the following methods of assessment will be used:

1. Continuous Assessment/Formative Assessment:

- Class Participation
- Assignments
- Project Report *
- Quick Tests/File Tests/Progress Tests
- Attendance

2. Semester Examination/Summative Assessment:

Part I: Written Examination

- Reading Comprehension
- Writing Skills
- Grammar/Vocabulary/Pronunciation

Part II: Oral Language Proficiency

- Listening
- Speaking
- Reading Fluency
- Presentation (Project Presentation)*

*Project Evaluation:

- Project Report
- Project Presentation

Possible Project Ideas:

- Semester I: Elocution: Poetry recitation, Giving a speech, etc.
- Semester II: Great personalities
- Semester III: Giving an opinion
- Semester IV: Read and tell a story
- Semester V: Film review
- Semester VI: Book review
- Semester VII: Guided research project
- Semester VIII: Independent research work

Basic Steps in the Research Process

(Adapted from: Cambridge Rindge & Latin School (2004): Basic Steps in the Research Process. www.crlsresearchguide.org)

Project submission and evaluation shall be done in a phased manner as follows:

A. PHASE I: Writing a Statement of Purpose (Weeks 1-4)

1. Select a general topic that interests you in some way.

2. List key words to help you look up information about the topic.
3. Go to an encyclopedia, or other reference source, to get an overview of the topic.
4. Make source cards for whatever sources you will use for information.
5. Using the general overview, begin to focus the topic into something you can cover well.
6. Write a statement of purpose about the focused topic.

B. PHASE II: Drafting the Thesis Statement (Weeks 5-9)

7. Brainstorm questions about the focused topic.
8. Group questions under similar headings.
9. Add any new questions you can think of under those headings.
10. Repeat step 2, listing more key words from your newly focused topic and questions.
11. Make a list of possible sources that can answer your questions. Identify the best sources to use.
12. Find the sources in the library, on the computer, etc. Make a source card for each one you use.
13. Begin making notecards. Use your brain stormed questions to guide your note taking.
14. Change your statement of purpose into a draft thesis statement.

C. PHASE III: Writing the Project Report (Word Limit: 1,500-2,000 words) (Weeks 10-17)

15. Make an outline of your headings.
16. Refocus your thesis statement if necessary.
17. Write the body of your paper from your notes.
18. Cite any necessary information with parenthetical citations.
19. Write your introduction and conclusion.
20. Write your Works Cited (it is similar to a bibliography).
21. Create a title page.
22. Evaluate your work.
23. Turn in your paper on time.

D. PHASE IV: Project Presentation (Week 18)

Format: PowerPoint Presentation

Number of slides: Ten

Presentation time: 7-10 minutes

ASSESSMENT RUBRICS

1. ATTENDANCE:

Classes Attended	Marks
86% - 89%	1
90% - 95%	2
96% or more	3

2. CLASS PARTICIPATION RUBRIC

Criteria	4	3	2	1	Score
Punctuality	Student always comes to class on time	Student comes late to class once every two week	Student comes late to class more than once every two weeks	Student comes late to class more than once a week	
Level of Engagement in Class	Student proactively contributes to class by offering ideas and asking questions more than once per class	Student proactively contributes to class by offering ideas and asking questions once per class.	Student rarely contributes to class by offering ideas and asking questions.	Student never contributes to class by offering ideas and asking questions	
Listening Skill	Student listens when others talk, both in groups and in class. Student incorporates or builds off of the ideas of idea.	Student listens when others talk, both in groups and in class.	Student does not listen when others talk, both in groups and in class.	Student does not listen when others talk, both in groups and in class. Student often interrupts when others speak.	
Behavior	Student almost never displays disruptive behavior during class	Student rarely displays disruptive behavior during class.	Student occasionally displays disruptive behavior during class .	Student almost always displays disruptive behavior during class.	
Preparation	Student is almost always prepared for class with assignments and required class materials.	Student is usually prepared for class with assignments and required class materials	Student is rarely prepared for class with assignments and required class materials.	Student is almost never prepared for class with assignments and required class materials.	
Total					

3. HOME WORK RUBRIC

Criteria	Score Descriptor				
	4	3	2	1	Score
Promptness/ Regularity	Always regular with homework and meets deadlines	Most of the time regular with home work and meets deadlines	Sometimes regular with home work and meets deadlines.	Rarely regular with home work and meets deadlines.	
Originality	Always uses own words and own ideas.	Most of the time uses own words and own ideas.	Sometimes uses own words and own ideas.	Rarely uses own words and own ideas.	
Organization	Always organises home work in a neat and systematic fashion.	Most of the time organises work in a neat and systematic way.	Sometimes organises work in a neat and systematic way.	Rarely organises work in a neat and systematic way.	
Content quality	Content always accurate.	Content most of the time accurate.	Content sometimes accurate.	Content rarely accurate.	
Follow up	Always responds positively to feedback and shows remarkable progress in work performance.	Most of the time responds positively to feedback and shows good progress in work performance.	Sometimes responds positively to feedback and shows some progress in work performance.	Rarely responds positively to feedback and shows no progress in work performance.	
Total					

4.READING FLUENCY RUBRIC

Name/ Criteria	Expression & Volume	Phrasing	Smoothness	Pace (during sections of minimal disruption	Total
	5	5	5	5	20

1=more work needed

2=acceptable

3=good

4=very good

Reading Fluency Score Descriptor

Dimension	1	2	3	4
A. Expression and Volume	Reads with little expression or enthusiasm in voice. Reads words as if simply to get them out. Little sense of trying to make text sound like natural language. Tends to read in a quiet voice.	Some expression. Begins to use voice to make text sound like natural language in some areas of the text, but not others. Focus remains largely on saying the words. Still reads in a quiet voice.	Sounds like natural language throughout the better part of the passage. Occasionally slips into expressionless reading. Voice volume is generally appropriate throughout the text.	Reads with Good expression and enthusiasm throughout the text. Sounds like natural language. The reader is able to vary expression and volume to match his/her interpretation of the passage.
B. Phrasing	Monotonic with little sense of phrase boundaries, frequent word-by-word reading.	Frequent two- and three-word phrases giving the impression of choppy reading; improper stress and intonation that fail to mark ends of sentences and clauses.	Mixture of run-ons, mid-sentence pauses for breath, and possibly some choppiness; reasonable stress/intonation.	Generally well phrased, mostly in clause and sentence units, with adequate attention to expression.
C. Smoothness	Frequent extended pauses, hesitations, false starts, sound-outs, repetitions, and/or multiple attempts.	Several "rough spots" in text where extended pauses, hesitations, etc., are more frequent and disruptive.	Occasional breaks in smoothness caused by difficulties with specific words and/or structures.	Generally smooth reading with some breaks, but word and structure difficulties are resolved quickly, usually through self-correction.
D. Pace (during sections of minimal disruption)	Slow and laborious.	Moderately slow.	Uneven mixture of fast and slow reading.	Consistently conversational

Adapted from "Training Teachers to Attend to Their Students' Oral Reading Fluency," by J. Zutell and T. V. Rasinski, 1991, Theory Into Practice, 30, pp. 211-217.

5. PROFICIENCY IN EXPRESSING ONESELF IN ENGLISH

CATEGORY	4	3	2	1	Score
Grammar	Grammar covered in class was used to communicate effectively.	A few minor difficulties arose from not using the grammar studied in class.	Grammatical errors led to many minor difficulties or one major breakdown in communication.	Grammatical errors severely hampered communication.	
Vocabulary	Vocabulary studied in class was used to express ideas eloquently.	A few minor difficulties arose from not using appropriate vocabulary.	Some difficulties arose due to limited vocabulary and/or bad diction.	Communication was severely hampered due to lack of vocabulary.	
Interaction & Fluency	Student acted as a facilitator, helping the conversation flow and develop.	Some minor difficulties maintaining the conversation were evident.	Some effort was required to maintain the conversation. There may have been a few long pauses.	Much effort was required to maintain the conversation. There may have been many long pauses.	
Listening	Student responded to questions with appropriate answers, acknowledged all statements, and incorporated them into the discussion.	Student responded to most questions, acknowledged most statements, and incorporated many of these into the conversation.	Student failed to answer some questions appropriately OR failed to acknowledge some statements and incorporate these into the conversation.	Student didn't understand or ignored most questions and statements. Student may have been using notes.	
Voice and non-verbal communication	Pronunciation was clear and inflection and expressions were used to enhance communication.	No serious problems arose, but better pronunciation, inflection, and/or non-verbal communication could have made communication more efficient.	Some communication problems arose due to unclear pronunciation and/or lack of inflection and/or expression. Student may have been difficult to hear.	Pronunciation, inflection, and/or expression confused communication. Student may have been very difficult to hear.	
Total					

1= need more work 2 = Acceptable

3 = Good

4 = Very Good

Source: http://www.eslgo.com/resources/sa/oral_evaluation.html

Oxendon, Clive & Koenig, Christina- Latham: New English File Pre- Intermediate Test and Assessment CD –ROM. Oxford University Press 2007

6. READING COMPREHENSION RUBRIC

	1	2	3	4
Making Connections (Prior Knowledge)	Does not make connections to the text	Talks about what text reminds them of, but cannot explain how it relates to the text	Relates background knowledge/experience to text	Links background knowledge and examples from the text to enhance comprehension and/or interpretation
Questioning	Unable to ask or answer questions; gives inappropriate or off topic responses	Beginning to ask and answer questions; unable to support with evidence from the text	Can ask and answer questions and begin to provide evidence from the text	Asks and answers different types of questions; and finds evidence in the text to support questions and answers
Visualizing (Sensory Imagery)	Does not demonstrate use of sensory images	Demonstrates use of some sensory images	Demonstrates use of sensory images; images are somewhat elaborated from literal text or existing pictures	Demonstrates multi-sensory images that extend and enrich the text; demonstration may be through any modality or medium
Determining Importance	Unable to identify important concepts in the text	Identifies some important concepts in text (i.e. characters, plot, main idea, or setting)	Identifies some important concepts in text with some supporting explanation (i.e. characters, plot, main idea, or setting)	Identifies at least one key idea, theme, or concept linking it to the overall meaning of the text. Uses supporting details from the text to clearly explain why it is important
Monitoring Comprehension	Does not identify difficulties or problem areas	Identifies difficulties, but does not articulate need to solve problem or articulate the problem area	Identifies difficulties and articulates need to solve the problem, but does not use strategies independently to solve the problem; may need teacher guidance	Identifies difficulties, articulates need to solve the problem and identifies the appropriate strategy to solve the problem (i.e. using meaning, visual, or structural cues)
Inferring	Does not make predictions, interpretations, or draw conclusions	Makes predictions, interpretations, and/or draws conclusions, but does not justify response with information from the text	Makes predictions, interpretations and/or draws conclusions and justifies response with information from the text; some teacher prompting may be necessary	Independently makes predictions, interpretations, and/or draws conclusions; and clearly explains connections using evidence from the text and personal knowledge, ideas, or beliefs
Synthesizing	Unable to retell elements of the text	Randomly retells some elements of the text	Retells all key elements of the text in logical sequence	Retells elements of the text in logical sequence with some extension to overall theme, message, or background knowledge

Source: Primary Reading Comprehension Strategies: <http://www.readinglady.com/mosaic/tools/Strategy%20Rubrics.pdf>

7. ORAL PRESENTATION RUBRIC

Category	4 V. Good	3 Good	2 Acceptable	1 Need more work
Clarity / Audibility	Every word clear with good expression, The speaker can always be heard by the whole audience	Almost all words clear and pronunciation and expression The speaker can almost always be heard on mostly good	Words can be understood and talk has some expression. audience can hear the speaker by with a lot of effort	Many words hard to understand and pronunciation weak. Difficult to hear the speaker
Grammar	No mistakes	Few mistakes	Can be understood but makes many errors	Many mistakes and it is hard to understand the speaker
Presentation	Appropriate and expressive : good eye contact, effective use of hand gestures, purposeful movement	Appropriate and expressive most of the time but not enough	Appears interested at least some of the time	Uninterested and too passive
Content & Organization	Talk is well structured and remembers to keep to the point	Keeps to the point most of the time	Audience can follow speaker's arguments but with some difficulty	Keeps moving off the point
Time	Keeps to the time without going over or under it	Goes over or under by less than a minute	Goes over or under by a couple of minutes	Says very little or too much

Adapted from Liz McGarvey's 'Assessing Oral Language in English'

8. WRITING RUBRIC

	1 POOR	3 FAIR	5 Good
Ideas/Content	An attempt was made, but the ideas and content are not developed	Ideas and content are vague and are somewhat well-developed. The focus is demonstrated but not very clear. There are a few details that support the main idea.	Ideas and content are clear, complete, and well-developed. One clear focus should be apparent. Development and details are thorough, balanced, and well suited to audience and purpose
Organization	An attempt was made at organization, but the order is not logical	There is some order of ideas, but organization is not always logical. All paragraphs are not specific to one central idea. Few if no transitions are used.	Organization is well thought out and the order of ideas are apparent. The structure suits the topic, with a consciously planned opening and closing, each paragraph specific to one central idea, and transitions that tie the details together.
Voice	Voice is either inappropriate or mechanical and monotone	Voice is appropriate at times, but changes at times.	Voice fits the purpose and type of piece, and is appropriately formal or casual, distant or intimate, depending on the audience and purpose.
Word Choice	Very little variety in word choice.	The writer varies word choice, but sometimes the words are too general or overused.	The writer uses specific words and phrases to convey the intended message in an interesting, precise, and natural way appropriate to audience and purpose.
Sentence fluency	Most sentences are fragments or run-ons.	Sentences structures tend to be repeated. There is very little variety of sentence structure.	There is a rhythm and flow of language. Sentence structure is strong and varied.
Conventions	There are several mistakes in writing, spelling, capitalization, punctuation, and paragraph breaks	There are a few mistakes in writing, spelling, capitalization, punctuation, and paragraph breaks	The writing spelling, capitalization, punctuation and paragraph breaks are almost perfect

Source: iRubricESL 085 Writing Rubric - E32W2C RCampus.com.htm

9. ESL POWER POINT PRESENTATION RUBRIC

	POOR 1	FAIR 2	GOOD 3	EXCELLENT 4
Number of Slides	5 or fewer slides	6-7 slides	At least 8 slides	Contains 8-9 slides
Information	A great deal of information is unclear, inaccurate or irrelevant to the assigned topic. Major details are missing.	Information frequently unclear, inaccurate or irrelevant to the topic assigned. Important details are missing	Information occasionally unclear, inaccurate or irrelevant to the topic assigned. A few details are missing	Information is clear, accurate, and relevant to the assigned topic. The topic is fully covered.
Oral Presentation	Speaks with some hesitation; difficult to understand or mainly reads from paper.	Speaks with little hesitation, comprehensible to the teacher, frequently read from notes with little eye contact.	Speaks with minor hesitation, comprehensible native speakers; may have read from notes from time to time but maintained good eye contact with audience.	Speaks clearly with appropriate pauses and inflection; very well-rehearsed; little to no reliance on note cards; excellent eye contact with the audience
Clarity	Most or all slides are messy or incomplete, major spelling/grammar mistakes	Some slides are messy or incomplete. Frequent spelling and grammar mistakes.	Only one slide is messy or incomplete. Spelling/grammar mistakes are rare.	All slides are neatly finished. No spelling and grammar mistakes.
Timeliness	Says very little or too much	Goes over or under by more than a couple of minutes	Goes over or under by a couple of minutes	Keeps to the time without going over or under it

Source: University of Cincinnati: Teacher Planet <http://www.sites4teachers.com/links/redirect.php?url=http://www.rcampus.com/rubricshowc.cfm?sp=yes&code=L24W4A&>

10. LISTENING RUBRIC

<p style="text-align: center;">4 Exceptional</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Accurately identify key information on a simple topic (individual, family, health, food, banking, jobs) found in level appropriate texts (read aloud, on a cassette or video) explicitly or implicitly • Almost always respond appropriately to simple questions (past, present, and future yes/no and information questions) • Almost always accurately follow simple oral directions (map directions, doctor's instructions, and basic recipes) • Almost always respond appropriately to basic non-verbal cues
<p style="text-align: center;">3 Competent</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Usually identify key information accurately on a simple topic found in level appropriate texts (individual, family, health, food, banking, jobs) found in level appropriate texts (read aloud, on a cassette or video) explicitly or implicitly • Usually respond appropriately to simple questions accurately (past, present, and future yes/no and information questions) • Usually follow simple oral directions (map directions, doctor's instructions, and basic recipes) • Usually respond appropriately to basic non-verbal cues
<p style="text-align: center;">2 Developing</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Often can identify key information on a simple topic found (explicitly but not implicitly) in level appropriate text. • Often cannot respond appropriately to simple questions • Often cannot follow simple oral directions • Often cannot respond appropriately to basic non-verbal cues
<p style="text-align: center;">1 Beginning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Little or no ability to identify key information on a simple topic found in level appropriate texts explicitly and implicitly • Little or no ability to respond appropriately to simple questions • Little or no ability to follow simple oral directions • Little or no ability to respond appropriately to basic non-verbal cues

Source: Shoreline Community College ESL Rubrics: <http://elmo.shore.ctc.edu/esl/Draft%20Rubrics/Draft%20Listening%20Rubric%202.doc>

11. RESEARCH PROJECT RUBRIC

Name: _____ Teacher: _____

	Criteria				Points
	4	3	2	1	
Introduction/ Topic	Student(s) properly generate questions and or problems around a topic.	Student(s) generate questions and or problems.	Student(s) require prompts to generate questions and or problems.	Questions or problems are teacher generated	
Conclusions Reached	Numerous detailed conclusions are reached from the evidence offered.	Several detailed conclusions are reached from the evidence offered.	Some detailed conclusions are reached from the evidence offered.	A conclusion is made from the evidence offered.	
Information Gathering	Information is gathered from multiple electronic and non-electronic sources and cited properly.	Information is gathered from multiple electronic and non-electronic sources.	Information is gathered from limited electronic and non-electronic sources.	Information is gathered from non-electronic or electronic sources only.	
Summary Paragraph	Well organized, demonstrates logical sequencing and sentence structure.	Well organized, but demonstrates illogical sequencing or sentence structure.	Well organized, but demonstrates illogical sequencing and sentence structure.	Weakly organized.	
Punctuation, Capitalization, & Spelling	Punctuation and capitalization are correct.	There is one error in punctuation and/or capitalization.	There are two or three errors in punctuation and/or capitalization.	There are four or more errors in punctuation and/or capitalization.	
				Total---->	

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year
beginning 2013-2014 at the undergraduate level
(First Year, Semester I)**

**COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for PRE-INTERMEDIATE LEVEL-1
SYLLABUS**

UNIT 1 (Week 1 – Week 4)

- **Themes: Introduction, Family, Paintings, Dictionary Definitions**
- **Grammar:** Common verb phrases, classroom language, family & personality adjectives, the body and prepositions of place, expressions for paraphrasing (like, for example
- **Pronunciation :** vowel sounds, the alphabets, third person and plural ‘s’, vowel sounds, pronunciation in a dictionary
- **Practical English :** At the Airport, At the conference hall, Restaurant Problems
- **Listening:** Understanding an anecdote, understanding guide song: Aint got no – I got Life; a TV Game show: What’s the word?
- **Speaking:** Give personal information about yourself, talk about a person in your family, describe a picture you have in your house, give definitions for words
- **Reading:** Who knows you better, your family or your friends? The Devil’s Dictionary
- **Writing :** Describing yourself/family member (present simple tense)

UNIT 2 (Week 5 – Week 9)

- **Topics: Holiday, Photos, Music, A Story with a twist**
- **Grammar:** Past simple regular and irregular verbs, past continuous, questions with and without auxiliaries, connecting words (so, because, although, but)
- **Vocabulary:** Holidays, prepositions of time and place, questions words, pop music, verb phrases.
- **Pronunciation:** -ed endings, irregular verbs, Phonetic alphabets, the letter ‘a’
- **Practical English :** At the conference hall
- **Listening:** An interview about a disastrous holiday, Lovers at the Bastille, song : Imagine; Hannah and Jamie: The end of the story.
- **Speaking:** Talk about holiday, photo, favorite singer/band
- **Reading:** The Holiday Magazine; Famous Photographs, Who wrote Imagine, Hannah and Jamie: a short story.
- **Writing:** Write a the story behind a favorite photo (past continuous tense)

UNIT 3 (Week 10 – Week 13)

- **Themes:** An Interview with people at the Airport, A Pessimist's Phrasebook, Promises, Dreams
- **Grammar:** going to, Present continuous (future arrangement), will/won't (prediction), will/won't (promises, offers, decisions) review of tenses.
- **Vocabulary:** phrases with look (look after, look for ....), Opposite verbs, verb + back phrases, verbs + prepositions.
- **Pronunciation:** sentence stress, contractions, word stress in two syllable words.
- **Practical English:** Restaurant Problems
- **Listening:** an interview with Rima; A Radio Program about positive thinking; song: White Flag; Psychoanalyst and patient.
- **Speaking:** Talk about your plans for tonight, talk about your plans for the next year, make predictions about your town, make promises about your English, interpret your partner's dream
- **Reading:** Airport stories; Promises, promises; Book extract: Understanding your dreams.
- **Writing:** Write an informal letter about your plans to visit a friend.

UNIT 4 (Week 14 –Week 18)

- **Themes:** Clothes, Family conflicts, Faster: The acceleration of just about everything, World's Friendliest City
- **Grammar:** present perfect (experience) + ever, never; present perfect or simple past, present perfect simple + yet, just, already, comparatives, as...as/less....than, superlatives (+ ever + present perfect)
- **Vocabulary:** Clothes, verb phrases, time expressions, opposite adjectives.
- **Pronunciation:** vowel sounds, more phonetic alphabets, sentence stress, word stress.
- **Practical English:** Lost in Bangalore (asking for and giving directions)
- **Listening:** Street Interviews about the Zara Store; Song: True Blues; people answering a questionnaire on living faster; London.
- **Speaking:** Talk about clothes you wore in the past, talk about housework you do, talk about whether you have more or less free time than last year and why?
- **Reading:** Read a short article about the 'ZARA' store, Teenage problems, We're living faster; The world's friendliest city.
- **Writing:** Write a description of the place where you live in five paragraphs using the guidelines.

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level**

First Year, Semester II

**COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for PRE-INTERMEDIATE LEVEL-2
SYLLABUS**

UNIT 1 (Week 1 – Week 4)

- **Themes:** Parties, Likes and Dislikes, Learning a foreign language, Sports
- **Grammar:** Infinitive with 'to', verb + ing, have to/don't have to/ must/mustn't, expressing movement
- **Pronunciation :** word stress, -ing, sentence stress, prepositions
- **Vocabulary:** verbs + infinitive, verb + ing, modifiers, prepositions of movement, sports
- **Practical English :** At the Department Store
- **Listening:** Conversations at a party; radio program: Learning to sing; Journalist talking about learning Polish; Song: We're the Champions.
- **Speaking:** Interview partners with the questionnaire, talk about a party, talk about what makes you feel good and why, say what you have to do to learn a language, describe the rules for a sport you know
- **Reading:** What to say (and what not to say), What makes you feel good?; How much can you learn in a month?; Your most exciting sporting moments
- **Writing:** A formal email using guidelines

UNIT 2 (Week 5 – Week 9)

- **Themes:** Murphy's Law, Improbable situations, Decisions, Advice
- **Grammar:** First conditionals, Second conditionals, modals of possibility, modals of obligation
- **Vocabulary:** Confusing verbs, animals, noun formation, 'get' phrases.
- **Pronunciation:** long and short vowels, stress and rhythm, -ion endings, sentence stress and more vowel sounds.'
- **Practical English:** At the Pharmacy
- **Listening:** A survival expert; Song: Wouldn't it be nice?; Radio phone-in.
- **Speaking:** Talk about what you will do if it rains tomorrow, Talk about what you would do if you met a crocodile, Say what you might do this weekend, Say what you should or shouldn't do if you have problems sleeping
- **Reading:** Murphy's law, Murder on the Orient Express, Nature's Perfect killing machine, Tips on how to make decisions, What's the problem?
- **Writing:** Writing to a friend

UNIT 3 (Week 10 – Week 13)

- **Themes: Phobias, Famous Personalities, Past Habits, Inventions and Discoveries**
- **Grammar :** present perfect, ‘used to’, passive sentence
- **Vocabulary:** words related to fear, biographies, school subjects, verbs related to invention
- **Pronunciation:** vowels and diphthongs, sentence stress, -ed
- **Practical English:** a boat trip
- **Listening:** Interview about a phobia; Radio Program; Sophia Coppola; Listening to Melissa; Song: It’s all over no, Things invented by women
- **Speaking:** Say how long you have lived in your town/worked in your job, etc., talk about the life of an old person in your family, talk about what you used to do when you were in high school, describe a famous building.
- **Reading:** We’re all afraid; Biographies: Hitchcock and Tarantino; a famous rebel- but was he really?; Surprising facts
- **Writing:** Describing a building

UNIT 4 (Week 14 – Week 18)

- **Themes: Weekends, Health, Daily Routines, Personalities**
- **Grammar:** something, anything, nothing, quantifiers, word order of phrasal verbs, so / neither + auxiliaries
- **Vocabulary:** adjectives ending in –ed and –ing, health and lifestyle, phrasal verbs, similarities
- **Pronunciation:** vowels, consonants, diphthongs, sentence stress
- **Practical English:** On the phone
- **Listening:** Radio News; Are you a morning or evening person? Song: I say a little prayer; Completing a dialogue.
- **Speaking:** Talk about what you like and don’t like about the weekend, talk about your lifestyle, talk about your typical morning, retell a story
- **Reading:** The weekends, How old is your body ; Are you allergic to mornings; Reunited
- **Writing:** Giving your opinion

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level
Second Year, Semester III**

**COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH INTERMEDIATE LEVEL-1
SYLLABUS**

UNIT 1 (Week 1 –Week 4)

- **Themes: Food, Sports, Family**
- **Grammar:** present simple and continuous, action and non action verbs, past simple, continuous, perfect, future forms (going to, will/shall), Sentence Skills (Subject- Verb Agreement,)
- **Pronunciation :** understanding phonetics, prefixes and suffixes
- **Vocabulary:** food and restaurants, sport, family and personality
- **Practical English :** Introductions
- **Listening:** an interview with an English chef, an interview with a football referee, Psychologist talking about position in family.
- **Speaking:** Talk about your diet, telling an anecdote talking about sport, describe a member of your family, say how you think families will change in future
- **Reading:** Articles: Food: Fuel or Pleasure, When you hear the final whistle, We are family
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** Describing a person, Understanding the process of writing, Paragraph Writing and Development, Word use (Using the Dictionary/Thesaurus)

UNIT 2 (Week 5 – Week 9)

- **Themes: Money, Travel and Life, Transport**
- **Grammar:** present perfect and past simple, present perfect continuous, Sentence Skills (Fragments and run-ons)
- **Vocabulary:** money, phrasal verbs, strong adjectives, transport and travel
- **Pronunciation:** numbers, sentences stress, stress in compound nouns
- **Practical English:** In the office
- **Listening:** Song: Katching; an interview with Karen; A journey from London to the south of France; Road safety
- **Speaking:** Talk about different things you can do with money, say how long you've been living in this town and learning English, compare travelling by car, train and plane in your country
- **Reading:** Articles: My life without money; It was just a holiday but it changed my life; Race to the sun
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** Telling a story

UNIT 3 & 4 (Week 10 – Week 19)

- **Themes: Modern Manners, Photos, Success and Failure**
- **Grammar:** modals of obligation, modals of deduction, modals of ability and possibility, sentence skills(consistent verb tense)
- **Vocabulary:** mobile phones, -ed and-ing adjectives
- **Pronunciation:** sentences stress, -eigh, aigh, igh
- **Practical English:** Renting a flat
- **Listening:** An interview about politeness and the English; Radio Interviews; Psychologist talking about learning new skills.
- **Speaking:** Talk about bad mobile phone manners, describe yourself and other people, talk about something you've tried to learn but weren't able to and why
- **Reading:** Articles: Culture shock; do I really look like this; Never give up
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** An informal letter

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level**

Second Year, Semester IV

COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH INTERMEDIATE LEVEL-2

SYLLABUS

UNIT 1 & 2 (Week 1 – Week 9)

- **Themes:** Education, Dream houses, Friendship
- **Grammar:** First conditionals and future time clauses, second conditionals, usually/use to
- **Vocabulary:** education, houses, friendship, Sentence skills (Pronoun Agreement)
- **Pronunciation:** vowels and diphthongs, sentence stress, consonants /s/, /z/
- **Practical English:** a visit from a pop star
- **Listening:** Radio interview about a TV program; People's dream houses, Song: Our House; Interview about Friends Reunited: people talking about friendship
- **Speaking:** Talk about a school you used to go to, describe your ideal house, talk about a close friend
- **Reading:** Articles: So school today is easy? Think again; Houses you'll never forget, Do you need to 'edit your friends?
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** Describing a flat or a house

UNIT 3 & 4 (Week 10 – Week 18)

- **Themes:** Work-Life Balance, Men and Women, Jobs
- **Grammar:** Quantifiers, articles, gerunds, infinitives, sentence skills (Commonly confused verbs)
- **Pronunciation:** -ough, -augh, sentence stress, phonetic alphabets for the and thumb
- **Vocabulary:** noun formation, verbs and adjectives+propositions, connectors, work
- **Practical English:** Meetings
- **Listening:** an expert talk about how to slow down in life, two journalists talk about a spa song, an interview with Jessica, the librarian.
- **Speaking:** planning a new city, topics men and women talk about, talking about work imagining doing other jobs.
- **Reading:** Articles: Slow food and slow cities, A gossip with the girls, From librarian to political reporters in a month
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** Formal letters and a CV, Essay writing

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level
Third Year, Semester V**

COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH INTERMEDIATE LEVEL-3

SYLLABUS

UNIT 1 & 2 (Week 1 –Week 9)

- **Themes: The Supermarket, Cinema, Heroes and icons**
- **Grammar:** Reported speech: statements, questions, commands, passive sentence, relative clauses(defining and non-defining), sentence skills (Faulty parallelism)
- **Vocabulary :** Shopping cinema, what people do
- **Pronunciation:** consonant sounds, sentence stress, word stress
- **Practical English:** Breaking news
- **Listening:** understanding a radio program, an interview about working with Steven Spielberg, a radio competition about heroes and icons, song ‘ Holiday out for a hero’
- **Speaking:** Shopping questionnaire talking about complaining, Cinema questionnaire, talking about people you admire
- **Reading:** Articles: Making a Complaint- is it worth it?, Famous films that moved us(literally!), Heroes and icons of our time
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you’ve read during the reading class.
- **Writing:** A film review

UNIT 3 & 4 (Week 10 – Week 18)

- **Themes: Luck, Murder Mysteries, TV**
- **Grammar :** Third conditionals, question tags, indirect questions, phrasal verbs, sentences skills (misplaced modifiers, dangling modifiers)
- **Vocabulary:** making adjectives and adverbs, compound nouns, television, phrasal verbs
- **Pronunciation:** sentence stress, intonation in question tags, revision of sounds, linking
- **Practical English:** Apologizing and giving excuses
- **Listening:** The conclusion of stories about good luck and bad luck, song : Ironie, Interview with a detective, four people talking about objects they couldn’t live without
- **Speaking:** Talk about bad mobile phone manners, describe yourself and other people, talk about something you’ve tried to learn but weren’t able to and why
- **Reading:** Articles: Bad luck? Good luck? Can we make our own luck?, Jack the Ripper – case closed?, Couple switch on after 37 years without power

- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** An article for a magazine, word use (Improving Spelling), writing narrative and informative paragraphs, use punctuations correctly. Word use (Vocabulary Development),

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level
(Third Year, Semester VI)**

**COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for UPPER-INTERMEDIATE LEVEL-1
SYLLABUS**

UNIT 1 (Week 1 – Week 4)

- **Themes:** Interviews, speed dating, graphology, visiting a psychic, illness and treatment
- **Grammar:** Question formation, auxiliary verbs, comparatives, present perfect (Simple and continuous)
- **Vocabulary:** contextual meaning, personality, illness and treatment **Pronunciation:** Intonation, stress, rhythm in question, using a pronunciation dictionary, consonant and vowel sounds
- **Listening:** radio program about speed dating, magazine writer talking about her visit to a psychic, the conclusion of two people talking about a life and death situation
- **Speaking:** guessing original questions from answers, getting to know each other, describing personality, talking about first aid
- **Reading:** Articles entitled ‘Three minutes to get to know the love of your life’, ‘what your signature says about you’, ‘the trick of the trade?’, ‘Get stressed, stay young’
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you’ve read during the reading class.
- **Writing:** An informal email/letter
- **Colloquial English:** What does the future hold?

UNIT 2 (Week 5 – Week 9)

- **Themes:** National stereotypes, Air Travel, Mini Sagas
- **Grammar:** Adjectives as nouns, adjective order, narrative tenses, past perfect continuous, so/such.....that, adverbs and adverbial phrases
- **Vocabulary:** Clothes and fashion, air travel, confusing adverbs and adverbial phrases
- **Pronunciation:** vowel sounds, irregular past forms, word and sentence stress
- **Listening :** People talking about typical characteristics of people from their country, song: Englishman in New York, An interview with two pilots about air safety, the conclusion of a short story
- **Speaking :** talking about how different nationalities dress, telling an anecdote, talking about reading habits
- **Reading:** Watching the English: how the English dress up, Air Babylon, Little Bother
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you’ve read during the reading class.
- **Writing:** A short story, Writing a Narrative Essay, word use (Effective word choice)
- **Colloquial English:** Flying high

UNIT 3 & 4 (Week 10 –Week 18)

- **Themes: Crime, Weather, Risk**
- **Grammar:** Passive forms, future perfect and future continuous, Conditionals and Future Time Clauses; likely and probably
- **Vocabulary:** Crime and Punishment, Weather, expressions with take
- **Pronunciation:** the letter u, vowel sounds, sentence stress and rhythms
- **Listening :** Radio interview with Oliver Twist and pickpockets, an interview about flooding, song: It's raining men, Interview about the risks of driving in the USA, an interview about a special school
- **Speaking :** Talking about creative punishments, telling anecdotes about the weather, talking about preventing climate change, talking about safety in the past
- **Reading:** Making the punishment fit the crime, Stormy weather, The Risk factor
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class
- **Writing:** Expressing your opinion, persuasive essays, sentence variety
- **Colloquial English:** High risk?

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level**

(Fourth Year, Semester VII)

**COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for UPPER-INTERMEDIATE LEVEL-2
SYLLABUS**

UNIT 1 & 2 (Week 1 – Week 9)

- **Themes: Survival, Arguments, Body Language**
- **Grammar:** unreal conditions , past modals; would rather, had better, verbs of the senses
- **Vocabulary:** feelings, verbs often confused, the body
- **Pronunciation:** sentence rhythm, weak forms of have, silent letters
- **Listening:** a disastrous adventure in the Amazon, song: Survivor, Psychologist giving tips for people when they disagree, a radio quiz about the senses
- **Speaking:** talk about how you would react in a life or death situation, role playing arguments, describing a painting, describing a picture
- **Reading:** How to get out alive: Escape from the Amazon, How I trained my husband, let your body do the talking.
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class
- **Writing:** An Article, An informative essay, Editing, Steps in the research process
- **Colloquial English:** Stage and Screen

UNIT 3 & 4 (Week 10-Week 18)

- **Theme: Music, Sleep, Media**
- **Grammar:** gerunds and infinitives, 'used to', reporting verbs; as,
- **Vocabulary:** words related to music, sleep and the media
- **Pronunciation:** /ch/ and /y/, linking words, word stress
- **Speaking:** talking about music, answering questions about sleep, having a debate
- **Listening:** music psychologist talking about why we listen to music and how it affects us, a radio programme about sleepwalking, song: I don't want to miss a thing, two journalist talking about the good side and bad side of their job
- **Reading:** Article: What's your sound track?, sleepy people – the dangers of sleep deprivation, Irving Wardle, theatre critic and Pat Gibson, sports journalist
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** A formal letter, Writing a letter to the Editor, Checking punctuation, grammar, spelling, Steps in the research process: Writing a research paper
- **Colloquial English:** Music festivals

**Syllabus for the Semester Scheme to be implemented for the academic year beginning
2013-2014 at the undergraduate level
(Fourth Year, Semester VIII)**

**COURSE TITLE: GENERAL ENGLISH for UPPER-INTERMEDIATE LEVEL-3
SYLLABUS**

UNIT 1 & 2 (Week 1-Week 9)

- **Theme: Ladies and gentlemen, Towns and Cities, Science**
- **Grammar:** Articles, uncountable and plural nouns, quantifiers
- **Vocabulary:** collocation, words related to towns and cities, words related to Science
- **Pronunciation:** sentence stress, word stress in multi-syllable words, changing stress in word families
- **Speaking:** making a presentation, talking about the Amish; telling a tourist about your town, talking about science
- **Listening:** People talking about disastrous presentations, song: Space Oddity, a radio programme about London, a radio programme about creative thinking
- **Reading:** One small word, one big difference in meaning, Amish in the City, suffering for Science
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** A report, Writing a book report, checking word choice and sentence variety, writing different types of essays
- **Colloquial English :** Great Cities

UNIT 3 & 4 (Week 10-Week 18)

- **Theme: Regrets, Business and Advertising, Words**
- **Grammar:** Structures after wish, clauses of contrast and purpose, relative clauses
- **Vocabulary:** -ed/-ing adjectives and related verbs, expressions with go, business and advertising words, prefixes
- **Pronunciation:** sentence rhythm, changing stress in nouns and verbs, word stress
- **Speaking:** talking about annoying habits, talking about advertising, talking about words
- **Listening:** five people talking about regrets, song: If I could turn back time, An interview with an American economist, a radio interview with a dictionary expert
- **Reading:** Regrets, I've had a few....., Honest workers or thieves? Take the bagel test, the story behind the words
- **Extensive Reading:** Read 5 pages a day/35 pages a week from a book of your own choice and write and talk about what you've read during the reading class.
- **Writing:** For and Against, A persuasive Article, A debate speech, Editing, Writing a research report
- **Colloquial English:** Words

《汉语会话》课程介绍和教学大纲

GENERAL CHINESE (A MINOR SUBJECT OF STUDY)

课程名称：《汉语会话》

英文名称：Chinese Conversation

考核方式：考查和笔试

教学对象 Objectives

本大纲的教学对象是以藏语言文学为专业的本科生，他们学习汉语的目的和水平各不相同。本大纲所规定的教学任务是希望通过短期强化训练迅速提高学生的汉语交际能力。

This course outline is based on the objective of teaching Chinese language to undergraduates taking Chinese as a support language, Teaching tasks specified in this syllabus is to rapidly improve student Chinese communicative competence through short-term intensive training.

教学时间 Teaching time

教学时间根据学习实际情况决定，（每课时50分钟）。每周4个学时。

There will be 4 hours of instruction per week.

课程简介 course introduction

教材由典型范句、会话、生词、注释、语言点例释、练习和补充句子七部分组成。全册共有日常交际功能项目30多个，生词900左右，基本语言点和常用词语用法注释100余条。既然是一门口语教材，就应该把着眼点放在培养学生运用汉语进行口交际的能力上。所用范句都力求选取汉语中最基本、最常用、最鲜活的部分，并通过日常生活中的场景展现出来。鲜活则易于上口，有场景更易于记忆。同一范句又配以若干替换词，目的在于使学生熟练掌握所学句式，在熟悉的情景和语境中，针对自己所要表达的语义选择恰当、得体的语言形式，从而实现意义与形式的合理搭配，为从语义出发寻求句式探索一条可行之路。

Typical norm sentence, conversation, words, comments, language point as explained in the textbook will be followed. Since it is a spoken language course ,we will focus on cultivating ability to use Mandarin Chinese. The aim is to enable students to master sentence patterns and decent language usage and finally be conversant in the language.

课程总目标 Total course objectives

通过两年的汉语会话课程使学生能够掌握相应的语言要素、言语技能和相关文化知识，学生在掌握一定词汇的基础上提高其汉语交际能力。

This two years course will enable students to master the language elements, language skills and relevant cultural knowledge. Students will improve their communicative competence by mastering certain basic vocabulary and finally be able to converse in Chinese language.

大一教学课程

学年总目标

完成初等阶段学习的学生应当具备初步的汉语交际能力，能运用学到的语言知识和技能解决日常生活中最基本的问题。

听：能基本听准普通话的声、韵、调，能听懂教师用较慢的普通话所做的讲解，在具体的语境中能听懂日常生活中如见面、介绍或购物时的简单对话，了解他人对某一事情叙述的基本内容，并能理解对方想要表达的主要意思。

说：能比较准确地发出单个字、词的音，句子的语调虽有明显的母语影响但所表达的意思连贯，基本上能让听话者理解；能进行日常生活中诸如见面、介绍、祝贺以及询问、购物等基本口语交际，能用已经掌握的简单词汇来表达自己的意愿或叙述某一事情的基本内容。

读：能根据汉语拼音比较准确地读出汉字的读音，能借助词典阅读内容较简单的文章，并准确概括出文章的中心思想；在无词典的条件下，能克服非关键性文字障碍，在掌握和理解已学词汇的基础上能理解文章的主要内容。

写：能用汉语拼音比较准确地写出听到的普通话音节，能用汉字听写出已学过的字、词、句；汉字书写笔画清楚，笔顺基本正确，具有初步的汉字结构的知识；能将一段简单的叙述写成文字，能写留言一类的便条或简短的书信等应用文。

教学内容

Semester I

Unit 1

第1课	问候	你好
第2课	问候	您身体好吗

1. 形容词谓语句
2. 疑问句“……吗？”

Unit 2

第3课	介绍	我来介绍一下儿
	结构助词“的”	
第4课	询问个人情况	您贵姓
	疑问代词和介词“在”	

Unit 3

第5课	谈日期	今天几号
第6课	谈时间	现在几点
	表示变化的“了”和 用“还是”提问	

Unit 4

第7课	谈年龄	你儿子今年多大了
	用“……吧”提问	
	概数	
第8课	谈计划	周末你打算做什么
	1. 表示动作完成的“了”	
	2. 动词重叠和能愿动词“想”、“要”、“的”	

Semester II

Unit 1

第9课   谈学习   你的专业是什么

1. “多少”和“几”

2. “的”字结构

第10课   谈工作   你想做什么工作

1. 时量补语

2. ……不是……吗?

Unit 2

第11课   购票   买两张票

数量结构和“是……的”结构

第12课   购物   苹果多少钱一斤

“有点儿”和“一点儿”和钱数表达法

Unit 3

第13课   谈方位   14楼在留学生食堂北边

“有”、“在”、“是”

第14课   问路   去邮局怎么走

用“多”提问

Unit 4

第15课   谈爱好   你有什么爱好

1. 程度补语

2. 周遍性主语句

第16课   询问原因   你怎么了

1. 结果补语

2. 是不是……

大二教学大纲

学年目标

第二年主要学习各项语言技能，使学生具有一般性的听、说、读、写能力，能满足一般日常生活、学习和一定范围内工作的需要，并对汉语的文化背景和语义内涵有初步的了解。

听：具有整体听较长语段（300字以内）要点的能力。能听懂用标准普通话所作的一般日常生活和社交活动的会话、一般性交涉或业务交往的谈话、题材熟悉的新闻广播等。

说：具有初步的成段表达能力，语调基本正确，语速基本正常，表达比较清楚、准确、恰当。能就一般性话题展开讨论，进行一般性交涉和业务洽谈。

读：能基本读懂一定工作范围内的应用文、一般性科普文章、新闻报道等。具有跳跃障碍，了解大意，查找信息，吸收新词语的能力。

写：在掌握词汇的基础上能写记叙文和普通应用文，要做到格式基本正确，语篇较为连贯，表达较为清楚、准确。

教学内容

Semester III

Unit 1

第17课   祝贺与祝愿   祝贺你

第18课   谈经历   我还从来没骑过马呢

1. V+过

2. 动量补语

Unit 2

第19课   寻找   你找什么

1. 可能补语

2. “在、到、着”用于结果补语

第20课   谈天气

用“有”、“没有”表示比较

Unit 3

第21课 比较 你比妹妹大几岁

1. “比”字句
2. “比”字句的否定：A不比B……

第22课 赞扬 你真有两下子

Unit 4

第23课 谈饮食 这几个菜合你的口味吗

1. 名词和量词重叠
2. “什么A、B、C……”表示例举

第24课 催促 快点儿

要……了

Semester IV

Unit 1

第25课 说明 长得什么样儿

1. 形容词重叠
2. 结构助词“地”

第26课 谈愿望 你最大的愿望是什么

1. 正(在)……呢
2. V 着

Unit 2

第27课 邀请 我想请你来我家玩儿

兼语句

第28课 请求 你能帮我个忙吗

1. “把”字句

2. 动词的重叠形式

第29课 拒绝 不麻烦你了

“被”字句

Unit 3

第30课 感谢 你真是帮了我的大忙了

反问句

第31课 赠送 这是我送你的

1. 趋向动词 V+来/去

2. V+下

第32课 抱怨 真不像话

1. 复合趋向补语 “V+来/去”

2. 连……也……

3. ……之一

Unit 4

第33课 征求意见和建议 我有一个建议

第34课 谈旅游 中国有哪些名山

……用“不如”表示“不及”

第35课 告别 一路平安 大家一起唱 送别

达赖喇嘛高等学院藏文系汉语对话课单元划分表

Chinese Language Syllabus for B.A. Tibetan Language and Literature

学年 Semester	课程名称 Subjects	课程划分 Unit	教学内容 Lessons
I Semester Year 1 大一 第一学期	Chinese Language 汉语 对话	第一单元 Unit 1	第一课 问候 Greetings 第二课 问候 Greetings
		第二单元 Unit 2	第三课 介绍 Introduction 第四课 询问个人情况 Asking for personal information
		第三单元 Unit 3	第五课 谈日期 Talking about date 第六课 谈时间 Talking about time
		第四单元 Unit 4	第七课 谈年龄 Talking about age 第八课 谈计划 Talking about plans
		第一单元 Unit 1	第九课 谈学习 Talking about study 第十课 谈工作 Talking about work
II Semester Year 1 大一 第二学期	Chinese Language 汉语 对话	第二单元 Unit 2	第十一课 购票 Buying tickets 第十二课 购物 Shopping
		第三单元 Unit 3	第十三课 谈方位 Talking about location 第十四课 问路 Asking for directions
		第四单元 Unit 4	第十五课 谈爱好 Talking about hobbies 第十六课 询问原因 Asking about reasons

学年 Semester	课程名称 Subjects	课程划分 Unit	教学内容 Lessons
III Semester Year 2 大二第一学期	Chinese Language 汉语对话	第一单元 Unit 1	第十七课 祝贺与祝愿 Congratulations and wishes 第十八课 谈经历 Talking about experiences
		第二单元 Unit 2	第十九课 寻找 Looking for something 第二十课 谈天气 Talking about weather
		第三单元 Unit 3	第二十一课 比较 Making comparisons 第二十二课 赞扬 Giving Praises
		第四单元 Unit 4	第二十三课 谈饮食 Talking about food 第二十四课 催促 Asking people for hurry up
		第一单元 Unit 1	第二十五课 说明 Giving descriptions 第二十六课 谈愿望 Talking about wishes
IV Semester Year 2 大二第二学期	Chinese Language 汉语对话	第二单元 Unit 2	第二十七课 邀请 Invitation 第二十八课 请求 Request 第二十九课 拒绝 Refusal
		第三单元 Unit 3	第三十课 感谢 Thanks 第三十一课 赠送 Giving gifts 第三十二课 抱怨 Complaint
		第四单元 Unit 4	第三十三课 征求意见和建议 Asking for ideas and suggestions 第三十四课 谈旅游 Talking about travel 第三十五课 告别 Saying goodbye

Third Year

རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་

Semester: IV

མང་གཞི་དང་བཅའ་ཁྲིམས། Democracy and Constitution

Course Description: The Constitution of the Tibetan exile community is known as ‘ The Charter of Tibetans in Exile’. It is the supreme law governing the functions of the Central Tibetan Administration. The Charter was drafted by the Constitution Redrafting Committee in 1990 and referred to the Tibetan Parliament. After careful deliberations, the Charter was unanimously passed by the X1th Tibetan Parliament in-Exile on June 14, 1991. It was approved by His Holiness the Dalai Lama on June 28, 1991. The Charter professes to adhere to the universal Declaration of Human Rights as specified by the United Nations and to provide to all Tibetans equality before the law, enjoyment of rights and freedom without discrimination on the basis of sex, religion, race, language and social origin. It clearly states in the preliminary that all Tibetans will strive to bring about future Tibet comprising the whole province of U-tsang, Do-Tod (Kham) and Do-Med (Amdo) as a democratic, federal, republic state and a zone of peace. The Charter provides for a clear separation of power among the three organs of government: Judiciary, Legislature and Executive. Before the Charter was adopted, the Central Tibetan Administration functioned along the lines of the draft democratic constitution for a future Tibet, promulgated by His Holiness the Dalai Lama in 1963. Over the years, the charter was amended on a regular basis. This year, after the devolution of political leadership by His Holiness the Dalai Lama, the Charter was yet again amended accordingly to distribute the powers within the three bodies i.e. Executive, Legislative and Judiciary.

Objectives:

1. To learn about the political and social system of Tibet before 1959.
2. To study the unique characteristics of Tibetan Government-in-Exile.
3. To study the democratic process of Tibetan Political and Social system of exiled Tibetan Community
4. To learn about Tibetan Charter-in-Exile and its enforcement
5. To study difficulties and limitations of Tibetan democratic process in Exiled Society.

བསྐྱབ་གཞི་རོ་སྤྲོད། བོད་ཀྱི་མང་གཙོ་འཕེལ་རིམ་དང་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་རོ་སྤྲོད།

སྤྱི་ཚུལ། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་སྤོན་ནས་དགོངས་བཞེད་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་བཟང་པོ་རྣམས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་དེར་དུས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྟལ་དང་མཐུན་པའི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་ཐོག་སྐྱུར་བཅོས་གནང་ཕྱོགས་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་བཞིན་ བོད་འདི་སྤར་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་མང་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་དགོས་པ་གཤམ་ཆེར་བརྟེན་གྱི་ཆའི་མི་མང་གི་རོ་ཆབ་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཕྲུས་མིའི་ལྷན་ཆོག་གི་ཤིག་དགོས་གཤིས་སུ་འཕྲོས་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་ནས་འཕྲུས་མི་རེ་དང་། ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་འཕྲུས་མི་གསུམ་རེ་བཅས་རང་ཁྱེད་སོ་སོ་ནས་འོས་འདེམས་མིང་ཐོ་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཐོག་ནས་སྐབས་དང་པོའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕྲུས་སེར་སྤྱི་མི་གངས་བཅུ་གསུམ་ལ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བསྐོས་གཞག་ཐུག་ཏུགས་སྟེ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡ ཉིན་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་བོད་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྟེན། དེ་ནས་བོད་མང་གཙོ་སྲིད་གཞུང་གི་སྐབ་ཆ་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སོགས་འདས་པའི་ཉམས་སྲོང་དང་འཛམ་གླིང་སྤོན་ཐོན་ཅན་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་མིག་དཔེ་བལྟས་ནས་ཁྲིམས་སྤྲིག་གསར་བཟོ་དང་བཅོས་སྐྱུར་སོགས་རིམ་བར་བྱས་ཚུལ་རྣམས་དང་ལྟག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལམ་སྟོན་ལོག་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བཅན་ཁྱོལ་བོད་གཞུང་དེ་གཞི་རྩའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཡོད་པའི་དེང་རབས་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུར་གནང་མཛད་པ་དང་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྐྱུ་དབང་རྣམས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་བྱིང་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གང་དགོས་བྱས་ནས་ད་ལྟའི་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་བཞིན་བྱུག།

བོད་མི་ཆོས་བཅན་ཁྱོལ་དུ་འཕྱོར་མ་ཐག་སྤོན་མའི་བོད་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་དེ་དང་རབས་སྤྱི་ཆོག་གི་གནས་སྟངས་དང་མི་རན་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་སྤྱི་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ནི་མ་འོངས་པར་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་རང་གིས་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་བཟུང་མིན་གྱི་གཞི་རྩའི་སྤྲོམ་གཞི་ཞིག་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་རང་དབང་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་བོད་མིའི་མདོན་འདོད་མཆོན་གྱི་ཡོད་སྐབས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་ཞིབ་ཐུགས་ལ་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ།

སྤྱི་ཆོན་སྤྱི་བའི་དགོས་པ།

- བྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོ་གོང་གི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཆོག་གི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཐབས།
- བཅན་ཁྱོལ་བོད་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་ལམ་ལུགས་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་ཤིག་ཐབས།
- བཅན་ཁྱོལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་གི་དང་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་རྣམས་རིམ་བཤུར་སྤྱི་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མི་མང་གཙོ་ཅན་དུ་བསྐྱུར་ཚུལ་ཤིག་ཐབས།
- བོད་མི་རྣམས་བཅན་ཁྱོལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིར་ལྡན་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཆ་ཆང་བའི་མང་གཙོ་ལམ་ལུགས་ཐོག་བསྐྱོད་པར་དཀའ་ངལ་དང་ཆོད་བཀག་ཅི་འདྲ་ཡོད་མེད་ཤིག་ཐབས།

བསྐྱབ་གཞི་གཙོ་བོ། བཅན་བྱེད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས།

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1

- ༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་གི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ལུགས་ཀྱི་སློབ།
- ༢༽ ཐོག་མའི་བཅན་བྱེད་བོད་གཞུང་གི་གནས་བབས་དང་སྤྱི་འཐུས་འོས་འདེམས་ཀྱི་སློབ།
- ༣༽ སྤྱི་འཐུས་དང་བཀའ་སློན་འོས་འདེམས་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་བཞིན་འཕོ་འགྱུར་རིམ་ལྡར་སོང་བའི་སློབ།
- ༤༽ སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་ཁྲིམས་སྤྱིག་ཁག་གི་སློབ།

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2

- ༡༽ བཅན་བྱེད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོས་གཤམ་བཅས་ཀྱི་སློབ།
- ༢༽ བཅན་བྱེད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སློབ།

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3

- ༡༽ ལེའུ་གསུམ་པ་སྟེ་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་བྱེད་སློབ་ལས་སྟོན་ལས་བོད་གཞུང་གིས་འཁུར་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཁག་གི་སློབ།
- ༢༽ སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་ཏེ་བཀའ་ཤག་གི་འགན་དབང་ནམས་ངོ་སྟོན་དང་སྤྱིད་སྐྱོང་འོས་འདེམས་དང་བཀའ་སློན་བསྟོན་བཞག་བྱ་ཚུལ།
- ༣༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་དང་དབང་ཚད། ཐོབ་ཐོབ་བཅས་པ་ངོ་སྟོན་དང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་འོས་འདེམས་བཅས་ཀྱི་སློབ།
- ༤༽ ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ལས་འགན་དང་དབང་ཚད་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ནམས་འདེམས་བསྟོན་བྱ་ཚུལ་ཀྱི་སློབ།

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4

- ༡༽ ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་ས་གནས་གྲོས་ཚོགས། ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་གཤམ་གནད་དང་འགན་དབང་འདེམས་བསྟོན་བྱ་ཚུལ་ཀྱི་སློབ།
- ༢༽ རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོན་གྱི་ཁྲད་ཚོས་དང་གཤམ་གནད་ངོ་སྟོན། བོད་གཞུང་གི་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོན་གསུམ་གྱི་ལས་འགན་དང་དབང་ཚད་ཁག་ངོ་སྟོན་བྱ་རྒྱ།

ཁ་སྐོང་སྒྲིབ་ཚན། Supplementary Books

༡ རྒྱ་གར་གྱི་ཅ་ཁྲིམས། (Constitution of India)

༢ བཅའ་བྱུང་མཐོང་མཐོང་བཅའ་ཁྲིམས་རྒྱུ་ལོ་ ༡༩༥༡ལོ།

༣ མ་འོངས་བོད་གྱི་ཅ་ཁྲིམས།

ཟུར་ལྟེ་དཔེ་དེབ། Reference Books

༡ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་གསུམ་བཅུའི་དུས་རབས་ཀྱི་གསུང་འཕྲིན་ཕྱོགས་སྒྲིག

༢ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ཁྲིམས་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི།

༣ མང་གཙོའི་བྱུང་བ

Third Year
ཐུགས་དུས་ལྔ་པ་།

Semester: VI

B.A HONOURS TIBETAN SPECIALIZED PROGRAMME
SYLLABUSE FOR COMPUER APPLICATION

Introduction/Teaching Methodology:

In this introductory course provides a basic understanding of data processing in the world of Business. It presents a contemporary view of fundamental concepts, terminology, and computer theory. Terms such as “Computer hardware and software”, “Information Systems”, and “Computer languages” . Familiarization with software packages and their use for the solution of business - oriented practical problems, students will become familiar with the basic principles of how a computer workds, including the internal hardware, the system softwares and software applications.

The Course also provides a fundamental understanding of computer applications with the course focus on the Microsoft Office Applications (Microsoft Word, Microsoft Excel and Microsoft PowerPoint, Microsoft Access and Microsoft Frontpage). This is a complete lab based course where students will learn these applications by working on class assignments in the lab. The course topics include Basics and Fundamentals of computer applications. Students will also be covering the basic concepts in Network fundamentals and Internet.

Objectives:

- 1. Introduce you to the “computer”:**Computers are an integral part of our lives. Wherever we are—sitting in our homes, working in the office, driving on roads, sitting in a movie hall, staying in a hotel, etc.—our lives are directly or indirectly affected by the computers. In this era of information, we are dependent on the storage, flow and processing of data and information, which can only be possible with the help of computers. The purpose of this chapter is to introduce you to the “computer”.
- 2. As a user of the compute:** We need to be aware of the main components of the computer, their functions and the interconnection between the different components of the computer. Interaction of these different components provide the desired functionality of the computer.
- 3. Technical competency:** Students will apply their technical knowledge and skills to develop and Implement computer solutions that accomplish goals important to them and study or research area in which they are working. They will explore and integrate new technologies.

UNIT 1

1.1 INTRODUCTION TO COMPUTERS:

- **History / Evolution of computers:** Calculating machines, Napier's bones, slide rule, Pascal's adding and subtraction machine, Leibniz's multiplication and dividing machine, punch card system, Babbage's analytical engine, Hollerith's punched card tabulating machine
- **Characteristics of computers:** Speed, accuracy, diligence, storage capability, versatility
- **Generations of computers:**
  - First generation (1940 to 1956): Using vacuum tubes
  - Second generation (1956 to 1963): Using transistors
  - Third generation (1964 to 1971): Using integrated circuits
  - Fourth generation (1971 to present): Using microprocessors
  - Fifth generation (present and next): Using artificial intelligence

1.2 CLASSIFICATION OF DIGITAL COMPUTERS: Microcomputers (desktop computer or Personal Computer (PC), notebook computers or laptop, netbook, tablet computer, handheld computer or Personal Digital Assistant (PDA), smart phones), minicomputers, mainframe computers, supercomputers

1.3 ANATOMY OF COMPUTERS:

- Hardware, software, data, users
- The Input-process-output concept
- Components of computer hardware—Input/output unit, central processing unit, storage unit
- Memory Units: RAM, ROM, PROM, EPROM, EEPROM and flash memory

1.4 APPLICATION OF COMPUTERS: Education, entertainment, sports, advertising, medicine, science and engineering, government, home

UNIT 2

2.1 INTRODUCTION TO OFFICE AUTOMATION PACKAGES:

- **Word Processing:**

- Entering & editing Documents.
- Saving documents in proper file directory
- Page setup
- Formatting documents
- Introducing word processing Ribbons and Tabs
- Copying, editing, importing and exporting files and graphics.
- Documentary printing setup and formatting.
- Creating tables and simple spreadsheets.
- Inserting picture files, clip art,

- **Spreadsheet:**

- The spreadsheet screen display, Entering data
- Formulas, cell references and what –if
- Formats, Functions templates
- Charts and Graphs- charts as analysis tools
- Chart types: Maps, Database-sorting & filtering
- Printing reports.

- **Presentation:**

- Working with Slide Text:
- Adjusting the layout, Order and look of Slides
- Providing Transition and Animation.
- Hyper links
- Merging multiple presentations to one

2.2 INTRODUCTION TO PROGRAMMING LANGUAGE:

- Programming languages – Machine, Assembly and High-level language, Types of high level language, Compilers and Interpreters.

2.3 COMPUTER - NUMBER SYSTEM AND NUMBER CONVERSION:

- Binary Number System
- Octal Number System
- Hexadecimal Number System
- Decimal to other base system
- Other Base System to Non – Decimal system

UNIT 3

3.1 INTRODUCTION TO SOFTWARES:

- **Relationship between Hardware and Software:** For a computer to perform the principle of – Input-Process-Output. Its hardware and software must work together to give result or information.
- **System Software:** The system software is collection of programs designed to operate, control, and extend the processing capabilities of the computer itself. System software is generally prepared by computer manufactures. These software products comprise of programs written in low-level languages which interact with the hardware at a very basic level. System software serves as the interface between hardware and the end users.
- **Application Software:** Application software products are designed to satisfy a particular need of a particular environment. All software applications prepared in the computer lab can come under the category of Application software.
- Application software may consist of a single program, such as a Microsoft's notepad for writing and editing simple text. It may also consist of a collection of programs, often called a software package, which work together to accomplish a task, such as a spreadsheet package.
- **Logical system architecture:** The relationship among hardware, system software, application software, and user of a computer system.
- **Firmware:** Firmware refers to a sequence of instructions (software) substituted for hardware.
- **Middleware:** Middleware is the software that connects software components or enterprise applications. Middleware is the software layer that lies between the operating system and the applications on each side of a distributed computer network. Typically, it supports complex, distributed business software applications

3.1 INTRODUCTION TO OPERATING SYSTEMS:

- What is an Operating Systems?
- Main Functions of an Operating system.
- File Management
- Device Management
- Security
- Some Popular Operating systems: UNIX, Microsoft Windows , Linux

UNIT 4

4.1 DATA COMMUNICATIONS AND COMPUTER NETWORKS:

- Basic elements of a communication system
- Data transmission modes
- Network Topologies
- Network types
- Communication Protocols
- Internet and Intranet

4.2 INTRODUCTION TO INTERNET & WEB PAGE

- What it is?
- Its Basic Service
- File Transfer Protocol(FTP)
- The world wide web (WWW)
- www browsers
- HTTP/HTTPS
- URL
- Web server
- DNS
- SMTP server
- HTML
- How web works
- Internet search engines
- Uses of the internet

4.3 EMAIL: Electronic mail

4.4 E-COMMERCE BASICS: E-Commerce or Electronics Commerce is a methodology of modern business which addresses the need of business organizations, vendors and customers to reduce cost and improve the quality of goods and services while increasing the speed of delivery. E-commerce refers to paperless exchange of business information using following ways.

- Electronic Data Exchange (EDI)
- Electronic Mail (e-mail)
- Electronic Bulletin Boards
- Electronic Fund Transfer (EFT)

REFERENCE TEXT BOOKS:

- Computer Fundamentals – BPB Publications (Pradeep K. Sinha)
- Computer Systems & application – Himalayan Publishing House (Rustam Shroff)
- Information Technology – Mathews Leon (Alex Leon)
- Information Technology- Breaking waves by Dennis P Curtan
- Linux in 24 Hours by Billball – Techmedia Publication.

ཆེད་སྤྱོད་རིག་གནས་རབ་འབྱམས།

B. A. Honours in Tibetan Language and Literature

རྒྱགས་དུས་བདུན་པ། VII SEMESTER

བསྐྱབ་གཞི། ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད།

Course: Secular Ethics

■ བསྐྱབ་གཞིའི་དགོས་དམིགས།

- བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་མི་ཆེ་ཤིང་ལྟར་སྤྱེལ་ཚུལ་ངེས་ལྟན།
- རང་གཞན་ཆང་མར་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་མཉམ་པ་ངོས་འཛིན།
- བདེ་སྤྱོད་འཆོལ་སྤྱབ་བྱ་ཚུལ་འཆོལ་ཞིབ།
- མིའི་རིན་ཐང་བསྐྱུན་ཐབས་ངོ་འཕྲོད།
- གཞན་ལ་གྲུས་བཅི་དང་བྱམས་བཅའི་བསམ་བཤེས་བསྐྱེད་ཐབས།
- དང་ཚུགས་ལྡན་པའི་མི་ཆེ་སྤྱེལ་ཐབས།
- སྤྱི་ཚེ། བྱམས་པ། བག་ཡོད། ཆོག་ཤེས། བཟོད་སྤྱོད་སོགས་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས།
- ཉན་རེ་བཞིན་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བྲན་ཤེས་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས།
- ལྷོ་སྤྱོད་གི་ལམ་ནས་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་བཤུབ་པ།

■ Objectives:

- How to live a meaningful life.
- Learn to live in mutual respect and harmony
- To find the sources of happiness
- To inculcate human value
- How to develop compassion and respect for others
- To live a truthful life
- How to develop compassion, forbearance, tolerance,
- Daily awareness of goodness
- Educating the Heart through training the Mind

༡༡། |བསམ་གཞིག་གཏིང་ཟབ་བྱ་དགོས་པའི་གནད་དོན།

- ◆ འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་དཀའ་ཆོག་ས་དང་དཀའ་ངལ་ཏུ་ཅད་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། འཛམ་གླིང་ནང་འབྱོར་ལྡན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ། མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆེ་སྤྱེལ་སྤངས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐ་ཏུ་ཅད་རྒྱས་སྤྱོས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ནའང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཐ་ན་གཞི་རྩའི་དགོས་མཁོ་ཡང་ཐོབ་མི་སྲུབ་པའི་མི་ས་ཡ་མང་པོ་ལྟག་ནས་ཡོད། གང་དམག་མཐུག་སྤྱིལ་བ་དང་མཉམ་དུ་གོ་ལ་ཡོངས་ཀྱི་དུལ་ཕན་མཆོན་ཆའི་གཏོར་བརྒྱུག་གི་དངངས་འཆབ་ཅུང་དུ་སོང་མོད། མི་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་གོ་ལག་ལྡན་པའི་དམག་འཐབ་གྱི་དཀའ་ངལ་དང་བྱས་ཉེས་འོག་གནས་སྲུས་ཡིན།
- ◆ དཀའ་ངལ་འདི་དག་ནི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཙམ་མིན་པར། དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུའང་ཆང་རག་ལ་ངན་ལོབ་དང་། དུག་རྩིས་ལོག་སྤྱོད། རང་ཁུལ་གཞོན་འཛུགས་ཆང་ཁ་ཁྲིམ་ཆང་ཁ་འཐར་སོགས་རྒྱ་ཁྱབ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཐེ་བའི་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བྱ་སྤྲུག་དང་། ཁོང་ཆོའི་ཤེས་ཡོན། མ་འོངས་པར་འཛམ་བྱ་གླིང་འདིའི་ནང་ཁོང་ཆོས་རི་འཛོན་སོགས་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་གྱི་ཡོད།
- ◆ ཆོས་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་འདིའི་ནང་། བཟང་སྤྱོད་གྱི་གོ་རྟོགས་དང་ནང་སེམས་རིན་ཐང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་གོ་རྟོགས་གོང་མོར་གཏོང་བར་པན་ཐོག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད།
- ◆ ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་མེད་པར་བྱ་གཞག་སྤངས་འཛོན་བྱེད་སྲུབ་ཀྱང་། རང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་མེད་པར་སྤངས་འཛོན་མི་སྲུབ།
- ◆ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མེད་པའི་བཟང་སྤྱོད་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ནི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། འཕྲོད་བསྟེན་དང་འཆོ་གནས་ཆེད་ང་ཆོར་ཉིན་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཤིག་གི་སྐབས་དོན་ཐོག་གཞི་བཅོལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ནི་རྩ་དང་འབྲེལ།
- ◆ ང་ཆོས་འཕྲུང་བཞིན་པའི་རྩ་མེད་ཆེ་བ་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། ད་དུང་དེའི་ནང་རྩིས་ཆ་གཞན་དཔེར་ན། ར་ལོ་དང་། སྤྲོན་སྤྲ། གཅིག་བྱས་ན་བྱེ་མ་ཀ་ར་ཏོག་ཙམ་དང་། ཐོད་པར་ཆ་བཞག་ན། མ་མཐར་རྒྱ་དགོས། དེ་དག་གི་ར་བཅུད་དང་ལྡན་ཞིང་། རྒྱན་བརྟན་པ། ཉིན་ལྟར་འཕྲུང་འདོད་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ར་བཅོ་བའི་སྐབས། ཅ་བའི་རྒྱ་ནི་དུས་ཏྲག་ཏུ་རྒྱ་ཡིན། ང་ཆོར་ར་མེད་པར་གནས་སྲུབ་ཀྱང་། རྒྱ་མེད་པར་གནས་མི་སྲུབ།
- ◆ ཤིང་བཅོ་བ་ཞིག་གིས་རང་ཉི་འགམ་དུ་གཞོང་དང་། ཐོ་བ། སོག་ལེ་བཅས་མེད་པར་རྒྱབ་སྟེགས་ཤིག་བཅོ་བཅོས་བྱ་རྒྱུར་བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་བ་བཞིན། ང་ཆོས་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ངང་ནས་མི་ཆེ་སྤྱེལ་བར་སོ་སོའི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ཁྲིད་སྤྱིང་དུས་ལ་གཞོགས་འདེགས་བྱེད་མཁན་གྱི་གཞི་རྩའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་མེད་པར་ཡོངས་ཐབས་མེད།
- ◆ ཞེ་སྤང་དང་འདོད་རྩིས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཆོར་རྣམས། ང་ཆོ་སྤེར་གྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་གི་འབྲུང་ཁུངས་ཙམ་མ་ཟད།

དམག་འཁྲུག་དང་། ཉམ་ཐག་ཁོར་ཕྱག་གི་གནས་བབས་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ང་ཚོ་སྤྱིའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་གི་མཐའ་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱང་ཡིན།

- ◆ ང་ཚོའི་དོ་སྣང་ལུས་དང་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་གཅིག་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་སློ་སྤྲོས་པ་ནི་ན་ཆའི་འབྲུང་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་མ་གྲས་པར་ནད་ཉགས་འབའ་ཞིག་བཅས་ཐབས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲན་པ་དང་འདྲ།
- ◆ མེ་ཏོག་ལྷུས་རའི་ནང་གི་ས་ཆ་ཁོད་སྤྲོམས་པོ་བཅོས་ན། ང་ཚོས་བཏབ་ཟེན་པའི་མེ་ཏོག་ཆང་མ་ཡག་པོ་སྤྱེ་བ་དང་འདྲ། འདྲིང་དམིགས་ལུན་ནི་རང་གི་གྲོགས་དང་། དག་པོ། རོ་མི་ཤེས་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་དང་གཞན་དབར་གྱི་འགྲེལ་ལམ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པའི་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་འཇགས་སུ་གནས་འདོད་སྤྲོགས་དེ་འགོགས་རྒྱ་དེ་ཡིན།
- ◆ བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། རང་དང་གཞན་གྱི་གཞི་རྩའི་འབྲེལ་མཉམ་ཐད་གནས་ཚུལ་ལྟར་གོ་བ་གཏོང་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱིང་ཡིན། དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཅོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ། འདོད་ཇམ་གྱི་གཉེན་པོར་ལུལ་དེ་སྤྲོན་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལུགས་རྒྱུ་དུ་གཏོང་བར་པན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།
- ◆ ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་ནི་ཐོག་མར་རྣམ་ཏོག་དང་། འཆར་སློ། ཡང་ན་ཆོར་སྤང་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བརྒྱུགས་ཏེ་སེམས་ལུལ་ལ་མི་གནས་པར་རྣམ་གཡང་གི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་ཉོན་ཆེ།
- ◆ ང་ཚོ་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཆགས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཉོན་རའི་འཆོ་བའི་ཁྱོད་པན་ཐོགས་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཡང་ཡོད།
- ◆ སློ་སྤྱོད་གི་ཉམས་ལེན་ནང་། གྲུབ་འབྲས་མཐར་མོང་ཡོང་བར་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་འབད་བཅོམ་རྒྱུན་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་རྒྱ་ནི་གནད་འགག་ཡིན།

བསྐྱེད་གཞི་རྩ་འཛིན་གྱི་དཔེ་དེབ།   ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པ། (འཛིན་ཉོན་སྤྱི་སྒྲན་གྱི་བཟང་སྤྱོད།)

Course book: Beyond Religion (Ethics for a Whole World)

- སློབ་ཁྱིད་ཐབས་ལམ་རིམ་ཁྱུང་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། Methodology/Pedagogy
      དེ་ཡང་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་ཕྱག་དེབ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ལས།

ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཐོག་སློབ་ཁྱིད་བྱེད་སྐབས། གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྩ་བ་ནས་མི་འདད་བར། དཔེ་དང་སྤྱུར་ཏེ་སློབ་རྒྱ་ནི་གཙོ་གནད་ཆེ་པོས་ཤིག་ཡིན།
 (“On question of pedagogy, my only suggestion was-and is- to remember that when teaching ethical awareness and inner values, providing information is never enough, and teaching by example is paramount importance.”.)

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གནད་དོན་རེ་རེ་བཞིན་པན་ཚུན་སྤང་བ་ཤད་དང་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རེས་ཀྱི་ལམ་ནས་ངོ་སྤྱོད་བྱུང་བ་
ཞིག་བྱས་དགོས་པ་ལགས་སོ།

- ༡ ཚན་བ་སོ་སོའི་ནང་གི་སློབ་ཚན་ཁག་དགེ་ཚུན་ནས་སྤྱི་སྤེལ་ངོ་སྤྱོད།
- ༢ སློབ་གཉེར་བ་སོ་སོས་དེའི་ཐད་ལྟ་སྟོག་དང་བསམ་གཞིག
- ༣ ཚོགས་ཚུང་དུ་མར་བཞོས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བ་པན་ཚུན་སྤང་བ་ཤད་གོ་བསྟར།
- ༤ དགེ་སློབ་མཉམ་འཛུལ་གྱིས་དོན་གནད་ཁག་ལ་བཟོ་སྦྱང་དང་གོ་བསྟར།
- ༥ དོན་གནད་གལ་ཆེ་ལག་འཐེའི་ཐོག་ལས་འཆར་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་སྤེལ།
- ༦ སློབ་གཉེར་བ་སོ་སོས་དོན་གནད་གང་རུང་ཞིག་བདམས་ནས་དེའི་ཐད་འཛིན་གླེང་ནང་སྤྱོད་བ་དང་
འབྲེལ་ནས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བའི་བྱེད་སྟོན་གཉེར་རྒྱ།

ཚན་བ་དང་པོ། Unit 1 རྟོག་གྲངས། ༡༢ ནས ༤༡༽

༡ ཚོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱགས་རེ་གསུང་བ།	A New Vision of Secular Ethics
༢ ཚོས་ཕྱགས་དང་བཟང་སྤྱོད།	Religion and Ethics
༣ མིའི་རང་བཞིན་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་འཛུགས་པ།	Grounding Ethics in Human Nature
༤ ཚོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཀ་བ་གཉིས།	Two Pillars for Secular Ethics
༥ འགོ་བ་མིའི་རིགས་གཅིག་གྱུར།	Fundamental Equality
༦ བདེ་སྤྱོད་འཆོལ་བ།	The Quest for Happiness
༧ ལྷོང་ཇེ་ནི་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུངས་གཞི།	Compassion, the Foundation of Well-Being
༡ མིའི་བཅེ་དུང་།	The Love of a Mother
༢ ལྷོང་ཇེ་ནི་རིམ་བུ།	Levels of Compassion
༣ ལྷོང་ཇེ་ནི་སྦྱོང་བརྒྱུ།	Compassion Training

ཚན་བ་གཉིས་པ། Unit 2 རྟོག་གྲངས། ༤༢ ནས ༥༦༽

༡ ལྷོང་ཇེ་དང་བཅེ་ཤེས་ཀྱི་གནད་དོན།	Compassion and the Question of Justice
༡ བཅེ་དོན་ཀྱི་གནད་དོན།	The Question of Justice
༢ བཅེ་དོན་ཐད་ཀྱི་ཡངས་དོགས་གི་ལྟ་སྟོགས།	Broad and Narrow Concepts of Justice
༣ ཉེས་ཆད་ཀྱི་སྒོར།	The Role of Punishment

- ༤ ལས་དང་བྱེད་པོ་སོ་སོར་འབྱེད་པ། Distinguishing the Action from the Actor
  - ༥ གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཉེས་ཆད། Altruistic Punishment
  - ༦ བཟོད་གསོལ། Forgiveness
  - ༧ བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཆད། The Scope of Ethics
- ༢ རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ། The Role of Discernment
- ༡ མི་ནང་གི་རིན་ཐང་སྤྱན་པ། Establishing Inner Values
  - ༢ ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་གཞོང་ལེན་བྱེད་པ། Dealing with Dilemmas
  - ༣ ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་འཛིན་པ། Taking a Holistic View
  - ༤ རྒྱུ་ཐབས་མེད་པའི་ངེས་མེད། Inevitable Uncertainty
  - ༥ རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འབྲས་བྱ། The Fruits of Discernment
- ༣ ང་ཚོ་སྤྱད་མོང་བའི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་བཟང་སྲོད། Ethics in Our Shared World
- ༡ རང་ཅག་གི་གོ་ལ་ཡོངས་ཀྱི་དཀའ་ཆེགས། Our Global Challenges
  - ༢ གོ་ལ་ཡོངས་ཀྱི་འགན་འཁུ། Global Responsibility
  - ༣ དམག་འཁྱུག་གི་ཕན་མེད་རང་བཞིན། The Futility of War
  - ༤ ཁོར་ལུག། The Environment
  - ༥ འདོད་ཆས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་གཏོང་འཕོད་ཀྱི་དགའ་བདེ། The Problem of Greed Versus the Joys of Philanthropy
  - ༦ ཆན་རིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་གཏད་གསར་པ། New Challenges from Science
  - ༧ འབྱུང་འབྱུར་གི་མི་རབས་ཆོར་ཤེས་ཡོན་སྲོད་པ། Educating Future Generation
  - ༨ བརྩོན་འགྲུས་དགོས་པ། The Needs for Perseverance

ཚན་བ་གསུམ་པ། Unit 3 རྟོག་གྲངས། ༡༡ ནས ༤༥ ེ

- ༡ རྫོ་སྤྱང་གི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པ། Educating the Heart Through Training the Mind
- ༢ ཉེན་རེའི་མི་ཆེའི་ནང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བློ་ཤེས། Ethical Mindfulness in Everyday Life
  - ༡ ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། The Ethic of Restraint
  - ༢ འཚོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཉེན་ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་སྤྱོད། Harm Caused by Nonviolent Means
  - ༣ བག་ཡོད་དང་། བློ་ཤེས་པ།ཤེས་བཞིན། Heedfulness, Mindfulness, and Awareness
  - ༤ དགེ་བ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། The Ethic of Virtue
  - ༥ སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། The Ethic of Altruism
- ༣ ཉོན་མོངས་ལ་གཏོང་ལེན་བྱེད་པ། Dealing with Destructive Emotions
  - ༡ རང་གིས་རང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྤྱོད་སྤྱོད། The Possibility of Self-Improvement
  - ༢ རང་ཆོའི་སྤྱོད་ཆོར་གྱི་སྤྱོད་ཆོར། The World of Our Emotion
  - ༣ ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་ཐུན་མོང་བ། Shared Features of Destructive Emotion
  - ༤ སྤྱོད་ཆོར་གྱི་རིགས། The Emotion Families
  - ༥ ལུ་ཚུལ་འཛིན་པ། Taking a Stance
  - ༦ ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་དོས་འཛིན་པ། Understanding the Causes of Affliction
  - ༧ སྤྱོད་ཆོར་གྱི་གོ་ཉོགས། Emotional Awareness
  - ༨ དོ་སྣང་། Attentiveness

ཚན་བ་བཞི་པ། Unit 4 རྟོག་གྲངས། ༤༥ ནས ༡༡༠ ེ

- ༡ རང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ནུས་པ་གཙོ་བོ་ནུས་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ། Cultivating Key Inner Values
- ༡ བཟོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་རིང་པོ། Patience and Forbearance
- ༢ གཞོན་ལ་ཇི་སྤྱོད་པའི་བཟོད་པ། Patience toward the perpetrators of Harm
- ༣ ལྷན་བསམ་ལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། Patience through Acceptance of Suffering
- ༤ ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ། Patience through Contemplation of Reality
- ༥ ཆོག་ཤེས། Contentment
- ༦ རང་སྤྱིག་རང་སྤྱོད། Self-Discipline
- ༧ སྤྱོད་པ། generosity
- ༨ གཏོང་མོད་དང་མེའི་རིགས་ལ་བརྟེ་སེམས། Charitable Giving and Philanthropy
- ༩ སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ། Joy in Giving

ཁ་སྐོང་དཔེ་དེབ། Supplementary Books

- ༡ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆོམས་ལས་འདས་པ་ལེུ་བཞུག་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ། (Meditation as Mental Cultivation མཐུག་གི་གཏམ། (Afterword) བཞུག་པ།
- ༡ བྱམས་བརྟེའི་རྒྱལ་སྤྱོད། The Power of Compassion
- ༢ སྤྱོད་ལོ་གསར་པའི་སྤྱོད་དོར་གྱི་ནུས་པ་ཁམས། Ethics for New Millenium

ENVIRONMENTAL STUDIES

FOR UNDERGRADUATE COURSE OF TIBETAN AND CHINESE SPECIALIZATION

Aims and objectives:

- ◆ To improve the quality of environment.
- ◆ To create an awareness on environmental problems and conservation.
- ◆ To create an opportunity to participate in decision making and getting involved in solving environmental issues at local level.
- ◆ To promote the above aims and objectives to motivate learners to save the environment at global level in the future.

Description:

Environmental studies is a discipline that crosses the boundaries of many other disciplines (including Science, Social Studies, Policy, Humanities, Management, Design, and law). This course will challenge the faculty members and the students involved to look at the relationship between human and their environment from a new perspective.

This course of study is designed in such a way that theory goes hand in hand with practice.

Unit 1: The Multidisciplinary Nature of Environmental Studies

Definition, need for public awareness (2 lectures)

Unit 2: Natural Resources

Renewable and non-renewable resources

- Forest resources: Uses and Over exploitation, deforestation and its effect.
- Water Resources: Uses and Over-exploitation of surface and ground water, floods, drought, conflicts over water, dam-benefits and problems.
- Mineral resources: Uses, exploitation & effects on environment.
- Food resources: World food problems, effects of fertilizer – pesticides, case studies
- Energy resources: Growing energy needs, Classification, alternate energy resources.
- Land resources: Land degradation; man induced landslides, soil erosion and desertification.

Role of an individual in conservation of natural resources (8 lectures)

Unit 3: Ecosystems

- Concept of an ecosystem
- Structure and function of an ecosystem
- Types of ecosystem
  - ◆ Forest ecosystem
  - ◆ Grassland ecosystem
  - ◆ Desert ecosystem
  - ◆ Aquatic ecosystem (Pond, Stream, Lake, River and Ocean)
- Ecological succession (8 lectures)

Unit 4: Bio-diversity & its Conservation

- Introduction – Definition: Genetic, Species, & ecosystem diversity.
- Hot-spots of biodiversity
- Endangered & endemic species
- Conservation of biodiversity: In-situ & Ex-situ (6 lectures)

Unit5: Environmental Pollution

Definition

Causes, effects, and control measures of

- a. Air Pollution
- b. Water Pollution
- c. Soil Pollution
- d. Marine Pollution
- e. Noise Pollution
- f. Thermal Pollution
- g. Nuclear Pollution
- h. Nuclear Hazards

Solid waste management

Role of an individual in prevention of pollution (8 lectures)

Unit 6: Social issues & Environment

- Water conservation, rain water harvesting
- Environmental ethics: Issues & possible solution
- Climate change: Global warming, acid rain, ozone layer depletion, nuclear accidents.
- Environment & Human health
  - HIV/AIDS
  - Hepatitis(7 lectures)

Unit 7: Tibet – The Third Pole

- Bio-geographical features of Tibet
- The impacts of the Melting Tibetan Plateau
- Tibet: The third pole, importance of Environmental stewardship
- Climate change in Tibet & impacts in Asia (7 lectures)

Unit 8: Field work

- Visit to a local area to document environmental assets – River, Forest, grassland, hill, Mountain
- Visit to a local polluted site
- Study of common plants, insects, and birds (5 lectures)

CBCS and CAGP Regulations for B.A. Honours– 2013

1. Title and Commencement

These Regulations shall be called the University of Mysore regulations for Choice Based Credit System (CBCS) and Continuous Assessment Grading Pattern (CAGP) for B.A. Honours under the regulation of Specialized Programmes of University of Mysore. These Regulations shall come into force from the academic year 2013-2014.

2. Specialized Programmes

- (i) B.A. Honours of four years – 8 Semesters majoring in Tibetan Language and Literature (with English as a minor subject of study and Chinese as a supporting subject of study)
- (ii) B.A. Honours of four years – 8 Semesters majoring in Chinese Language and Literature (with English as a minor subject of study and Tibetan as a supporting subject of study)

A candidate gets awarded with B.A. Honours degree if he/she earns 160 credits in 8 semesters and he/she can exercise an option to exit with B. A. degree by earning 120 credits as stipulated for the first six semesters of the B.A. Honours programme.

3. Definitions

Course: Every course offered will have three components associated with the teaching-learning process of the course, namely

(i) Lecture - L (ii) Tutorial - T (iii) Practical - P, where

L stands for Lecture session. **T** stands for Tutorial session consisting participatory discussion / self study / desk work / brief seminar presentations by students and such other novel methods that make a student to absorb and assimilate more effectively the contents delivered in the Lecture classes.

P stands for Practice session and it consists of Hands on experience / Laboratory Experiments / Field Studies / Case studies / Intensive practice exercises that equip students to acquire the much required skill component.

In terms of credits, every one hour session per week of L amounts to 1 credit per semester and a minimum of two hours session of T or P amounts to 1 credit per semester, over a period of one semester of 18 weeks for teaching-learning process. The total duration of a semester is 20 weeks inclusive of semester-end examination.

A course shall have either or all the three components. That means a course may have only lecture component, or only practical component or combination of any two or all the three components.

The total credits earned by a student at the end of the semester upon successfully completing the course is $L + T + P$. The credit pattern of the course is indicated as L: T : P.

If a course is of 4 credits then the different credit distribution patterns in

L : T : P format could be

4 : 0 : 0,	1 : 2 : 1,	1 : 1 : 2,	1 : 0 : 3,	1 : 3 : 0,
2 : 1 : 1,	2 : 2 : 0,	2 : 0 : 2,	3 : 1 : 0,	3 : 0 : 1,
0 : 2 : 2,	0 : 4 : 0,	0 : 0 : 4,	0 : 1 : 3,	0 : 3 : 1,

The concerned BoS will choose the convenient credit pattern for every course based on the requirement. However, generally, a course shall be of 3 or 4 credits.

Different courses of study are labelled and defined in the scheme of instruction for two specialized B.A. Honours programmes.

4. Eligibility for admission

A candidate whose age is above 17 years is eligible to apply. A candidate who has completed +2 or equivalent successfully provided such a candidate has completed +2 with one subject of study being Tibetan/Chinese respectively for admission to B.A. Honours in Tibetan/Chinese. Other candidates through alternative education systems (for example, monastic education) will be required to take an entrance examination conducted by the institute.

The intake shall be as approved by the university from time to time.

5.0 Scheme of Instructions

- 5.1 A B.A. Honours degree program is of 8 semesters - 4 years duration of 160 credits. A candidate can avail a maximum of 16 semesters - 8 years as per double duration norm, in one stretch to complete B.A. Honours degree, including blank semesters, if any. Whenever a candidate opts for blank semesters, he/she has to study the prevailing courses offered by the department when he/she resumes his/her studies.

A candidate can exercise an option to exit with B.A. degree by completing 120 credits as stipulated in the corresponding first six semesters of B.A. Honours. A candidate can avail in one stretch at most 12 semesters to exit with a B.A. degree subject to conditions as mentioned above.

- 5.2 A candidate has to earn 160 credits for successful completion of B.A. Honours degree with the distribution of credits for different courses over different semesters as given in **Table 1 for B.A. Honours majoring in Tibetan Language and Literature** (with English as a minor subject of study and Chinese as a supporting subject of study) and in **Table 2 for B.A. Honours majoring in Chinese Language and Literature** (with English as a minor subject of study and Tibetan as a supporting subject of study).

A candidate can exit with a B.A. degree after earning 120 credits for the courses stipulated for the corresponding first six semesters.

Table 1

B.A. Honours Majoring in **Tibetan Language and Literature**

(with English as a minor subject of study and Tibetan as a supporting subject of study)

<p style="text-align: center;"> དུས་རིན་ཆ་བགོས། Distribution of Credits ཆེད་སྦྱོང་རིག་གནས་རབ་འབྱམས། B.A. Honours Majoring in Tibetan Language and Literature </p>					
ཏུགས་དུས། Semester	སློབ་ཆུང་ ཡུང་རྟགས། Course Code	བསྐྱབ་གཞིའི་མིང་། Course Title	བསྐྱབ་གཞིའི་ རིགས། Course Type	L:T: P	དུས་ཆེད་ རིན་ཐང་། Credit Value
I	T 1.1	ཉེ་བའི་འབྲིང་རིམ་གྱི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་དང་པོ། General English for Pre-Intermediate Level -1	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4
	T 1.2	ཁྱའི་སྐད་ཡིག་དང་པོ། Chinese Language-1	སྐད་ཡིག་ ༣ Support	2:1:1	4
	T 1.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་དང་པོ། Tibetan Language for Pre-Intermediate Level - 1	གཙོ་བོ། Major	1:2:1	4
	T 1.4	སྟན་ངག་དང་ཙོམ་རིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་དང་པོ། Basic Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4
	T 1.5	བསྐྱུང་གྲུ་དང་པོ། Compendium of Logic - 1, བཤེས་སྤྱིངས་དང་པོ། Letter to a Friend - 1, ནང་ཆོས་ངོ་སྟོན་སྟོང་བཟུས། Essential Thoughts of Buddhism.	གཙོ་བོ། Major	1:2:1	4
II	T 2.1	ཉེ་བའི་འབྲིང་རིམ་གྱི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་གཉིས་པ། General English for Pre-Intermediate Level - 2	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4
	T 2.2	ཁྱའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་པ། Chinese Language-2	སྐད་ཡིག་ ༣ Support	1:2:1	4
	T 2.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་གཉིས་པ། Tibetan Language for Pre-Intermediate Level - 2	གཙོ་བོ། Major	1:2:1	4
	T 2.4	སྟན་ངག་དང་ཙོམ་རིག་མང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་གཉིས་པ། Basic Tibetan Poetry Level-2	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4
	T 2.5	བསྐྱུང་གྲུ་གཉིས་པ། Compendium of Logic - 2, བཤེས་སྤྱིངས་གཉིས་པ། Letter to a Friend - 2	གཙོ་བོ། Major	1:2:1	4

ཁྱེད་ཀྱི་སྡེ་སྡུག་ Semester	སློབ་ཆུང་གི་ མང་ཆུང་གི་ Course Code	བསྐྱེད་པོ་གི་མིང་། Course Title	བསྐྱེད་པོ་གི་ རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ Course Type	L:T: P	དུས་ཚོད་ ཐོན་ཐང་། Credit Value
III	T 3.1	འབྲིང་རིམ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་འཛིན་དང་སྤོ། General English for Intermediate Level-1	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4
	T 3.2	ཁྱེད་སྐད་ཡིག་གསུམ་སྤོ། Chinese Language-3	སྐད་ཡིག་ ༣ Support	2:1:1	4
	T 3.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་འཛིན་འཛིན་བསྐྱེད་པོ་གི་དང་སྤོ། Tibetan Language for Intermediate Level - 1	གཙོ་སྤོ། Major	1:2:1	4
	T 3.4	སྐད་འཛིན་དང་ཆོས་འཛིན་གནས་འཛིན་འཛིན་བསྐྱེད་པོ་གི་དང་སྤོ། Intermediate Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་སྤོ། Major	2:2:0	4
	T 3.5	སྐྱོད་འཛིན་དང་སྤོ། Science of Mind - 1, གྲུབ་མཐའ་དང་སྤོ། Tenent Systems - 1 སྐྱོད་འཛིན་དང་སྤོ། Buddhisattva Way of Life Part-1	གཙོ་སྤོ། Major	1:1:0	2
	T 3.6	བོད་ཀྱི་གནའ་ཐོའི་ལོ་རྒྱུས་། སྐད་ཆ། The Ancient Tibetan History Part-1	གཙོ་སྤོ། Major	1:1:0	2
IV	T 4.1	འབྲིང་རིམ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་འཛིན་གཉིས་སྤོ། General English for Intermediate Level-2	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4
	T 4.2	ཁྱེད་སྐད་ཡིག་བཞི་སྤོ། Chinese Language-4	སྐད་ཡིག་ ༣ Support	2:1:1	4
	T 4.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་འཛིན་འཛིན་བསྐྱེད་པོ་གི་གཉིས་སྤོ། Tibetan Language for Intermediate Level-2	གཙོ་སྤོ། Major	1:2:1	4
	T 4.4	སྐད་འཛིན་དང་ཆོས་འཛིན་གནས་འཛིན་འཛིན་བསྐྱེད་པོ་གི་གཉིས་སྤོ། Intermediate Tibetan Poetry Level-2	གཙོ་སྤོ། Major	2:2:0	4
	T 4.5	སྐྱོད་འཛིན་གཉིས་སྤོ། Science of Mind - 2, གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སྤོ། Tenent Systems - 2 སྐྱོད་འཛིན་དང་སྤོ། Buddhisattva Way of Life Part-2	གཙོ་སྤོ། Major	1:1:0	2
	T 4.6	བོད་ཀྱི་གནའ་ཐོའི་ལོ་རྒྱུས་། སྐད་ཆ། The Ancient Tibetan History Part-2	གཙོ་སྤོ། Major	1:1:0	2

སྐབས་པ་། Semester	སློབ་ཚན་ ཨང་རྟགས། Course Code	བསྐྱབ་གཞིའི་མིང་། Course Title	བསྐྱབ་གཞིའི་ རིགས། Course Type	L:T: P	དུས་ཚོད་ རིན་ཐང་། Credit Value
V	T 5.1	འབྲིང་རིམ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་གསུམ་པ། General English for Intermediate Level-3	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4
	T 5.2	ཙུང་ཐིམ་ས་དང་མང་གཞོ། Constitution and Democracy	སྦྱིར་བཏང་། General	1:1:0	2
	T 5.3	ཁོར་ཡུག་རིག་ས། Environmental Studies	སྦྱིར་བཏང་། General	1:0:1	2
	T 5.4	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་གོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་དང་བོ། Tibetan Language for Upper- Intermediate Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4
	T 5.5	སྙན་ངག་དང་ཙུང་ཐིམ་རིག་གནས་རིམ་གོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་གསུམ་པ། Upper-Intermediate Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4
	T 5.6	རྟགས་རིགས་དང་བོ། Science of Syllogism – 1, སྦྱོང་འབྲུག་དུས་ལུ་གསུམ་པ། Buddhisattva Way of Life -3	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2
	T 5.7	བོད་ཀྱི་བར་མའི་ལོ་རྒྱུས། སྤྱད་ཆ། History of the Medieval Period of Tibet Part-1	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2
VI	T 6.1	འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་དང་བོ། General English for Upper-Intermediate Level-1	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4
	T 6.2	སློབ་ཁྲའ་བཞོལ་སྦྱོང་། Computer Applications	སྦྱིར་བཏང་། General	2:2:0	4
	T 6.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་གོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་གཉིས་པ། Tibetan Language for Upper- Intermediate Level-2	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4
	T 6.4	སྙན་ངག་དང་ཙུང་ཐིམ་རིག་གནས་རིམ་གོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་གཉིས་པ། Upper-Intermediate Tibetan Poetry Level -2	གཙོ་བོ། Major	2:2:1	4
	T 6.5	རྟགས་རིགས་དང་བོ། Science of Syllogism – 2, སྦྱོང་འབྲུག་དུས་ལུ་བཞེས་པ། Buddhisattva Way of Life art-4	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2
	T 6.6	བོད་ཀྱི་བར་མའི་ལོ་རྒྱུས། སྤྱད་ཆ། History of the Medieval Period of Tibet Part-2	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2

སྐབས་ Semester	སློབ་ཆུང་ ཨང་ རྟགས་ Course Code	བསྐྱབ་གཞིའི་མིང་། Course Title	བསྐྱབ་ གཞིའི་ རིགས་། Course Type	L:T: P	དུས་ཚད་ མིན་ཐང་། Credit Value
VII	T 7.1	འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ གནས་རིམ་གཉིས་པ། General English for Upper-Intermediate Level-2	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4
	T 7.2	ཆོས་ལུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་བཟང་སྤྱོད། Secular Ethics	General	2:2:0	4
	T 7.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མཐོ་རིམ་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ། Tibetan Language for Advanced Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4
	T 7.4	སྙན་རྟག་དང་ཚུམ་རིག་མཐོ་རིམ་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ། Advanced Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་བོ། Major	1:2:1	4
	T 7.5	བྱང་ཆུབ་ལམ་སློན། Lamp of the Path to Enlightenment, སྤྱོད་འབྲུག་དུས་བབ་ལྷ་ས། Buddhisattva Way of Life Part-5	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2
	T 7.6	བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ལོ་རྒྱུས། The Modern History of Tibet	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2
VIII	T 8.1	འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ གནས་རིམ་གསུམ་པ། General English for Upper-Intermediate Level-3	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	0:2:2	4
	T 8.3	ཉམས་གསོག་ Internship	གཙོ་བོ། Major	0:2:6	8
	T 8.4	ལས་འཆར། Project Work	གཙོ་བོ། Major	0:2:6	8

SUMMARY	
སློབ་ཆུང་གི་རིགས་། Course Type	དུས་ཚད་གི་མིན་ཐང་། Credits
གཙོ་གནད་སློབ་ཆུང་། Major Tibetan	100
སྐད་ཡིག་གཉིས་པ། Minor English	32
སྐད་ཡིག་གསུམ་པ། Supporting Subject Chinese	16
སྤྱི་བཟང་སློབ་ཆུང་ལ་ཡིག་རྒྱུགས་། General Papers	12
བསྟོམས། TOTAL	160

Table 2

B.A. Honours Majoring in Chinese Language and Literature

(With English as a minor subject of study and Tibetan as a supporting subject of study)

学期 Semester	学号 Course Code	课程名称 Course Title	课程类型 Course Type	L:T:P	学分 Credit Value
I	C 1.1	初级英语（第一部分） General English for Pre-Intermediate Level -1	必修 Minor	1:2:1	4
	C 1.2	初级藏语文（第一部分） Tibetan Language for Pre-Intermediate-1	选修 Support	2:2:0	4
	C 1.3	语文基础知识 Basic Chinese Language	主修 Major	2:2:0	4
	C 1.4	普通话口语交际 -1 Art of Conversation - 1	主修 Major	1:1:2	4
	C 1.5	大学生素质教育-1 Value Education -1	主修 Major	1:3:0	4
II	C 2.1	初级英语 第二部分 General English for Pre-Intermediate Level - 2	必修 Minor	1:2:1	4
	C 2.2	初级藏语文（第二部分） Tibetan Language for Pre-Intermediate-2	选修 Support	2:2:0	4
	C 2.3	西藏近代史 Modern Tibetan History	主修 Major	2:2:0	4
	C 2.4	普通话口语交际 -2 Art of Conversation - 2	主修 Major	1:1:2	4
	C 2.5	大学生素质教育-2 Value Education -2	主修 Major	1:3:0	4
III	C 3.1	中级英语（第一部分） General English for Intermediate Level-1	必修 Minor	1:2:1	4
	C 3.2	中级藏语文（第一部分） Tibetan Language for Intermediate-1	选修 Support	2:2:0	4
	C 3.3	现代汉语（上册） Functional Chinese -1	主修 Major	2:2:0	4
	C 3.4	阅读与写作-1 Reading and Writing skills -1	主修 Major	2:2:0	4
	C 3.5	应用文写作-1 Art of Letter Writing-1	主修 Major	2:2:0	4

学期 Semester	学号 Course Code	课程名称 Course Title	课程类型 Course Type	L:T: P	学分 Credit Value
IV	C 4.1	初级英语 第一部分) General English for Pre-Intermediate Level -2	必修 Minor	1:2:1	4
	C 4.2	初级藏语文 (第一部分) Tibetan Language for Pre-Intermediate-2	选修 Support	2:2:0	4
	C 4.3	现代汉语 (下册) Functional Chinese -2	主修 Major	2:2:0	4
	C 4.4	阅读与写作-2 Reading and Writing skills -2	主修 Major	2:2:0	4
	C 4.5	应用文写作-2 Art of Letter Writing-2	主修 Major	2:2:0	4
V	C 5.1	初级英语 (第二部分) General English for Pre-Intermediate Level - 3	必修 Minor	1:2:1	4
	C 5.2	宪法与民主 Constitution and Democracy	通课 General	1:1:0	2
	C 5.3	环境学 Environmental Studies	通课 General	1:0:1	2
	C 5.4	现当代文学-1 Modern Chinese Forms of Writing -1	主修 Major	2:2:0	4
	C 5.5	文学作品精选-1 Anthology of Essays -1	主修 Major	2:2:0	4
	C 5.6	文学欣赏-1 Literary Appreciation -1	主修 Major	2:2:0	4
VI	C 6.1	高级英语 (第一部分) General English for Upper-Intermediate Level-1	必修 Minor	1:2:1	4
	C 6.2	电脑应用 Computer Applications	选修 Support	2:2:0	4
	C 6.3	现当代文学-2 Modern Chinese Forms of Writing -2	主修 Major	2:2:0	4
	C 6.4	文学作品精选-2 Anthology of Essays -2	主修 Major	2:2:0	4
	C 6.5	文学欣赏-2 Literary Appreciation -2	主修 Major	2:2:0	4

学期 Semester	学号 Course Code	课程名称 Course Title	课程 类型 Course Type	L:T:P	学分 Credit Value
VII	C 7.1	高级英语（第二部分） General English for Upper-Intermediate Level-2	必修 Minor	1:2:1	4
	C 7.2	素质（世俗）教育 Secular Ethics	选修 support	2:2:0	4
	C 7.3	新闻与媒体传播 Media and News Communication	主修 Major	1:2:1	4
	C 7.4	汉语教学法 Good Practices for teaching Chinese Language	主修 Major	1:1:2	4
	C 7.5	汉 藏 翻译 理论与基础 Bi-lingual Translation skills	主修 Major	2:2:0	4
VIII	C 8.1	高级英语（第三部分） General English for Upper-Intermediate Level-3	必修 Minor	0:2:2	4
	C 8.2	Internship		0:1:7	8
	C 8.3	Project Work		0:1:7	8

SUMMARY

课程类型 Course Type	学分 Credits
主修课程 Major Chinese	100
必修课程 Minor English	32
选修课程 Supporting Subject Tibetan	16
通用课程 General Papers	12
总学分 TOTAL	160

- 5.3 A candidate can enroll for a maximum of 24 credits per semester including Dropped courses of previous semester, if any. However, a candidate may not successfully earn a maximum of 24 credits per semester.
- 5.4 Only such candidates who register for a minimum of 16 credits per semester and complete successfully 160 credits in 8 successive semesters shall be considered for declaration of ranks, medals and are eligible to apply for student fellowship, scholarship, free ships and hostel facilities.
- 5.5 Generally a full-time candidate may register for 20 credits per semester as shown in Table 1 and 2 and may register for additional 4 credits to cover the dropped course of previous semester(s) if any.
- 5.6 A candidate admitted to B.A. Honours program can exercise an option to exit with B.A. degree after earning 120 credits successfully as stipulated over the first six semesters.

6.0 **Continuous Assessment, Earning of Credits and Award of Grades**

The evaluation of the candidate shall be based on continuous assessment. The structure for evaluation is as follows:

- 6.1 Assessment and evaluation processes happen in a continuous mode. However, for reporting purposes, a semester is divided into 3 discrete components identified as C1, C2, and C3.
- 6.2 The performance of a candidate in a course will be assessed for a maximum of 100 marks as explained below.
  - 6.2.1 The first component (C1), of assessment is for 25 marks. This will be based on test, assignment, seminar. During the first half of the semester, the first 50% of the syllabus (unit 1 and 2) will be completed. This shall be consolidated during the 9th week of the semester. Beyond 9th week, making changes in C1 is not permitted.

The finer split-up for the award of 25 marks in C1 is as follows:

Assignment/brief presentation/seminars.....8 marks for unit 1
 Assignment/brief presentation/seminars.....8 marks for unit 2
 A review test .....9 marks for unit 1 and 2

- 6.2.2 The second component (C2), of assessment is for 25 marks. This will be based on test, assignment, seminar. The continuous assessment and scores of second half of the semester will be consolidated during the 18th week of the semester. During the second half of the semester the remaining units (unit 3 and 4) of the syllabus will be completed.

The finer split-up for the award of 25 marks in C2 is as follows:

Assignment/brief presentation/seminars.....8 marks for unit 3
 Assignment/brief presentation/seminars.....8 marks for unit 4
 A review test ..... 9 marks for unit 3 and 4

- 6.2.2.1 The outline for continuous assessment activities for Component-I (C1) and Component-II (C2) will be proposed by the teacher(s) concerned before the commencement of the semester and will be discussed and decided in the respective Departmental Council.

The students should be informed about the modalities well in advance. The evaluated courses/assignments during component I (C1) and component II (C2) of assessment are immediately returned to the candidates after obtaining acknowledgement in the register maintained by the concerned teacher for this purpose.

- 6.2.3 During the 19th -20th week of the semester, a semester-end examination of 2 hours duration shall be conducted for each course. This forms the third/final component of assessment (C3) and the maximum marks for the final component will be 50.

Setting questions papers and evaluation of answer scripts.

- I. Questions papers (for C3) in three sets shall be set by the internal examiner for a course. Whenever there are no sufficient internal examiners, the chairman of BoE shall get the questions papers set by external examiners.
- II. The Board of Examiners shall scrutinize and approve the question papers and scheme of valuation.
- III.
  - (i) There shall be single valuation for all theory papers by internal examiners.
  - (ii) The examination for Practical work/ Field work/Project work/Internship will be conducted jointly by internal and external examiners. However the BoE on its discretion can also permit two internal examiners.
  - (iii) If a course is fully of (L=0):T:(P=0) type, then the examination for C3 component will be as decided by the BoS concerned.

IV. Challenge valuation

A student who desires to apply for challenge valuation shall obtain a photo copy of the answer script by paying the prescribed fee within 10 days after the announcement of the results. He / She can challenge the grade awarded to him/her by surrendering the grade card and by submitting an application along with the prescribed fee to the Registrar (Evaluation) within 15 days after the announcement of the results. This challenge valuation is only for C3 component.

The answer scripts for which challenge valuation is sought for shall be sent to another examiner. The higher of two marks from first valuation and challenge value shall be the final.

- 6.2.4 In case of a course with only practical component a practical examination will be conducted with both internal and external examiners. A candidate will be assessed on the basis of a) knowledge of relevant processes b) Skills and operations involved c) Results / products including calculation and reporting. If external examiner does not turn up then both the examiners will be internal examiners. The duration for semester-end practical examination shall be decided by the departmental council.
- 6.2.5 If X is the marks scored by the candidate out of 50 in C3 in theory examination, if Y is the marks scored by the candidate out of 50 in C3 in Practical examination, and if Z is the marks scored by the candidate out of 50 in C3 for a course of (L=0):T:(P=0) type that is entirely tutorial based course, then the final marks M in C3 is decided as per the following table:

L.T.P distribution	Final mark M in C3
L:T:P	$\frac{[(L+T)*X]+[(T+P)*Y]}{L+2T+P}$
L:(T=0):P	$(L*X)+(P*Y) \quad L+P$
L:T:(P=0)	X
L:(T=0):(P=0)	X
(L=0):T :P	Y
(L=0): (T=0):P	Y
(L=0): T:(P=0)	Z

6.2.6 The details of continuous assessment are summarized in the following Table.

Component	Syllabus in a course	Weightage	Period of Continuous assessment
C1	(First 50% by 9th week 4 units)	25%	First half of the semester To be consolidated by 9th week
C2	Remaining 50% (remaining units of the course)	25%	Second half of the semester To be consolidated by 18th week
C3	Semester-end examination (all units of the course)	50%	To be completed during 18th-20th week

Final grades to be announced latest by 24th week

- 6.2.7 A candidate's performance from all 3 components will be in terms of scores, and the sum of all three scores will be for a maximum of 100 marks

(25 + 25 + 50).

- 6.2.8 Finally, awarding the grades should be completed latest by 24th week of the semester.

6.3 Evaluation of Project/Thesis/Dissertation/Internship

Right from the initial stage of defining the problem, the candidate has to submit the progress reports periodically and also present his/her progress in the form of seminars in addition to the regular discussion with the guide. Components of evaluation are as follows.

Component – I(C1): Periodic Progress and Progress Reports (25%) Component – II(C2): Results of Work and Draft Report (25%) Component– III(C3): Final Viva-voce and evaluation (50%). The report evaluation is for 30% and the Viva-voce examination is for 20%

- 6.4 In case a candidate secures less than 30% in C1 and C2 put together in a course, the candidate is said to have DROPPED that course, and such a candidate is not allowed to appear for C3 in that course.

In case a candidate's class attendance in a course is less than 85% or as stipulated by the University, the candidate is said to have DROPPED that course, and such a candidate is not allowed to appear for C3 in that course.

Teachers offering the courses will place the above details in the Department Council meeting during the last week of the semester, before the commencement of C3, and subsequently a notification pertaining to the above will be brought out by the Principal of the institute before the commencement of C3 examination. A copy of this notification shall also be sent to the office of the Registrar & Registrar (Evaluation).

- 6.5 In case a candidate secures more than 30% in C1+C2 but less than 30% in C3, such a candidate may opt to DROP that course or may opt to appear for C3 examination during the subsequent examinations. In case he/she opts to appear for just C3 examination, then the marks scored in C1+C2 shall get continued. Repeat C3 examinations will be conducted in every semester.
- 6.6 A candidate has to re-register for the DROPPED course when the course is offered again by the department. A candidate who is said to have DROPPED project or internship work has to re-register for the same subsequently within the stipulated period. The details of any DROPPED course will not appear in the grade card.
- 6.7 The tentative / provisional grade card will be issued by the Registrar (Evaluation) at the end of every semester indicating the courses completed successfully. This statement will not contain the list of DROPPED courses.
- 6.8 Upon successful completion of Bachelors Honours Degree a final grade card consisting of grades of all courses successfully completed by the candidate will be issued by the Registrar (Evaluation).

- 6.9 The grade and the grade point earned by the candidate in the subject will be as given below.

Marks P	Grade G	Grade Point (GP=V x G)
30-39	4	v*4
40-49	5	v*5
50-59	6	v*6
60-64	6.5	v*6.5
65-69	7	v*7
70-74	7.5	v*7.5
75-79	8	v*8
80-84	8.5	v*8.5
85-89	9	v*9
90-94	9.5	v*9.5
95-100	10	v*10

Here, P is the percentage of marks ($P=[(C1+C2)+M]$) secured by a candidate in a course which is rounded to nearest integer. V is the credit value of course. G is the grade and GP is the grade point.

- 6.10 A candidate can DROP any course within in ten days from the date of notification of final results. Whenever a candidate drops a paper, he/she has to register for the DROPPED course as stated in 6.6.
- 6.11 Overall cumulative grade point average (CGPA) of a candidate after successful completion the required number of credits (160 for B.A. Honours and 120 for B.A.) is given by

$$\text{CGPA} = \Sigma \text{GP} / \text{Total number of credits}$$

7. Classification of results

The final grade point (FGP) to be awarded to the student is based on CGPA secured by the candidate and is given as follows.

CGPA	FGP	
	Numerical Index	Qualitative Index
$4 \leq \text{CGPA} < 5$	5	PASS CLASS
$5 \leq \text{CGPA} < 6$	6	SECOND CLASS
$6 \leq \text{CGPA} < 7$	7	FIRST CLASS
$7 \leq \text{CGPA} < 8$	8	
$8 \leq \text{CGPA} < 9$	9	DISTINCTION
$9 \leq \text{CGPA} \leq 10$	10	

$$\text{Overall percentage} = 10 * \text{CGPA}$$

8. Provision for appeal

If a candidate is not satisfied with the evaluation of C1 and C2 components, he/she can approach the grievance cell with the written submission together with all facts, the assignments, test papers etc, which were evaluated. He/she can do so before the commencement of semester-end examination. The grievance cell is empowered to revise the marks if the case is genuine and is also empowered to levy penalty as prescribed by the university on the candidate if his/her submission is found to be baseless and unduly motivated. This cell may recommend taking disciplinary/corrective action on an evaluator if he/she is found guilty. The decision taken by the grievance cell is final.

For every program there will be one grievance cell. The composition of the grievance cell is as follows.

1. The Registrar (Evaluation) ex-officio Chairman / Convener
2. One senior faculty member (other than those concerned with the evaluation of the course concerned) drawn from the department/discipline and/or from the sister departments/sister disciplines.
3. One senior faculty members / subject experts drawn from outside the University department.

THE DALAI LAMA INSTITUTE FOR HIGHER EDUCATION, BANGALORE

(An Outreach Centre of the University of Mysore for Regular and Specialized Courses)

COLLEGE CODE: 5159

BA Honours in Tibetan Language and Literature (BAHTL)

(with English as a minor subject of study and Chinese as a supporting subject of study)

COURSE CODE AND Q.P. CODE

<p>དུས་རིན་ཆ་བགོས། Distribution of Credits ཆེད་སྦྱང་རིག་གནས་རབ་འབྱམས།</p>							
སྐབས་དུས། Semester	སྐབས་ཆུང་ཨང་ རྟགས། Course Code	བསྐྱབ་གཞིའི་མིང་། Course Title	བསྐྱབ་ གཞིའི་ རིགས། Course Type	L:T: P	དུས་ཆེད་ རིན་ཐང་། Credit Value	Subject Code	Q. P. Code
I	T 1.1	ཉེ་བའི་འབྲིང་རིམ་གྱི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་དང་སྟོ། General English for Pre-Intermediate Level -1	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	A01	22201
	T 1.2	ཆུའི་སྐད་ཡིག་དང་སྟོ། Chinese Language-1	སྐད་ཡིག་ ༢ Support	2:1:1	4	A02	22202
	T 1.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆུང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་དང་སྟོ། Tibetan Language for Pre-Intermediate Level - 1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	A03	22203
	T 1.4	སྐུན་པག་དང་ཆོས་རིག་གི་ཆུང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་རིམ་དང་ སྟོ། Basic Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	A04	22204
	T 1.5 SUSPENDED	Presentation of Logic Primary and Summary of Buddhist Philosophies	Major	2:1:1	4	A05	22205
	T 1.5	བསྐྱུས་བྲུང་དང་སྟོ། Compendium of Logic - 1, བཞེས་སྤྲིངས་དང་སྟོ། Letter to a Friend - 1, ནང་ཆོས་འོ་སྦྱོང་སྤྱིད་བསྐྱུས། Essential Thoughts of Buddhism.	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	A11	22220

སྐབས་ཁྱེད་ Semester	སྐབས་ཚན་ ཡང་རྟགས་ Course Code	བསྐྱབ་ གཞིའི་མིང་། Course Title	བསྐྱབ་གཞིའི་ རིགས་། Course Type	L:T: P	དུས་ཚོད་ འཛིན་ཐང་། Credit Value	Subject Code	Q. P. Code
II	T 2.1	ཉེ་བའི་འབྲིང་རིམ་གྱི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་ རིམ་གཉིས་པ། General English for Pre- Intermediate Level - 2	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	B01	22211
	T 2.2	བྱེད་སྐད་ཡིག་གཉིས་པ། Chinese Language-2	སྐད་ཡིག་ ༣ Support	1:2:1	4	B02	22212
	T 2.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚང་གཞིའི་བསྐྱབ་གཞི། གནས་ རིམ་གཉིས་པ། Tibetan Language for Pre-Intermediate Level - 2	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	B03	22213
	T 2.4	སྐད་འགྲེལ་དང་རྩིས་རིག་ཚང་གཞིའི་བསྐྱབ་ གཞི། གནས་རིམ་གཉིས་པ། Basic Tibetan Poetry Level-2	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	B04	22214
	T 2.5 SUSPENDED	Presentation of Logic Intermediate Epistle to a Friend	Major	2:1:1	4	B05	22215
	T 2.5	བསྐྱུ་གྲ་གཉིས་པ། Compendium of Logic - 2, བཞེས་སྤྲིངས་གཉིས་པ། Letter to a Friend - 2	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	B11	22221
III	T 3.1	འབྲིང་རིམ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་དང་ བོ། General English for Intermediate Level-1	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	C01	22231
	T 3.2	བྱེད་སྐད་ཡིག་གསུམ་པ། Chinese Language-3	སྐད་ཡིག་ ༣ Support	2:1:1	4	C02	22232
	T 3.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་བར་མའི་བསྐྱབ་ གཞི་དང་བོ། Tibetan Language for Intermediate Level - 1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	C03	22233
	T 3.4	སྐད་འགྲེལ་དང་རྩིས་རིག་གནས་རིམ་བར་མའི་ བསྐྱབ་གཞི་དང་བོ། Intermediate Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	C04	22234
	T 3.5	སྒྲིའི་གདམས་བོ། Science of Mind - 1, གྲུབ་ མཐའ་དང་བོ། Tenent Systems - 1 ལྷོ་ལྷོ་ འཇུག་དུམ་བྱ་དང་བོ། Buddhisattva Way of Life Part-1	གཙོ་ བོ།Major	1:1:0	2	C05	22235
	T 3.6	བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས། ལྷོ་ཆ། The Ancient Tibetan History Part-1	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	C06	22236

སྐབས་ཁྱེད་ Semester	སྐབས་ཁྱེད་ Course Code	བསྐྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་ Course Title	བསྐྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་ Course Type	L:T: P	དུས་ཚིག་ Credit Value	Subject Code	Q. P. Code
IV	T 4.1	འབྲིང་རིམ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ གནས་རིམ་གཉིས་པ། General English for Intermediate Level-2	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	D01	22241
	T 4.2	བྱེད་སྐད་ཡིག་བཞི་པ། Chinese Language-4	སྐད་ཡིག་ ༣ Support	2:1:1	4	D02	22242
	T 4.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་བར་མའི་བསྐྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་ པ། Tibetan Language for Intermediate Level-2	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	D03	22243
	T 4.4	སྐད་འགྲེལ་དང་ཚུལ་རིག་གནས་རིམ་བར་མའི་བསྐྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་ པ། Intermediate Tibetan Poetry Level-2	གཙོ་བོ། Major	1:2:1	4	D04	22244
	T 4.5	སྐྱོད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་པ། Science of Mind - 2, རྩལ་མཐའ་ གཉིས་པ། Tenent Systems - 2 རྒྱུད་འབྱུག་དུས་ བྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་པ། Buddhisattva Way of Life Part-2	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	D05	22245
	T 4.6	བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས། སྐད་ཆ། The Ancient Tibetan History Part-2	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	D06	22246
V	T 5.1	འབྲིང་རིམ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ གནས་རིམ་གསུམ་པ། General English for Intermediate Level-3	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	E01	22251
	T 5.2	ཅུ་ཁྲིམས་དང་མང་གཞོ། Constitution and Democracy	སྤྱིར་བཏང་། General	1:1:0	2	E02	22252
	T 5.3	ཁོར་ཕྱག་རིག་པ། Environmental Studies	སྤྱིར་བཏང་། General	1:0:1	2	E03	22253
	T 5.4	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་རིམ་གོང་མའི་བསྐྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་ དང་བོ། Tibetan Language for Upper- Intermediate Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	E04	22254
	T 5.5	སྐད་འགྲེལ་དང་ཚུལ་རིག་གནས་རིམ་གོང་མའི་བསྐྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་ པ། Upper-Intermediate Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	E05	22255
	T 5.6	ཏྲགས་རིག་པ་དང་བོ། Science of Syllogism – 1, ལམ་གཙོ་ལྷན་གསུམ་དང་བོ། Three Principals of the Path - 1, རྒྱུད་འབྱུག་དུས་བྱེད་པོ་གྲིལ་བཤུགས་ པ། Buddhisattva Way of Life Part-3	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	E06	22256
	T 5.7	བོད་ཀྱི་བར་མའི་ལོ་རྒྱུས། སྐད་ཆ། History of the Medieval Period of Tibet Part-1	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	E07	22257

སྐབས་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ Semester	སྐབས་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ Course Code	བསྐྱེད་སྤྱོད་ གཞི་རིམ་གྱི་ Course Title	བསྐྱེད་སྤྱོད་ རིམ་གྱི་ Course Type	L:T: P	དུས་ཚིག་ ཐོན་པའི་ Credit Value	Subject Code	Q. P. Code
VI	T 6.1	འབྲིང་རིམ་གྱི་མཐོང་མཐོང་གྱི་སྐད་ཡིག་གནས་ འབྲིང་རིམ་གྱི་General English for Upper- Intermediate Level-1	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	F01	22261
	T 6.2	སྒྲིག་ཁྲིམས་འཕྲོལ་སྤྱོད། Computer Applications	General	2:2:0	4	F02	22262
	T 6.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་འབྲིང་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ གཞི་རིམ་གྱི་Tibetan Language for Upper- Intermediate Level-2	གཙོ་བོ། Major	2:2:0	4	F03	22263
	T 6.4	སྐད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་འབྲིང་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ གཞི་རིམ་གྱི་Upper-Intermediate Tibetan Poetry Level -2	གཙོ་བོ། Major	2:2:1	4	F04	22264
	T 6.5	རྟགས་ཅིག་གི་སྐད་ཡིག་གནས་འབྲིང་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ - 2, ལམ་གཙོ་རྟགས་གསུམ་གཞི་རིམ་གྱི་ Three Principals of the Path - 2, སྤྱོད་འཕྲོལ་སྤྱོད་ལུ་བྱ་ བཞི་བ། Buddhisattva Way of Life Part-4	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	F05	22265
	T 6.6	བོད་ཀྱི་བར་མཐོང་ལོ་རྒྱུས། སྐད་ཀྱི་ History of the Medieval Period of Tibet Part-1	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	F06	22266
VII	T 7.1	འབྲིང་རིམ་གྱི་མཐོང་མཐོང་གྱི་སྐད་ཡིག་གནས་ འབྲིང་རིམ་གྱི་General English for Upper- Intermediate Level-2	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	G01	22271
	T 7.2	ཆོས་ལུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་བཟང་སྤྱོད། Secular Ethics	General	2:2:0	4	G02	22272
	T 7.3	བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མཐོང་མཐོང་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ Tibetan Language for Advanced Level-1	གཙོ་ བོ།Major	2:2:0	4	G03	22273
	T 7.4	སྐད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གནས་འབྲིང་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ Advanced Tibetan Poetry Level-1	གཙོ་བོ། Major	1:2:1	4	G04	22274
	T 7.5	བྱང་ཆུབ་ལམ་སྤྱོད། Lamp of the Path to Enlightenment, སྐད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གྱི་ སྤྱོད་ འཕྲོལ་སྤྱོད་ལུ་བྱ་ལ། Analysis of the Valid Being	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	G05	22275
	T 7.6	བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ལོ་རྒྱུས། The Modern History of Tibet	གཙོ་བོ། Major	1:1:0	2	G06	22276

སྐབས་ཁྱེད་ Semester	སློབ་ཆུང་ ཡང་ཉམས་ Course Code	བསྐྱབ་གཞིའི་མིང་། Course Title	བསྐྱབ་གཞིའི་ རིགས་། Course Type	L:T: P	དུས་ཚོད་ རིན་ཐང་། Credit Value	Subject Code	Q. P. Code
VIII	T 8.1	འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ གནས་རིམ་གསུམ་ པ། General English for Upper-Intermediate Level-3	སྐད་ཡིག་ ༡ Minor	1:2:1	4	H01	22281
	T 8.3	ཉམས་གཞི་ལྟ་བུ་ Internship	གཙོ་ བོ། Major	0:2:6	8		
	T 8.4	ལས་འཆར། Project Work	གཙོ་བོ། Major	0:2:6	8		

PLEASE NOTE: Common Courses for both BAHCL and BAHTL

1. General English (all 8 semesters)
2. Constitution and Democracy (V Semester)
3. Environmental Studies (V Semester)
4. Computer Applications (VI Semester)
5. Secular Ethics (VII Semester)

སློབ་ཆུང་གི་རིགས་། Course Type	དུས་ཚོད་གི་རིན་ཐང་། Credits
གཙོ་གནད་སློབ་ཆུང་། Major Tibetan	100
སྐད་ཡིག་གཉིས་པ། Minor English	32
སྐད་ཡིག་གསུམ་པ། Chinese Supporting Subject	16
སྤྱི་བཏང་སློབ་ཆུང་ལ་ཡིག་རྒྱགས་། General Papers	12
བསྟོམས་། TOTAL	160
SUMMARY	

